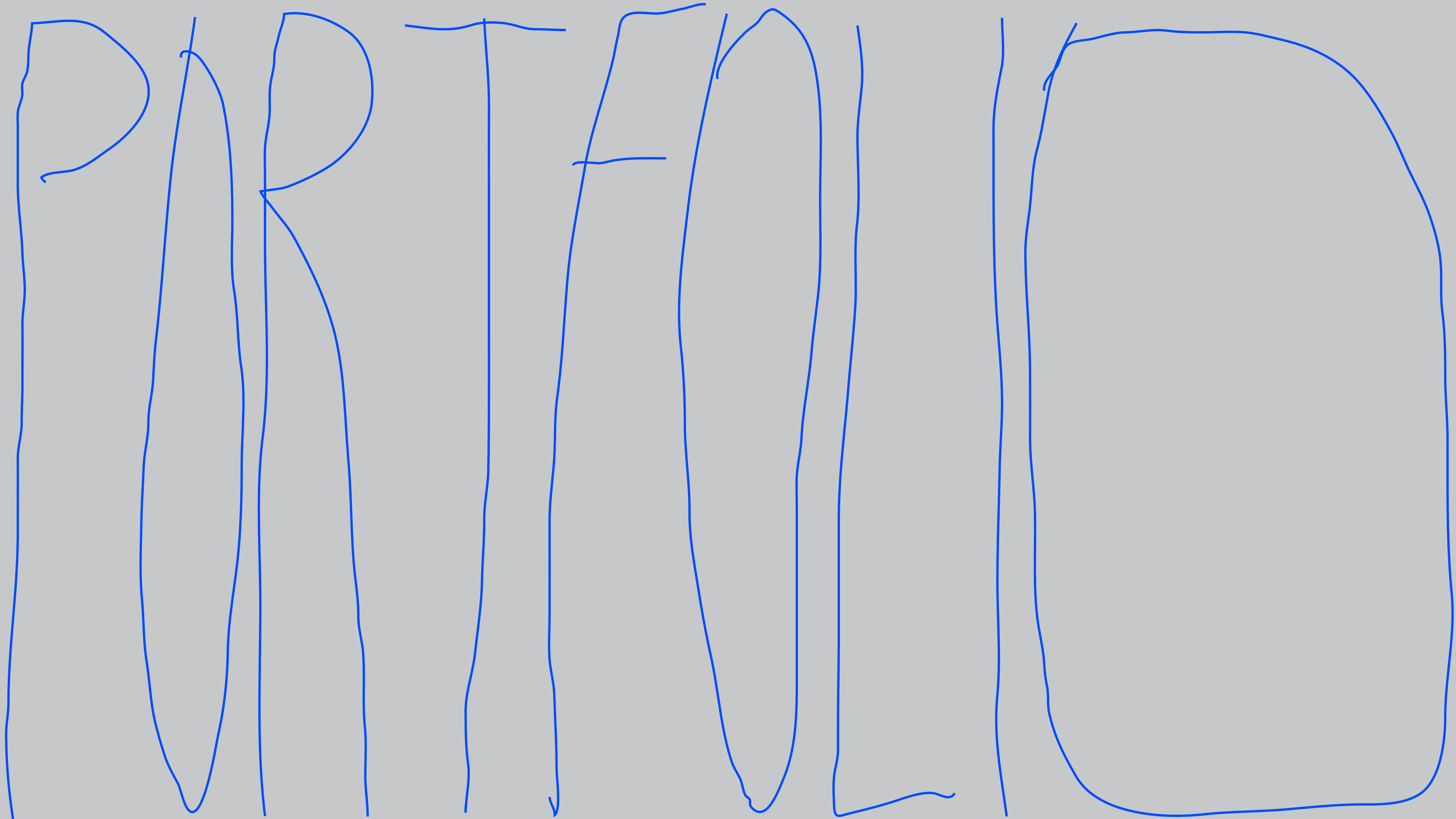

MA FINE ARTS AND DESIGN
(INFORMATION DESIGN)
DESIGN ACADEMY EINDHOVEN, NL
2021–2023

BA VISUAL COMMUNICATIONS DESIGN
(GRAPHIC DESIGN)
ALUO LJUBLJANA, SI
2017–2020

GRUPA EE
LJUBLJANA, SI
2023–

Eva Bevec (1998) is a designer, visual artist and photographer based in Ljubljana. She completed her BA in Graphic Design at UL ALUO (2020) and her MA in Information Design at the Design Academy Eindhoven in the Netherlands (2023). She has exhibited her work at home and abroad (including Dutch Design Week, Biennale Brumen, MSUM). In her practice, she employs the methods of essay film, documentary photography and archival research to question the seemingly everyday and banal aspects of her surroundings, disclosing deeper social, political and aesthetic issues. Currently, she works with Grupa Ee in Ljubljana as a graphic designer.

SELECTED PROJECTS

- (1)

MFRU31 / ESOTERIC ECOTECHNICS

VISUAL IDENTITY (2025)
- (2)

MFRU30 / OFF THE SHELF

VISUAL IDENTITY (2024)
- (3)

MEDITERRANEA 20
OUR COLLECTIVE LIMITS ...

VISUAL IDENTITY AND CATALOGUE (2025)
- (4)

POČEMUČKA: 150 BPM

POSTER AND BOOKLET (2025)
- (5)

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

ANTI-BOOK (2024)
- (6)

ADELA

VISUAL IDENTITY AND MINI CATALOGUE (2025)
- (7)

IN SEARCH OF YUGOSLAVIA

PUBLICATION (2022)
- (8)

THE MOST BEAUTIFUL CITY IN THE WORLD

PUBLICATION (2023)
- (9)

KEYS, WATER, PHONE (AND EVERYONE I LOVE)

PHOTOBOOK (2024)

(1) MFRU31 / ESOTERIC ECOTECHNICS

VISUAL IDENTITY (2025)

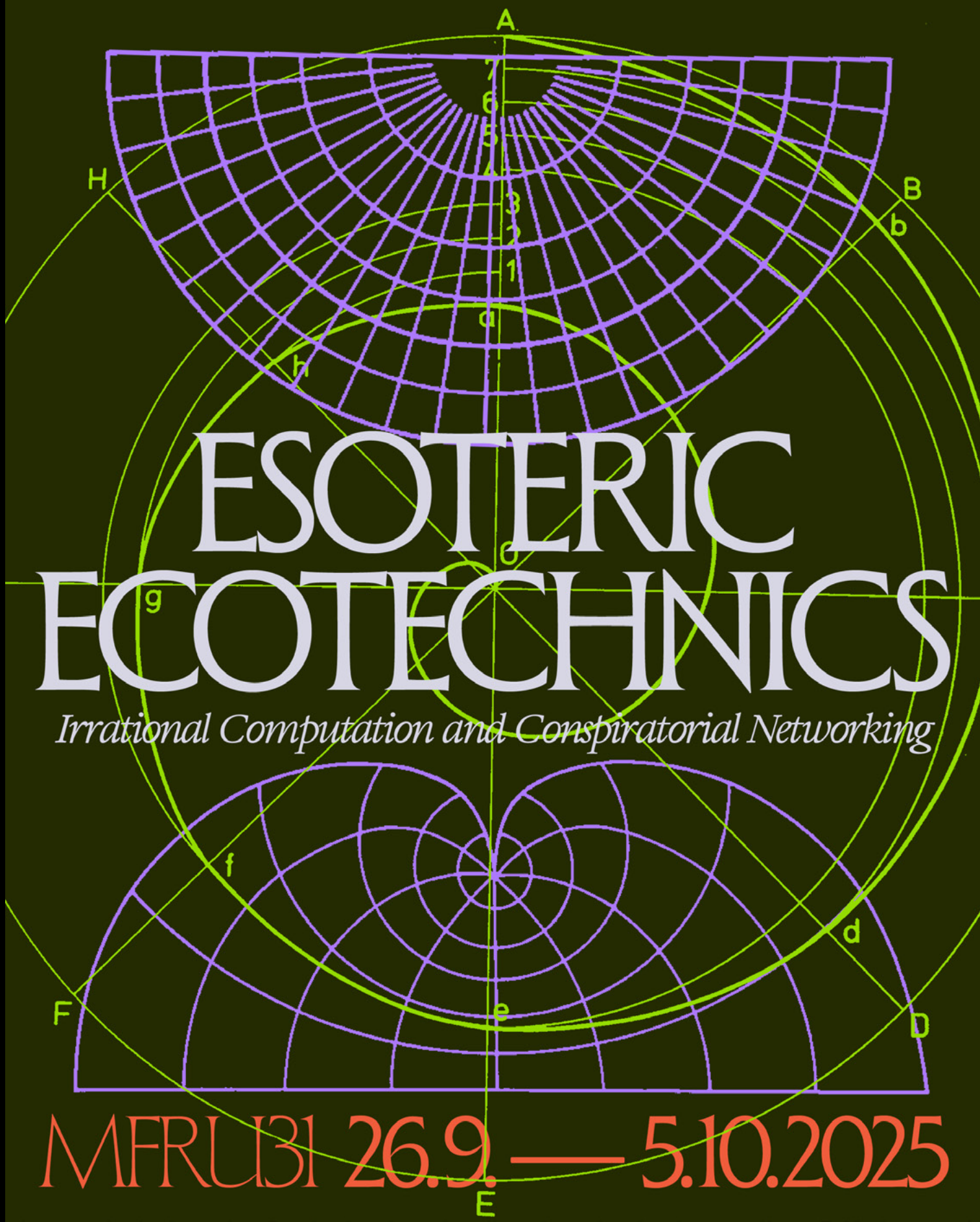
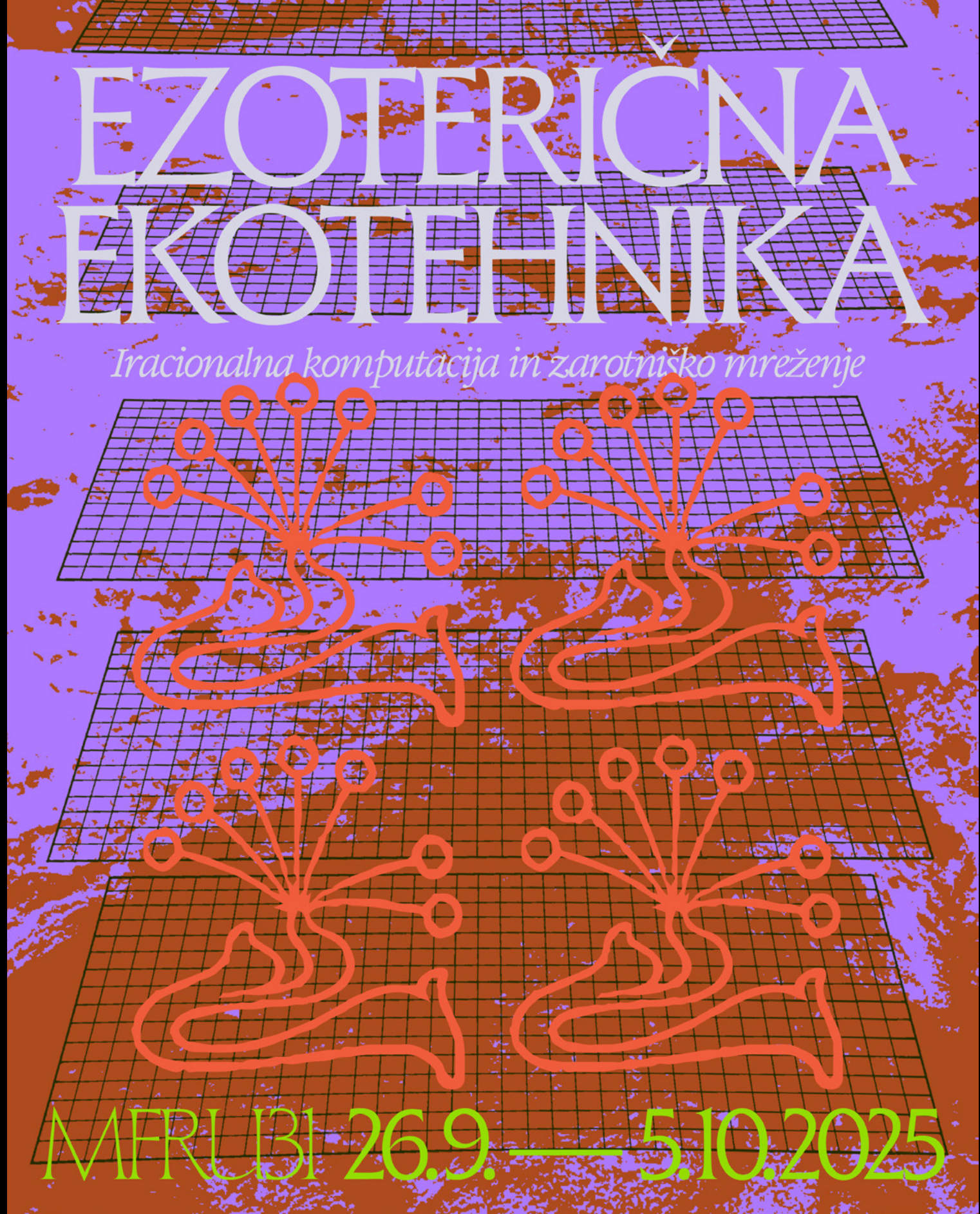
The 31st edition of International Festival of Computer Art (MFRU31) entitled Esoteric Ecotechnics. Irrational Computation and Conspiratorial Networking, focuses on underground and secret connections between media technologies, users, knowledge and information circulation.

The visual identity is inspired by complex conspirational diagrams and hermetic systems of symbols used by secret societies and conspiracy theorists to either illustrate arcane internal hierarchies of the group or to explain the Truth, the world, certain events and more. In those cases the intricate mathematical visual language of the diagram itself produces a truth, a reality.

The images used for the symbols and the diagrams are sourced from old thrifted books.

Client: MKC Maribor
Curators: Lara Mejač and Davide Bevilacqua

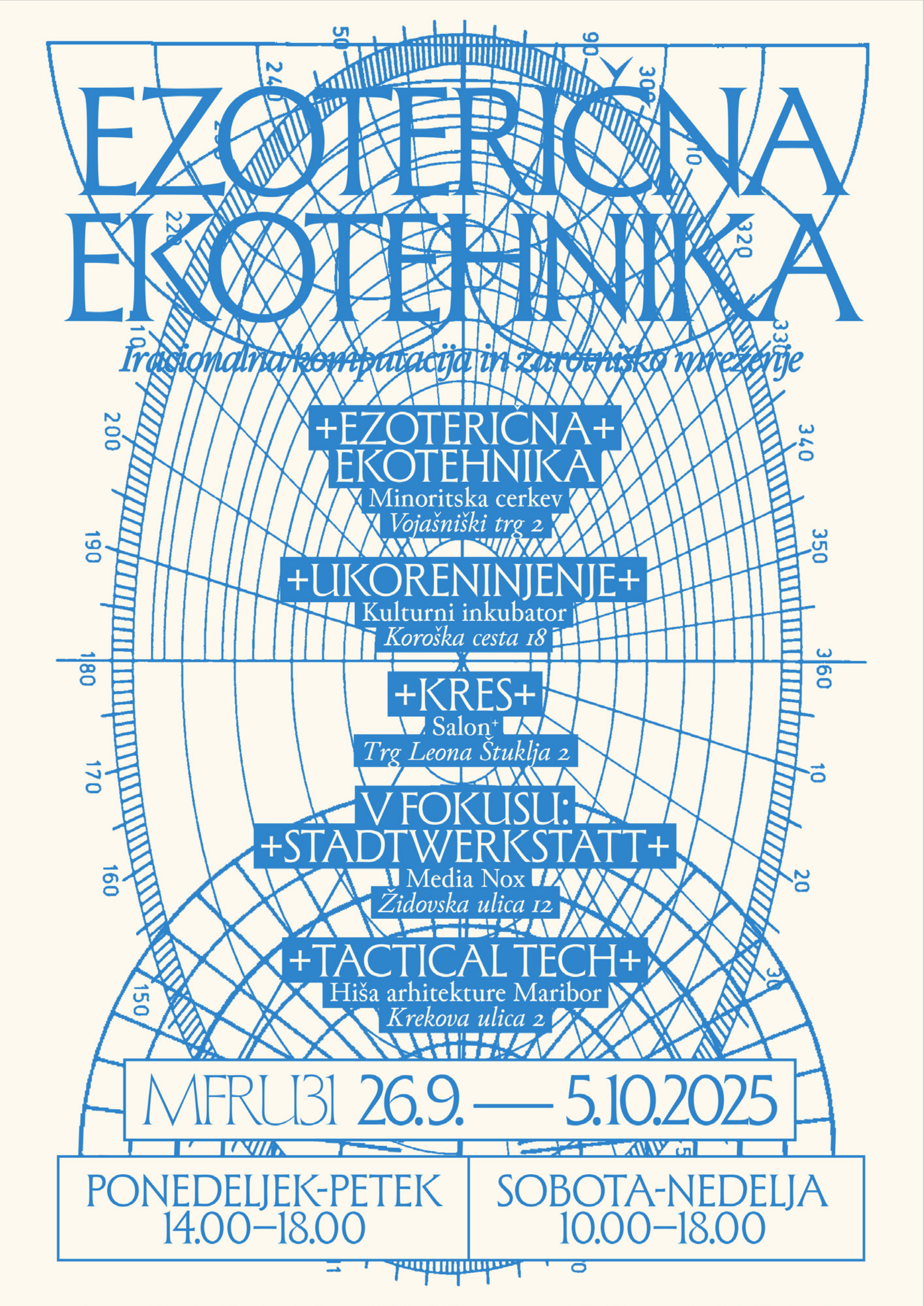
POSTERS
posters in public space

various printed matter
produced for the festival

EXHIBITION READER
A4 leaflet presenting the main exhibition
concept, the artists and their works, and the
accompanying exhibitions of the festival

Riso-printed in Linz (mockup placeholder)

EZOTERIČNA EKOTEHNIKA

Iracionalna komputacija in zarotniško mreženje

Minoritska cerkev, Vojašniški trg 2

UMETNICE_KI:
*Lucile Olympe Haute &
Institute of Diagram Studies,
Federico Poni & Chiara Prodi,
Ioana Vreme Moser,
Pedro del Real Lavergne,
REINCANTAMENTO,
Genevra Petrozzi,
Staš Vrenko, S()fia Braga,
Technologie und das Unheimliche*

KURIRATA:
Davide Bevilacqua & Lara Mejáč

Izvor ezoterične ekotehnike lahko opazimo v vse hitrejšem razvoju globalnih, dolgotrajnih družbenopolitičnih in gospodarskih procesov: v zavezništvu med avtoritarnimi in neoliberalnimi agendami, v hiperavtomatiziranem, upodatkovljenem izkoriščanju vseh surovin in bitij, v nebrzdanem poglobljanju družbenih neenakosti in podnebnih krizah ter v premišljenih potezah, ki usmerjajo genocidne procese, ki se odvijajo pred našimi očmi. Čeprav se tega vse bolj zavedamo in so zahteve po ustavitvi norosti vse glasnejše, se ob prevladi globalnih sil mnogi počutijo, kot zgolj nepomembni opazovalci algoritmičnih vsebin, ki v okviru širše geopolitične kalkulacije usmerjajo realnost, znana dejstva in javni diskurz.

Namesto da bi dane okoliščine spodbudile odpor in zavračanje statusa quo, se sodobni aktivisem in politično delovanje vdajata logiki, ki jo sama zavračata. Sledita pravilom ekonomije pozornosti, pri tem pa se opirata na isto statistično utemeljeno idejo vidnosti in vključenosti, ki opredeljuje komunikacijska orodja, ki se jih poslužujeta. Politična realnost, ki temelji na platformah, se nam predstavlja ne le kot neizogibna, ampak kot napredna, enako kot prizadevanja, da bi umetno inteligenco nekritično sprejeli v vse segmente družbe.

UI se pogosto promovira kot popolnoma nepristransko tehnokratsko orodje za reševanje političnih in gospodarskih neenakosti skozi algoritemsko porazdelitev virov. Temu seveda ni tako, saj avtomatizirane birokracije, ki zapletene družbene

realnosti radikalno poenostavljajo in jih spreminjajo v sistem binarnih potrditvenih polj, pogosto sprejemajo samovoljne in nejasne odločitve, ter težave, za katere trdijo, da jih rešujejo, le še dodatno poglobljajo. Tovrstne oblike podatkovno pogojenega determinizma, utemeljenega kot t.i. »datakracijo«, spodkopavajo stoletja razvoja konceptov egalitarizma in temeljnih človekovih pravic, namesto tega pa nam ponujajo nazadnjaške, statistično utemeljene družbene ureditve. Nova računalniška normalnost, ki jo obdaja avra absolutne nezmotljivosti, ne dopušča nobenega nasprotovanja – vsaj ne znotraj sistema. Družbeno kritiko nenehno izpodbijajo argumenti o podatkovni objektivnosti, zaradi česar izgubljamo prostor za sprejemanje ukrepov. Mnogi zato končajo v stanju razočarane neangažiranosti, prav to pa zmanjšuje legitimnost institucij in odpira vrata avtokratskim, nedemokratskim alternativam.

Nova odporniška gibanja lahko ponovno dobijo zagon, a se morajo posluževati strategij, ki bodo jasno zavračale prevladujočo logiko tehnološko-socialnih omrežij in vseprisotne digitalizacije. Tovrstne strategije lahko najdemo v idejah, ki jih prinaša »de-computing«, dekonstrukcija podatkovnih sistemov odločanja, in v načelih »de-networkinga«, kulturne prakse, ki se zavestno izogiba logike digitalnih omrežij. Z njimi bi lahko obudili strukture za povezovanje podobno mislečih ljudi in spodbudili kroženje znanja, informacij in idej. Zdi se, da smo pozabili, da je mogoče pravo skupnost zgraditi le s pomočjo bližine, ritualov in izbranih skupnih vrednot, ki se oblikujejo počasi in delujejo onkraj platformne logike družbenih omrežij.

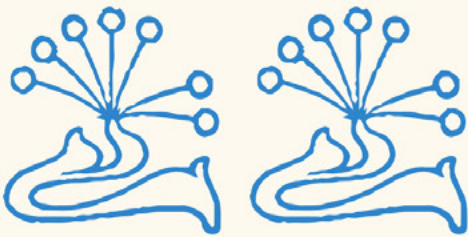
Za obnovo takšnih družbenih vezi in virov medsebojne naklonjenosti si prizadevajo različne oblike aktivnega upora, k temu pa dodajajo še iskanje alternativnih načinov srečevanja, izmenjave in sodelovanja. Pri tem je nujno, da se vse to dogaja onkraj toksičnih dinamik vidnosti in ekonomije spletnih vplivnežev, ki danes preplavljajo tako mainstream družbena omrežja kot politični diskurz. Vseprisotna družbeno-tehnološka kultura je v tem trenutku v glavnem osredotočena na hipervidnost zasebnega, zaigrano avtentičnost in

obsedenost z vidnostjo in vključenostjo, ki so neizogibno povezani z nadzorom in izkoriščanjem podatkov. Pomembno je, da zato destabiliziramo zakoreninjene družbene vedenjske vzorce in na novo zarišemo meje med javnim in zasebnim ter vidnim in nevidnim. Pri tem je ključno, da znanje delimo tako široko, kot je potrebno, in hkrati tako ozko, kot je le mogoče.

Nove načine prikritega delovanja povezujeemo s pojavom simbolov, skrivnih jezikov, podtalnih družbenih ritualov, ki ustvarjajo prostore z omejenim dostopom in pomnožujejo njihove pomenske plasti. Oblikovanje novega družbenega tkiva je tako usklajeno s pojavom novih ekologij tehnike, ki omogočajo nekonvencionalne načine ustvarjanja ter širjenja znanja in informacij.

Letošnja edicija MFRU₃₁ se pod naslovom *Ezoterična ekotehnika: Iracionalna komputacija in zarotniško mreženje* omenjenim temam posveča na različnih ravneh, ki obsegajo materialne in tehnične raziskave s področja računalništva in arhitekture omrežij, rituale in prakse, povezane s simboli in kozmologijami, ter razvojne strategije zavračanja in zarotniškega spodkopavanja. Usmerjeni smo v iskanje prostorov neprilagajanja in upora proti trenutnim razmeram s pomočjo umetniških pozicij, ki delujejo v manjšem obsegu, pri tem pa uporabljajo in ustvarjajo obskurne in konspirativne simbole, estetiko in rituale, s katerimi kot omrežja somišljenikov gradijo novo podlago za družbeno-politično domišljijo.

Umetniške pozicije gradijo prihodnost računalništva; ta se morda ne nahaja v optimizaciji in jasnosti, ampak v iracionalnem, ezoteričnem in simboličnem. Tehnologije prikazujejo kot ruševine, organizme in uroke, omrežja pa kot kraje predanosti, upora in regeneracije. Umetnice ki vztrajajo pri ustvarjanju prostora za nova zaveznitva med somišljeniki, mističnimi tradicijami, zarotniškimi imaginariji in novimi digitalnimi strukturami. Festivalski program s premišljenim ustvarjanjem in sprejemanjem zavajajočih in zarotniških praks in estetik tako v ospredje postavlja nova družbena zaveznitva in odporna skupnostna omrežja.

Platformni častilci dela je raziskovalni projekt, ki se osredotoča na zamegljene meje med delom, nadzorom in vidnostjo znotraj centraliziranih platform družbenih medijev. Umetnica v sklopu projekta raziskuje, kako uporabniki postanejo obenem subjekti in agenti participativnega nadzora, ki se gibljejo med aktivno interakcijo z vrstniki in širšim sistemskim nadzorom ter izvajajo nevidno neplačano delo, medtem pa se spopadajo še z razpetostjo med vidnostjo in samoohranitvijo.

Delo združuje »kompasni diagram«, natančno orodje za kartiranje položaja uporabnikov, z mističnim drevesom življenja, oba pa sta zasnovana kot kozmologija strukture digitalnega sveta in duš uporabnikov. Hibridni simbolni sistem je predstavljen s pomočjo nabora arhetipov »workshipperjev«, častilcev dela, kar odraža ritualizirano in mistificirano strukturo dela na platformah in razkriva, kako iskanje pozornosti, vpliva in monetizacije pogosto delujejo kot dejanja ezoterične predanosti.

Neologizem »workshippers«, ki združuje besedi »work« (delo) in »worship« (častčenje), poudarja čustvene in duhovne razsežnosti digitalnega dela, kjer zasebnega življenja ni več mogoče ločiti od produktivnosti, posameznik pa je v ciklu izkoriščevalskih ritualov nenehno žrtvovan algoritmom.

PROJEKT JE NASTAL V SKLOPU AMRO RESEARCH LAB 2023, KI GA JE ORGANIZIRAL SERVUS.AT.

ARZENOVE
BALERINE
IOANA VREME MOSER

Je šminka polprevodnik?
Projekt *Arzenove balerine* nas popelje

S()fia Braga je italijanska transmedijska umetnica, ki živi in dela v Dunaju. V svojem delu raziskuje uporabo in zlorabo novih tehnologij za ustvarjanje spekulativnih fabulacij, ki se posvečajo temam človeškega in nečloveškega sodelovanja, nečloveške avtonomije in transhumanizma. Braga v svojih raziskavah preučuje tudi koncept »intervallances«, ki razkriva skrite dinamike moči, vgrajene v operativne strukture centraliziranih platform družbenih medijev, in njihove sociološke implikacije.

Ioana Vreme Moser je romunska zvočna umetnica, ki se ukvarja s strojno elektroniko, spekulativnimi raziskavami in taktičnimi eksperimenti. V svoji praksi se za doseganje različnih materialnosti zvoka poslužuje grobih elektronskih procesov. Elektronske komponente in nadzorne napetosti postavlja v različne situacije, v katerih prihaja do interakcije z njenim telesom, organskimi materiali, najdenimi predmeti in dražljaji iz okolja. Pri teh trkih nastanejo sintetizirani zvoki, ki nosijo osebne pripovedi in opažanja o

na potovanje od strupenih mineralnih sestavin v kozmetiki, ki lovijo radijske valove, do YL (Young Lady) Operators in njihovih kartic prijateljstva, šmink v času vojne ter barv in pudrov, ki dvigujejo moralo.

Šminka je prevzela obliko in materialnost metka, včasih je narejena iz radija, včasih pa je v celoti iz svinca. Svinec, arzen in cinabarit (če jih naštejemo le nekaj) so stoletja barvali obraze. Zaslediti jih je mogoče tudi v zgodnjih poskusih radijskega oddajanja, danes pa se nahajajo v naših računalniških napravah. Težke kovine so se z naših ustnic počasi preselile v naše računalnike, projekt *Arzenove balerine* pa je nastal prav z namero raziskovanja tehnoloških povezav med kozmetiko in razvojem tranzistorjev.

Šminka kot upor, šminka kot strup, šminka kot nabo, šminka kot moč. Ekscentrični zgodovinski recepti za ličila, stari pripravki in laboratorijske naprave so se spremenili v otipljive eksperimente. Snovi se destilirajo, voski talijo, pudri stiskajo in pigmenti drobiijo. Uporabi se visoka napetost. Nekoč sporna rdeča šminka je pripravljena, da zazveni v ostrih zvočnih teksturah izročila, ki ga je podedovala.

Na koncu imamo vsi rdeče ustnice.

SVETA, KOT GA
POZNAME, JE KONEC
GINEVRA PETROZZI

Projekt *Sveta, kot ga poznamo, je konec* je zasnovan posebej za nekdanjo minoritsko cerkev v Mariboru, prostor, ki kot mnoge cerkve nosi sledove preteklih ruševin, hkrati pa za nas, njegove današnje obiskovalce, predstavlja novo ruševino. Njegova pretekla prisotnost, ki je namerno predstavljena v fragmentih, je obenem ruševina in podlaga, na kateri je mogoče graditi.

Delo je navdihnili filozofija Federica Campagne, ki »svetove« razume kot konstruirane kozmološke pripovedi, ki se sčasoma izpojejo – ko se notranja logika pripovedi razblini, se vsaka sreča z

»apokalipso«. V skladu s tem umetniško delo povezuje simbole iz antičnih svetov in sedanjega sveta ter tako ustvarja ruševine prihodnosti, ki jih bodo uporabili novi svetovi, ko bo svet, kot ga poznamo, razpadel.

Instalacija obsega plazemske zaslone in podobe, ki se bodo sčasoma zaradi predolgotrajnega predvajanja »vžgale« vanje. Podobe našega sedanjega sveta povezuje s simboli propadlega sveta Etruščanov, avtohtonega prebivalstva umetničine rodne pokrajine. Projekt, ki je namenjen razmisleku o minljivosti kulturnih simbolov, postavlja temelje prihodnjih ruševin, fragmentov, ki bodo namenjeni uporabi ali interpretaciji svetov, ki bodo morda nastali po razpadu našega.

ŠTIRJE
MIKROSISTEMI,
RAZLOŽENI
S POMOČJO KADILA
VOLČJE ČESNJE:
TROJKA NOVCEV,
ŠTIRICA KELIHOV,
ŠESTICA KELIHOV,
KRALJ PALIC
FEDERICO PONI

»Konec julija so mi prišle pod roke štiri karte: trojka novcev, štirica kelihov, šestica kelihov in kralj palic. Imel sem star, nepopoln set kart in med nekim dogodkom sem vsem udeležencem brez kakršnegakoli razloga ali namena razdelil vsakemu po eno. A razlog se je vendarle pojavil, in sicer z zavrženimi kartami. Vsaka je z uporabo logične sheme tarota, kot jo je opisal okultist in kabalist Eliphas Levi namreč ustvarila svoj mikrosistem.

Ponovno kontekstualizirani simbol ali simbolizirana sodobnost, starodavni, sedanji ali prihodnji simboli, podobe brez linearnosti, nedostopni ali večpomenski simboli, simboli, ki so neločljivo povezani z domišljijo, in tisti, ki bodo sčasoma vendarle dekodirani.

godovini elektronike, njihovih proizvodnih verigah, odlagalščih in prepletenosti z naravnim svetom.

Genevra Petrozzi je italijanska interdisciplinarna oblikovalka in umetnica, ki trenutno živi in dela na Nizozemskem. Leta 2021 je z odliko zaključila magistrski študij socialnega oblikovanja na Design Academy Eindhoven, za zaključno delo pa je prejela nagrado za najboljšo diplomu in nagrado Gijs Bakker Award 2021. V svojem delu

raziskuje sodobna vprašanja v zvezi s skrbstvom, prihodnostjo in algoritmičnim upravljanjem ter preučuje misticizem in okultizem v sodobni tehnopolitični krajini. Tako se je vzpostavila kot »digitalna čarovnica«, ki združuje arhetipski figuri zdravilke in politične upornice.

V želji po izvajanju vsaj kančka ritualne magije so bili ti mikrosistemi ustvarjeni s pomočjo vdihavanja tlečih listov volčje češnje, vendar je to vse, kar bom povedal. Nenehno zunanje izražanje nezavednega skozi digitalne artefakte prizadene tudi domišljijo – pravzaprav je to disciplina, ki je temu najbolj podvržena. Informacije so kvantitativne, pripovedi pa kvalitativne. Vendar pa uničenje kvalitativnega poraja nove simbole. Kozmologije ne poznajo binarnosti.«	neproduktivno, tuje in celo egocentrično, saj se enote drugim prilagajajo izključno z namenom ohranjanja lastnih potreb in delovanja. Obiskovalci s svojo prisotnostjo v omrežje vnašajo nove signale in energijo ter motijo prej vzpostavljeno ravnovesje, ki se mora nato ponovno ustaliti.	rituali izdelovanja sigilov v obliki spletnih klicev, odpirajo prostor za razpravo in usklajevanje formule, ki jo želijo udeleženci naložiti in zagnati. Srečanja ponujajo priložnost za razmislek in izmenjavo mnenj o trenutnih izkoriščevalskih projektih in kolonialnih praksah, za razpravo o tem, kaj nas moti in za jasno izražanje želje po spremembi.
 PRAGOVI PREČENI STAS VRENKO	 SEANSA ZAŠČITNIH ZNAMENJ PROTI MILIJARDERJEM V VESOLJU LUCILE OLYMPE HAUTE & THE INSTITUTE OF DIAGRAM STUDIES	 SIRIUS.EXE 2.0 TECHNOLOGIE UND DAS UNHEIMLICHE
Sistem, imenovan <i>Pragovi prečeni</i>, sestavljajo elektronsko-skulpturalne enote, ki so preko medsebojnega zaznavanja, odzivanja in altruističnega kroženja energije povezane v kibernetsko zanko. Navdih zanjo izhaja iz eksperimentov BEAM robotike in zgodnjih analognih nevronske mreže, v njej pa vsako enoto sestavlja več plasti elektronskih biomimetičnih nevronov, svetlobnih senzorjev, sončnih celic in motorjev, s katerimi zaznavajo okolje, v katerem se nahajajo skupaj z drugimi enotami. Enote, ki jih poganja sončna energija in se druga na drugo odzivajo s svetlobnimi impulzi in gibanjem, prilagajajo svoje delovanje pridobivanju zadostne količine energije, torej svetlobe, ob tem pa so med seboj povezane preko signalov in ritma prenosa. Med razstavo se vzpostavi energijska zanka, ki omogoča neprekinjeno kroženje virov z namenom ohranjanja ravnovesja, od česar je odvisna vsaka posamezna enota. Obiskovalci se tako srečajo z delom, ki preučuje izmenjavo energije v zaprtih ekosistemi. Takšno omrežje se morda na trenutke zdi	<i>Seansa zaščitnih znamenj proti milijarderjem v vesolju</i> je zaščitni ritual proti novovesoljski kolonizaciji oblastnikov in raziskovanje spletnega druženja med enakomislečimi ljudmi. Projekt se je začel leta 2021 s prvim potniškim poletom rakete New Shepard Jeffa Bezosa, ki je namenjena vesoljskemu turizmu. Trenutek se je odvil kot prizor iz znanstvenofantastične vinjete, v kateri milijarder v vesolju predstavlja glavnega zlikovca naše dobe: karikaturni lik, ki bogastvo kopiči v nerazumljivem obsegu. Umetnika sta se želela temu zoperstaviti in vzeti prihodnost v svoje roke, zato sta si zamislila, da bi »milijarderje preprosto pustili v vesolju« (kot se je leta 2021 glasil naslov članka Parisa Marxa) in tako zaščitili Zemljo in njene prebivalce pred njihovim škodljivim vplivom. Za doseg tega cilja sta se obrnila k magiji kaosa in ustvarila generator zaščitnih znamenj, ki ustvarja grafične znake iz najrazličnejših stavkov, kot je na primer »prepreči milijarderjem, ki letijo v višave, da se vrnejo na Zemljo«. Seanse zaščitnih znamenj, skupinski	<i>SIRIUS.EXE 2.0</i> je najnovejša verzija raziskave kolektiva Technologie und das Unheimliche o digitalni kulturi, ustvarjanju mitov in estetiki vere, ki razširja svoj spekulativni okvir, v katerem se prepletajo kulturni imaginariji, eshatološke pripovedi in računalniške infrastrukture. Jedro projekta predstavlja izmišljena mitologija skupine, ki trdi, da izvira iz vesoljskega sistema Sirius, digitalne tehnologije pa pojmuje kot mediatorje svojega dolgo pričakanega vzpona na oblast. <i>SIRIUS.EXE</i> hkrati služi kot sveti spis, portal in izvršna datoteka, saj gre v osnovi za tekstovni sistem, ki kodira poti odhoda iz »človeške evolucijske ravni« proti »kraljestvu Sirius«. Pri tem ne gre za parodijo, ampak povsem resno alegorijo za preučevanje načinov, na katere programska oprema, omrežja in algoritmični sistemi ustvarjajo sodobne oblike transcendentnega hrepenenja. <i>SIRIUS.EXE 2.0</i> se je razvil v razširjeno instalacijo, ki deluje kot digitalni arhiv in obenem kot ritualno okolje. Obiskovalci se v njem srečajo s fragmenti eksegeze, zvoka in algoritmičnih vzorcev, ki izzovejo občutek iniciacije in prenosa. Z združevanjem kulturne retorike kozmičnega odhoda z računalniškimi infrastrukturami projekt razkriva, kako se pripovedi o odrešenju,

Federico Poni je kulinarični alkimist, spletni arhitekt, prvak v kopiranju in lepjenju, ljubitelj vrtnarjenja, ustvarjalec testa, navdušenec nad zvokom, prekarni anarho-defetist, profesionalni frizezist, duhovnik, založnik, prijatelj strojev (morda) in sovražnik umetne inteligence (nedvomno). Študiral je nove tehnologije umetnosti na Akademiji Brera v Milanu in magistriral iz eksperimentalnega založništva na Inštitutu Piet Zwart v Rotterdamu. Živi v hribih toskanske Romanje, tam soustvarja projekt Habitat in v njem prebiva, radostno obupuje nad globalnim in mu išče protistrupe. Poučuje na Akademiji za likovno umetnost v Bologni.

Chiara Prodi je umetnica, performerka in kulturna posrednica, ki živi v Apeninih, kjer v prostorni hiši biva s šestimi mačkami in štirimi ljudmi. Skupaj tvorijo Habitat, kultumi (in ruralni) center v notranjosti dežele. Po izobraževanju na področju vizualnih umetnosti in kiparstva se je njeno delo razvilo v smer procesualnosti in performativnosti praks, povezanih z materialnostjo. Od leta 2018 kot režiserka sodeluje s kanadskim kolektivom Mammalian Diving Reflex, s katerimi vodi tudi delavnice in mojstrske tečaje o participativnih in relacijskih praksah. Pri svojem delu zavzema več vlog, saj je hkrati performerka, scenografka, kostumografka in šepetalka. Leta 2020 se je s skupino umetnikov in prijateljev pridružila nomadski umetniški rezidenci

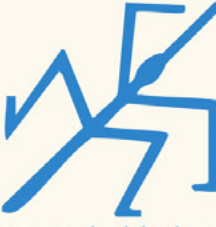
Neutopica. Živela je v Bruslju, kjer se je seznanila s tekstilnimi praksami ter preobrazno močjo barvanja in krojenja, ki jih opisuje kot »delo s kožo«. Ugriznila jo je strupena kača, tudi sicer pa se ji večkrat prikažejo kače.

Staš Vrenko je medijski umetnik, glasbenik in oblikovalec elektronskih instrumentov. Magistriral je na oddelku za kiparstvo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani in za svoje magistrsko delo prejel študentsko Prešernovo nagrado. Njegova umetniška praksa združuje različna polja umetnosti, s poudarkom na raziskovanju zvoka, elektronskih medijev in tehnologij, kinetizma in performativnosti.

Lucile Olympe Haute je umetnica, raziskovalka in pedagoginja, ki deluje v Parizu in Nimesu. V svojem raziskovalnem delu združuje duhovnost, tehnologijo in politiko v širšem smislu predanega in ekološko odgovornega »skupnega življenja« v komputacijskih rešitvah, ki presegata antropocentrižem in ne pozablja na kraljestva rastlin, živali in gliv ter celo skupnosti bakterij v naših biotopi. Naštete teme je združila v eseju *Cyberwittches Manifesto*, v katerem je povezala angažiranost (ekofeminizem, kvir/transfeminizem, tehnološka emancipacija in tehnična trajnostnost) in procese opolnomočenja. Njeno najnovejše delo obsega tudi simbiotično kulturo bakterij in kvasovk.

eksodusu in »izstopa« iz Zemlje ohranjajo v tehnokulturnih imaginarijih. Instalacija, ki se nahaja med znanstveno fantastiko, teorijami zarote in duhovno doktrino, raziskuje metafizične težnje v digitalni modernosti. V ospredje postavlja paradoks tehnologije kot obljube osvoboditve in hkrati aparata nadzora, pri čemer pokaže, kako izvedljivi sistemi verovanj odražajo logiko programske opreme. S tem Technologie und das Unheimliche kritično razmišlja o kulturnih imaginarijih, skozi katere si predstavljamo prihodnost onkraj zemeljskega, ter o pogojih, pod katerimi se taki imaginariji uveljavijo.

PROJEKT JE PRVOTNO NASTAL ZA 34. GRAFIČNI BIENALE LJUBLJANA Z NASLOVOM ISKRA DELTA V ORGANIZACIJI MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA LIKOVNEGA CENTRA LJUBLJANA.

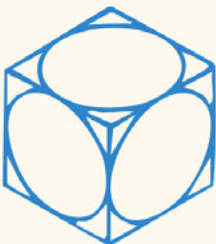
PROGRAMMA 101–
SEPET
PRERACUNAVANJA
REINCANTAMENTO

Zgodovina je nelinearen proces, poln razcepov in neizbranih poti. Kljub temu smo vedno vezani na eno samo pot. Povedati zgodbo in skovati zaroto pomeni vrniti se k pozabljenim možnostim in prehoditi poti, ki jih je zgodovina pustila za seboj.

PROGRAMMA 101 se giblje med narativno in dejstvi, pri tem pa odkriva skrite fragmente, zakopane v izvoru digitalne sedanjosti. Delo raziskuje edinstveno zgodbo družbe Olivetti, najuspešnejšega italijanskega tehnološkega podjetja 20. stoletja. Njihova izkušnja, ki je predstavljala malodane utopični model tehničnega in družbenega razvoja, je temeljila na humanističnih načelih in družbeni solidarnosti, njene korenine pa se raztezajo do katoliške herezije in protifašističnega odporiškega gibanja. Projekt je dosegel vrhunec v zgodnjih

60. letih, nato pa se je nepričakovano končal. *PROGRAMMA 101*, prežeta z estetiko in logiko zarote, gledalce vabi k raziskovanju skritih povezav in zamegljenih resnic o hladni vojni in Italiji, vplivu ameriškega imperija in njegovem učinku na aktualno tehnološko krajino Zahoda.

Preko videov, postavljenih drug proti drugemu, skrivnostno zgodbo slišimo z dveh različnih perspektiv, terminal pa medtem sprejema kriptična sporočila in pozive iz arhiva *PROGRAMME 101*. Instalacija ponuja namige, interpretacije in nadaljnje spodbude, da bi lahko obiskovalci sami razvozlati celotno zgodbo. Delo ne predstavlja enotne resnice, temveč se ukvarja z dokazno paradigmo, ki oscilira med odsotnostjo, namigi in bežnimi vtisi v obliki fragmentiranega mozaika, ki ga je treba ponovno sestaviti.

LUDD ŽIVI!
SVETOST V STROJU
PEDRO DEL REAL
LAVERGNE

V času enštifikacije (komercialne degradacije spletnih platform) in fašistoidnega tehnološkega pospeševanja nam *Ludd živi!* nudi trenutek združitve s fantastično časovnico, ki so jo človeštvo prinesli Pomembni Možje™. Nikoli v zgodovini sveta ni bilo bolje biti človek kot prav danes, v digitalni dobi. Naša informacijska avtocesta je prekrita z mano, ki neprekinjeno prehaja v naše pametne telefone. Nosilci tehnološke revolucije nam ponujajo rešilno bilko, luč v temi, kakršne človeštvo ni videlo že vse od razsvetljenstva. Svetovna trgovina cveti, množice pa bogatijo v morju priložnosti spletne vplivnosti ali drop shippinga.Lahko bi rekli, da živimo v dobi, ki se je je dotaknil božji

prst. Nato so naše tehnološke naprave ta prst našle, ga odrezale, sedaj pa lahko vsi uživamo del v njem v obliki beljakovinskega praška.

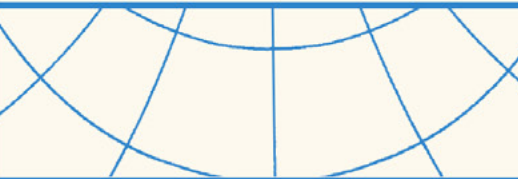
Da bi ta trenutek proslavil, je Pedro del Real Lavergne v zadnjih letih zasnoval mistično ceremonijo, ki v občinstvu prebudi kiborga, prisotne pa navduši, da z odprtimi rokami sprejmejo tehnološko blaženost. Z nizom zapletenih ritualov, posvečenih najmočnejšemu komunikacijskemu sredstvu doslej, PowerPointu, strastno širi evangelij blagostanja v digitalni dobi.

ALGORISMO
FEDERICO PONI
& CHIARA PRODI

»V imenu difrakcije razglašam kaotično množenje jezikov, celostno razumevanje obstoja, nasilno meditacijo zavoljo bistva, bogokletstvo kot praznovanje samega sebe, iskanje ali ustvarjanje izvirnega smisla ali Enosti ali Alefa in razmejitev diagonale, ki nakazuje na iracionalno zavest, razpeto med sveto navpičnico in materialno vodoravnico.«

Algorismo je performans, v katerem sodelujejo različne entitete, in omreženo dejanje za pametne telefone, ljudi in geste naših prednikov. *Algorismo* ustvarja de facto omrežje med ljudmi, hkrati pa tudi med napravami. Udeleženci se ob tem odpovejo lažnim poskusom naključnosti in se poklonijo človeškim in nečloveškim jezikom, racionalnim in iracionalnim številom, anarhistični trigonometriji in nenehno prisotnemu kaosu.

David Benqué je oblikovalec in raziskovalec iz Pariza, ki trenutno živi in dela v Corku na Irskem. Leta 2020 je doktoriral na Royal College of Art v Londonu v Veliki Britaniji, od takrat pa deluje pod imenom *Institute of Diagram Studies*. Pod njegovim okriljem inštitut kot neodvisno telo za raziskovanje in ustvarjalno prakso pokriva področja od grafičnega oblikovanja do razvoja programske opreme in medijske teorije. Pri tem uporablja jezik diagramov za branje obstoječih sistemov (algoritmičnih, tehničnih, političnih) in za pisanje novih intervencij med drugim v obliki publikacij, programske opreme in vizualizacij.

Technologie und das Unheimliche (T+U) je umetniški kolektiv, ki deluje v Berlinu in Budimpešti ter so ga ustanovili Mark Fridlanski, Mátio Z. Nemes in Zsolt Miklósvölgyi. Njihovo delo obsega razstave, publikacije in diskurzivne projekte, s pomočjo katerih raziskujejo presečišča tehnologije, okultnega znanja in spekulativnih kultur. T+U se giblje med umetniškim raziskovanjem, postdigitalnim tiskom in paraakademišnim diskurzom, njihova zanimanja pa segajo od acide urologije, vzhodnonevropske paranormalnosti in srhljivih tehnologij do pred- in postčloveških oblik življenja.

REINCANTAMENTO je raziskovalna in založniška skupina, ki se ukvarja s tehnologijo, radikalno

domišljijo in ritualnostjo. Deluje v Berlinu, Benetkah, Milanu in Torinu, kjer izvaja neodvisne založniške dejavnosti, razvija igrive intervencije in ritualne prakse ter organizira srečanja, na katerih udeleženci razmišljajo o odnosu človeka do tehnologije. REINCANTAMENTO sredozemsko magično vedenje in spekulativno upanje usmerja v poskuse s področja kooperativne ekonomije in situacijske programske opreme, s čimer ustvarja prostore za skupnostno raziskovanje. Kot kolektivna sila REINCANTAMENTO zavrača obsedenost umetnostnega sveta z identiteto in namesto tega zagovarja širša omrežja preobrazbe. Pri tem projektu REINCANTAMENTO predstavljajo Anna Fasolato, Matteo Osio, Kinked, Giorgio Craparo in Alessandro Y. Longo.

Pedro del Real Lavergne se že vrsto let ukvarja z umetniškimi projekti. Iz Barcelone se je preselil na Dunaj, kjer je delo na radu in pisanje fanzinov zamenjal za performativna predavanja. Odkar je odkril ta medij, se v interaktivnih performansih, ki temeljijo na PowerPoint predstavah, ukvarja z najrazličnejšimi temami, kot so odpadna hrana, duševno zdravje, urbani prostor in šport, ezoterična zgodovina Barcelone, brezdomstvo in še mnoge druge. V svojem avtomobilu je izvajal bibliomantično branje, narisal številne karikature in kratke stripe ter sodeloval v različnih kulturnih in političnih mestnih iniciativah. Zanima se za digitalno sociopolitiko, ezoterično zgodovino, znanstveno fantastiko in stripe, zaposlen pa je na področju znanstvene komunikacije Univerze na Dunaju.

Ukoreninjenje predstavlja štiri projekte, izbrane v okviru mednarodnega poziva za študentske projekte MFRU₃₁. Znotraj meja *Ukoreninjenja* v ospredju ni tehnologija sama – niti novi mediji v klasičnem pomenu. Služi kot izhodišče, ki obstoječe sisteme, naprave in logike digitalne družabnosti preoblikuje v substrat, iz katerega lahko vzklijejo novi pojavi in fikcije.

To izvira iz prepoznavanja tehnologij inherentne normativnosti: ko se odziva na sistemske zahteve, ideje linearne rasti, človeške potrebe in potrebe trga, je nenehno zavezana svojim predvidenim funkcijam. Beti Frim, Oskar Kandare, freakygreenfish in Sofia Talanti s svojimi projekti to normativnost razkrivajo prav z delovanjem znotraj njenih razpok.

Dve deli izhajata iz okvare; iz sistemov in pogojev, označenih za defektne, bolne; onkraj točke, ko lahko služijo svojim osnovnim vlogam. Namesto da bi disfunkcijo obravnavala kot neuspeh ali konec, jo umetnika preoblikujeta v izhodišče novih možnosti – produktivno stanje, iz katerega

vznikajo novi pojavi. Preostali dve deli obravnavata družbene dimenzije tehnologije z na videz nasprotnih zornih kotov. V prvem subjektivna izkušnja, filtrirana skozi algoritemske tokove, kulminira v verskem deliriju. V drugem se prepleten sistem mahu in mikrokontrolerja preusmeri k izraznosti, ki je paradoksalno človeška.

Tem usmeritvenim razlikam navkljub, pa je možno opaziti skupen element: dela zapuščajo dogmatično ločnico med človekom in strojem. Namesto tega se razcvetijo fikcije, producirajo se nova telesa, mapirajo nova ozemlja: stabilizator kamere se znova rodi kot navigator pokrajine (Oskar Kandare); kiborgovsko telo nastane na podlagi hormonskega neravnovesja ščitnice (Sofia Talanti); majhen ekosistem mahu se povzdigne v status blogerke (Beti Frim); iz subjektivne paranoje doomscrollinga vznikne religija (freakygreenfish). Ko naš pogled sreča to pulzirajočo kompleksnost, nas spomni, da smo le začasni gostje na tujem ozemlju, ki nenehno prerašča pogoje svojega izvora.

V FOKUSU STADTWERKSTATT: MEGLA JE MEDIJ

Media Nox,
Židovska ulica 12

Stadtwerkstatt predstavlja eksponate, povezane z umetniškim formatom *STWST84x11 FOG MANIFESTO*, ki je bil v Linzu predstavljen septembra 2025. V dezorientiranih delih in zamegljenih povezavah med teorijo in umetniško prakso meglo obravnava kot material, medij in omrežje, sebe pa pri tem dojema kot najpomembnejši protistrup.

Za MFRU₃₁ je kolektiv ustvaril preoblikovano različico koncepta, ki se poigrava s komponentami MANIFESTA, RAZSTAVE in nedoločene MEGLENE KOCKE. Nato OBMOČJE NAPOLNI Z MEGLO, obiskovalce pa povabi, da se MEGLAJO NAKROG. Poseben poudarek je na formatu NEBELKEGELN (Megleni bowling), ki uprizarja spektakel

zmanjšane predvidljivosti, pa tudi halucinacijskega zavedanja, zastrte vidljivosti in zgoščene nepreverljivosti. Poudarek je na simulaciji in sinhronizaciji – in seveda velikih količinah megle.

STWST v svojem spin-offu ne pozablja na osrednje teme projekta MEGLA JE MEDIJ, ki obsegajo umetnost po novih medijih, nove kontekste in kritično produkcijo. Nekatera od predstavljenih del so značilna za področja hiše, ki zastopajo umetniške konstante in subkulturna avtonomna jedra. Iz njih namerava Stadtwerkstatt zgraditi razbiti oltar kritike.

Beti Frim (oz. Pixel Bambi), je zaključila dodiplomski študij vizualne komunikacije in nadaljuje magistrski študij videa in novih medijev na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. V svojem delu se osredotoča na temo sobivanja, pri čemer v avdiovizualnih pripovedih združuje digitalne in analogne medije. Sodelovala je na skupinskih razstavah v Sloveniji in tujini. Dejavnja je tudi na področju glasbe, kjer je sodelovala v različnih avdiovizualnih projektih, pa tudi s kolektivoma Ustanova in Nimaš izbire.

Sofia Talanti je multimedijska umetnica, ki ustvarja raznolike pripovedi o duševnem zdravju in telesnih boleznih, ki izhajajo iz realnih perspektiv socialnega pritiska, kapitalizma in narcizma. Talanti uporablja orodja, kot so 3D-modeliranje, vizualizacija podatkov, animacije in oblikovanje instalacij, da ponovno pridobi vpliv v novih svetovih, pri čemer razume kiborga kot mrežo odnosov, ki človeka osvobajata bremena življenja.

Oskar Kandare je vizualni umetnik in magistrski študent fotografije na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Leta 2022 je svoja umetniška obzorja razširil z delovno prakso v okviru programa Erasmus+ v Avstriji. V svojem delu prepleta fotografijo, časovne medije in digitalne simulacije, preko katerih raziskuje kibernetiki prostor, minljivost in antropocen.

freakygreenfish je odraščal na avstrijskem podeželju, obiskoval umetniško gimnazijo in hkrati deloval kot predsednik lastne glasbene založbe. Od leta 2019 je sprejel širšo definicijo slikarstva, saj vse, kar je narejeno iz platna in napenjalcev, šteje za sliko. Skozi performanse, instalacije, videoe, tradicionalno slikarstvo, CGI in skulpture raziskuje meje svoje definicije in obravnava družbene teme s poudarkom na levičarskih teorijah, kulturnih študijah in družbenih medijih. Trenutno študira transmedijsko umetnost na Univerzi za uporabno umetnost na Dunaju in pogosto sodeluje na lokalnih in mednarodnih razstavah.

Stadtwerkstatt / STWST je prostor, ki ga kot umetniško, klubsko in avtonomno strukturo že od leta 1979 vodijo umetniki. V kontekstu novih medijev in medijske umetnosti so od 80. let prejšnjega stoletja izvedli mnoge pomembne projekte, ki so pritegnili mednarodno pozornost. Danes je Stadtwerkstatt aktiven na področju New Art Contexts, vodi klub STWST in Cafe Strom, medijske kanale STWST, kot je tiskani Versorgerin, ter druge umetniške in diskurzivne formate. V želji po nenehnem redefiniranju umetniških kontekstov se STWST ukvarja s pozicijami, ki delujejo med umetnostjo, mediji, kritiko, glasbo, podtaljem in med vsem tem prepletenimi sferami STWST.

Tactical Tech je mednarodna ustvarjalna neprofitna organizacija, ki se že več kot dvajset let posveča raziskovanju družbenopolitičnih in okoljskih vplivov tehnologije na družbo. Njihovo delo je usmerjeno v opolnomočenje posameznikov in skupnosti za obvladovanje in ublažitev vplivov digitalnih tehnologij na njihova življenja in preoblikovanje družbe. V ospredje postavljajo poglobljanje znanja, kritično mišljenje in razvijanje sposobnosti. Njihov studio Tactical Tech Studio, ki se skupaj z inštitutom Tactical Tech Institute osredotoča na digitalno pismenost, izvaja raziskave o prepletanju tehnologije in družbe. Razvijajo tudi ustvarjalne, privlačne in na dokazih temelječe intervencije, vire in orodja, kot so razstave, priročniki, vodniki in programi za usposabljanje, ki se soočajo s konvencionalnimi narativi in spodbujajo kritično mišljenje o vplivih tehnologije. Njihovi ukrepi in viri spodbujajo razpravo in delujejo transformativno, pri tem pa je njihov cilj na novo opredeliti digitalno družbo z razvojem veččin, razumevanja in sposobnosti posameznikov in skupnosti, da se bodo lahko spopadli z izzivi in priložnostmi, ki jih prinašajo digitalne tehnologije, in se nanje ustrezno odzvali.

TACTICAL TECH: VSEPOVSOD, VES ČAS

Hiša arhitekture Maribor,
Krekova ulica 2

Ker se vedno več mladih preko interneta uči, zabava in družji, je ključnega pomena, da pri najstnikih in mladih razvijamo sposobnost zastavljanja najpomembnejših vprašanj o vplivu tehnologije na njihova življenja, skupnosti in planet. Toda kako se lahko najstniki naučijo razumeti digitalni svet in samozavestno krmariti po njem? *Vsepovsod, ves čas* je ustvarjalna in igriva pobuda za spodbujanje digitalne pismenosti, ki si prizadeva doseči prav to.

Razstava je še posebej koristna za spodbujanje kritičnih razprav o tehnologiji in umetni inteligenci ter njihovih vplivih. Projekt, ki ga je razvila mladinska pobuda What the Future Wants neprofitne orga-

nizacije Tactical Tech, predstavlja nabor zanimivih ter inovativnih virov in metod za razvijanje digitalne pismenosti, ki se lahko uporabljajo tako v formalnih kot neformalnih učnih okoljih.

Program *Vsepovsod, ves čas*, ki je bil razvit v sodelovanju s 300 mladimi in 100 pedagogi z vsega sveta, obsega vire, ki najstnike spodbujajo k raziskovanju posrednih tem. Med njimi je razumevanje delovanja UI klepetalnih robotov, prepoznavanje skritega dela za tehnologijo in oblikovanja priljubljenih računalniških iger, z namenom da pritegnejo našo pozornost, pa tudi spoznavanje fizične infrastrukture, ki omogoča delovanje interneta.

UMETNICE_KI: Beti Frim, Celeste Sanja, Jaka Jubant, Vid Koprivšek, Matej Mibevec, Edina Muftić, Neo Nor, Farah Sara Kurnik, Uno.Tisto, Niko Zelenik
KURIRAJO: Sara Bezovšek, Lara Mejač, Dorijan Šiško

Prižiganje kresov je bilo v poganski tradiciji simbolično povezano s čaščenjem Sonca, naši predniki pa so verjeli v čudežne in mistične moči ognja, ki naj bi razsvetleval, povezoval in prebujal novo življenje. Kres tokrat postavljamo z namenom, da bi prebudili in iz podzemlja izvabili skrite vizije slovenske uveljavljajoče se digitalne umetnosti in ob ognjišču povezali mlajše akterke, ki gojijo svojvrsten odnos do virtualnih svetov.

Kljub različnim medijskim in vsebinskim izhodiščem umetnice_ke na razstavi povezuje dejstvo, da so njihove umetniške prakse neločljive povezane z internetom in digitalnimi prostori. Vezanost mlajših generacij na zaslone je oblikovalo njihovo specifično razumevanje in videnje sveta, hkrati pa vplivalo na drugačne načine povezovanja in grajenja medsebojnih odnosov. Plameni kresa osvetljujejo dela, ki segajo od 3D animacij, eksperimentalnih videoer, imerzivnih okolji do interaktivnih spletnih strani in spekulativnega oblikovanja. Gradnja alternativnih svetov, narativ

Ezoterična ekotehnika. Iracionalna komputacija in zarotniško mreženje. Obrazstveni bralnik

Izdal: Mladinski kulturni center Maribor,
Ob železnici 16, 2000 Maribor
Zanj: Marija Guček, direktorica
Umetniško in programsko vodenje:
Davide Bevilacqua, Lara Mejač
Kuratorji: Davide Bevilacqua, Lara Mejač,
Vid Koprivšek, Sara Bezovšek,
Dorijan Šiško
Koordinacija: Sonja Gregorn
Stiki z javnostjo in spletna komunikacija:
Valerija Intihar, Živa Mijatović
Grafično oblikovanje: Eva Bevec
Oblikovanje in razvoj spletne strani:
Marko Damiš
Oblikovanje razstave: Sophie Morelli
Produkcija: Rea Vogrinčič, Borut Wenzel
Tehnična izvedba:
Borut Wenzel, Matic Ačko
Urednikovanje besedil:
Davide Bevilacqua,
Lara Mejač, Valerija Intihar
Lektura besedil in prevodi: Vida Jocif
Posebna zahvala:

MariLaura Ghidini, Noemi Garay,
panke.gallery, Kunstuniversität Linz,
Ljudmila, Kersnikova, PiNA -
Kulturno Izobraževalno Društvo,
Aksioma – Zavod za sodobne
umetnosti Ljubljana, Kersnikova,
Hansj.D, Galerija Škuc, Swamp
Matter (Eva Garibaldi & Ana Laura
Richter), Zavod Delak, Forum
Ljubljana, KUD Franc Kotar Trzin

Riso tisk:
Sophie Morelli,
Central Media Studio PrintLab,
University of Arts Linz

Naklada: 300
september 2025

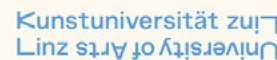
Organizacija:

Financerji:

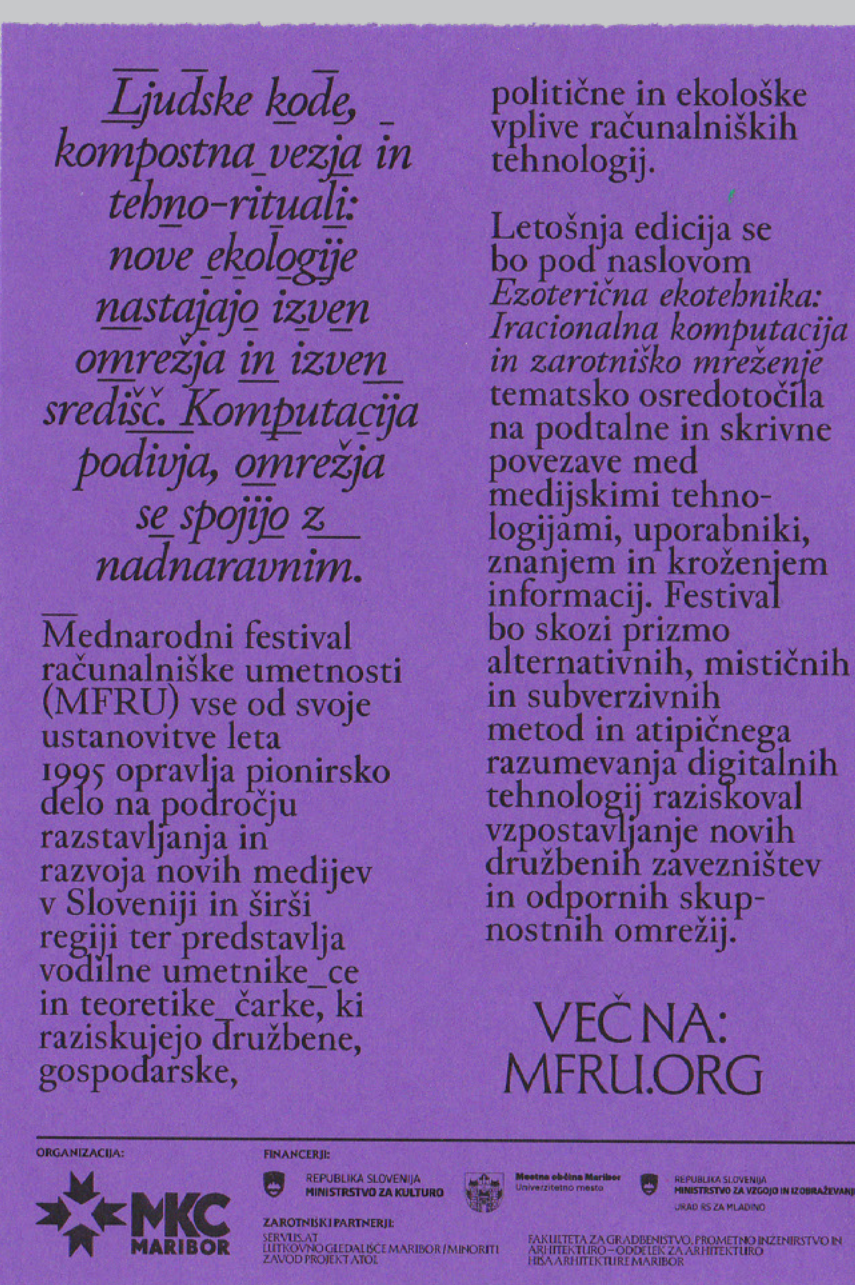
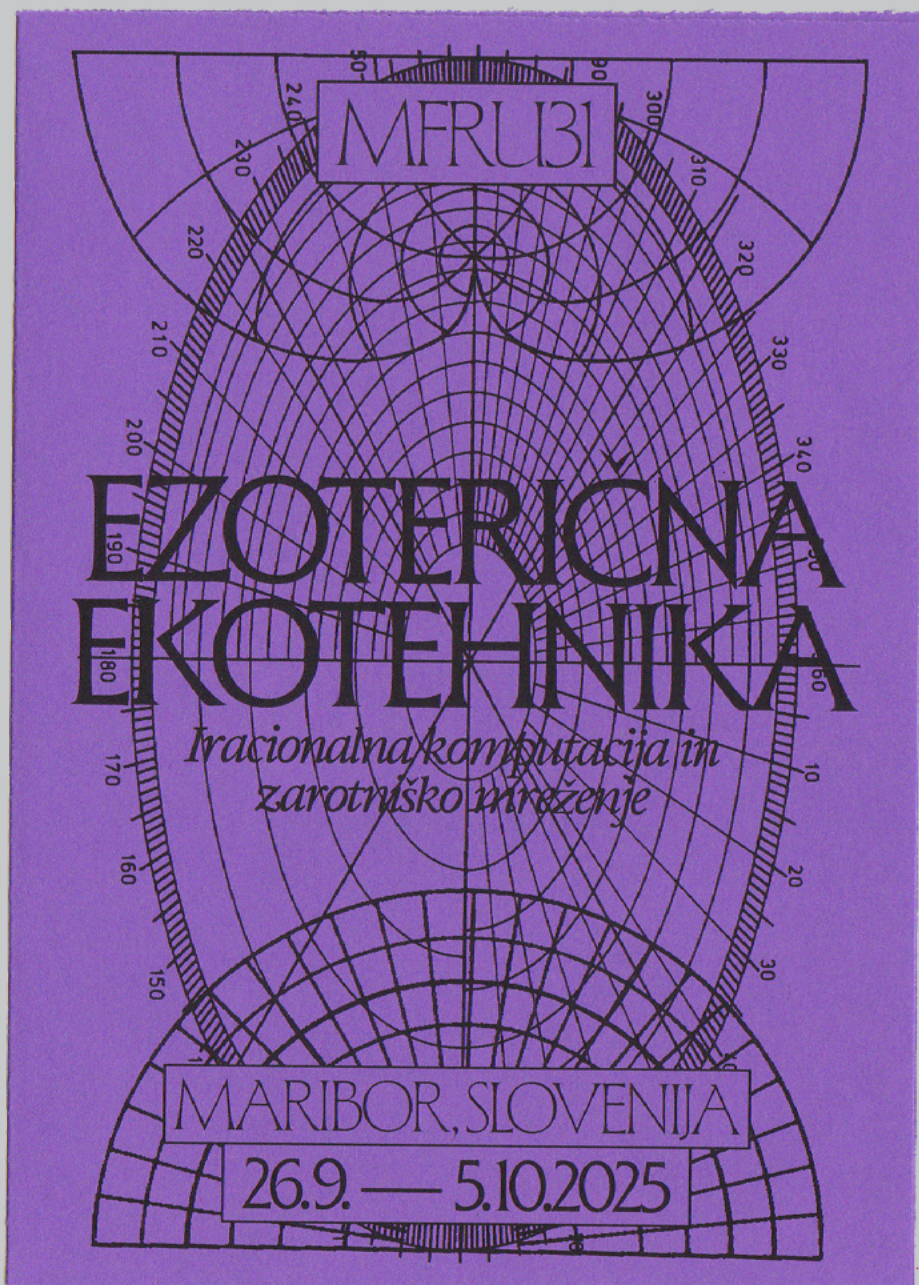
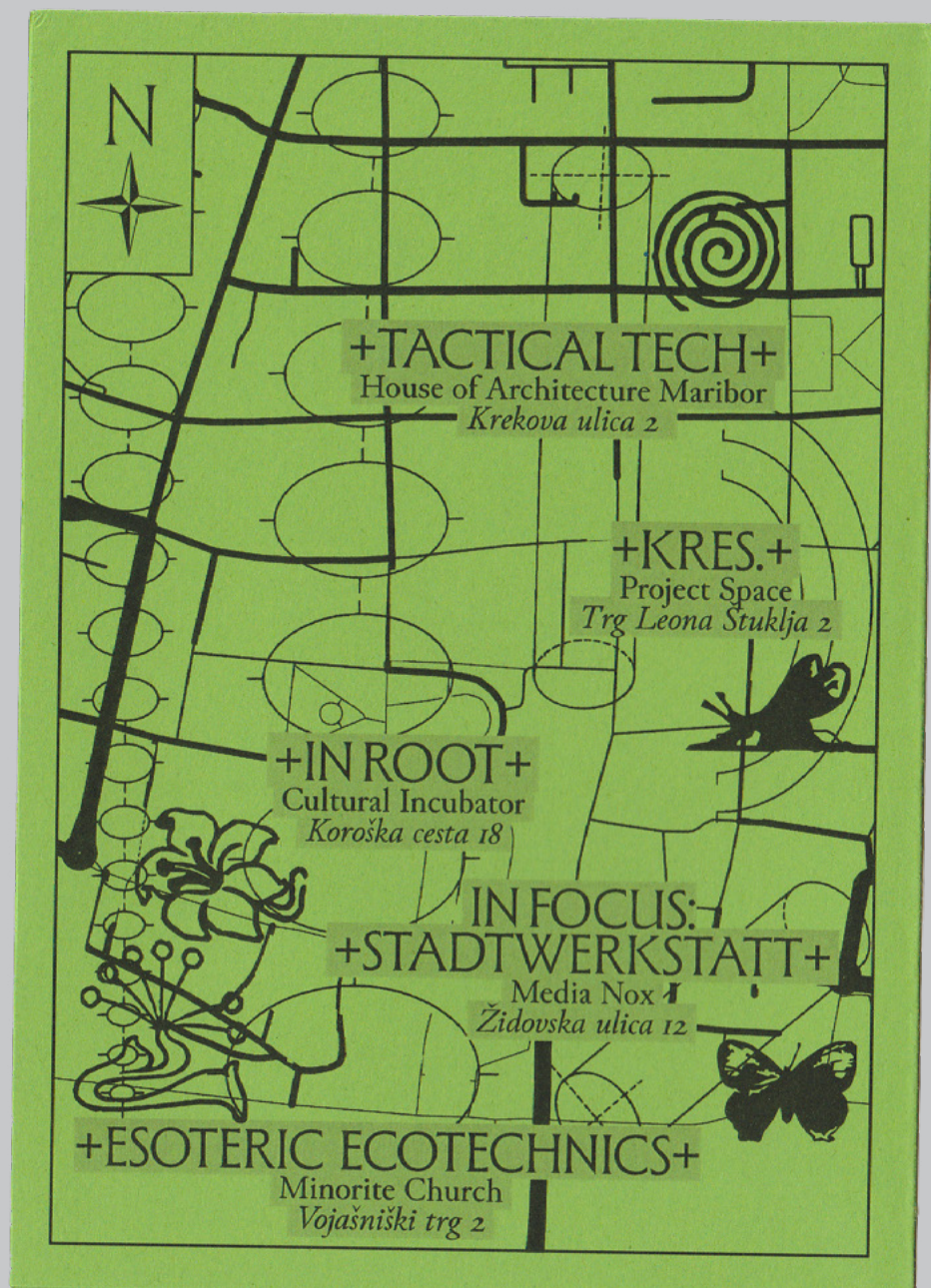
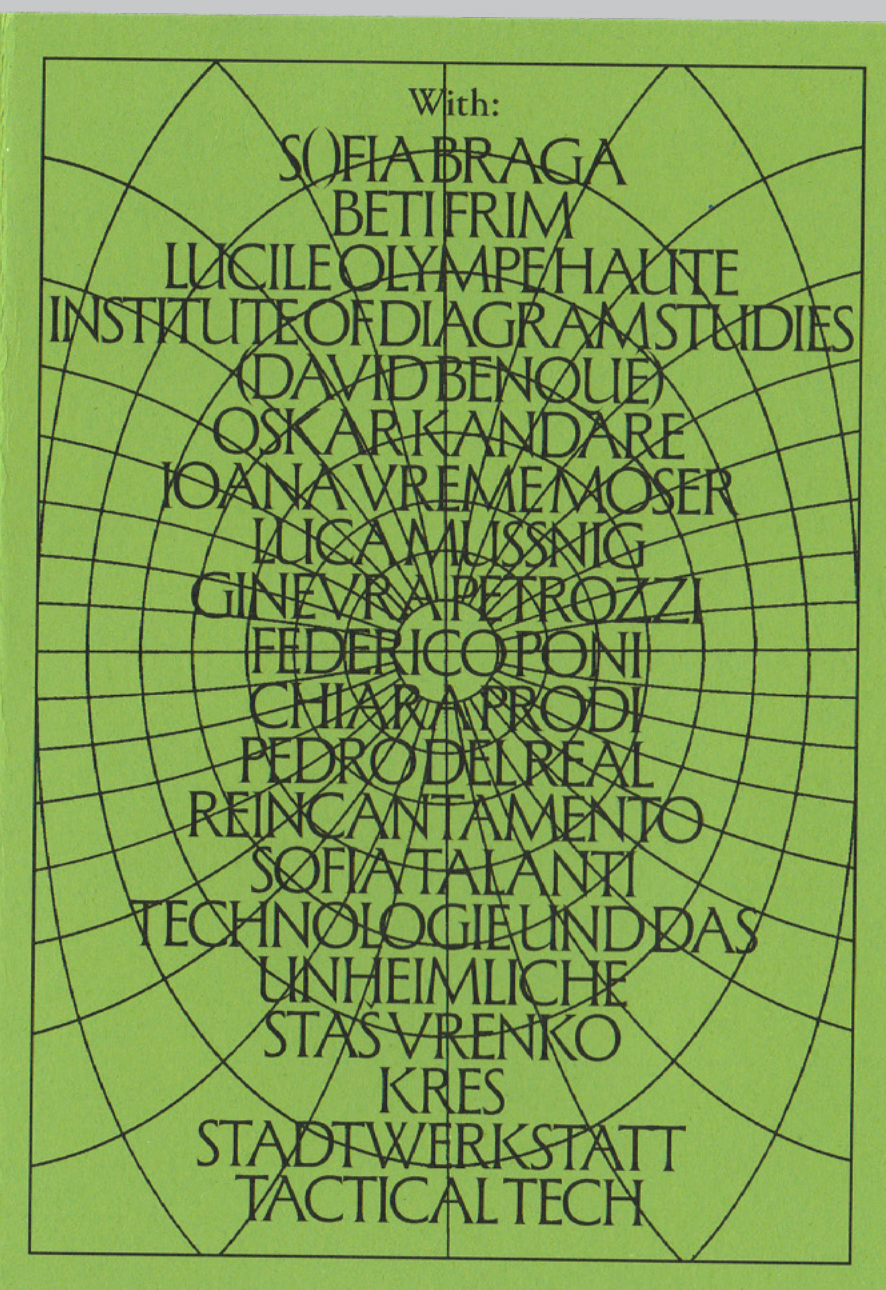
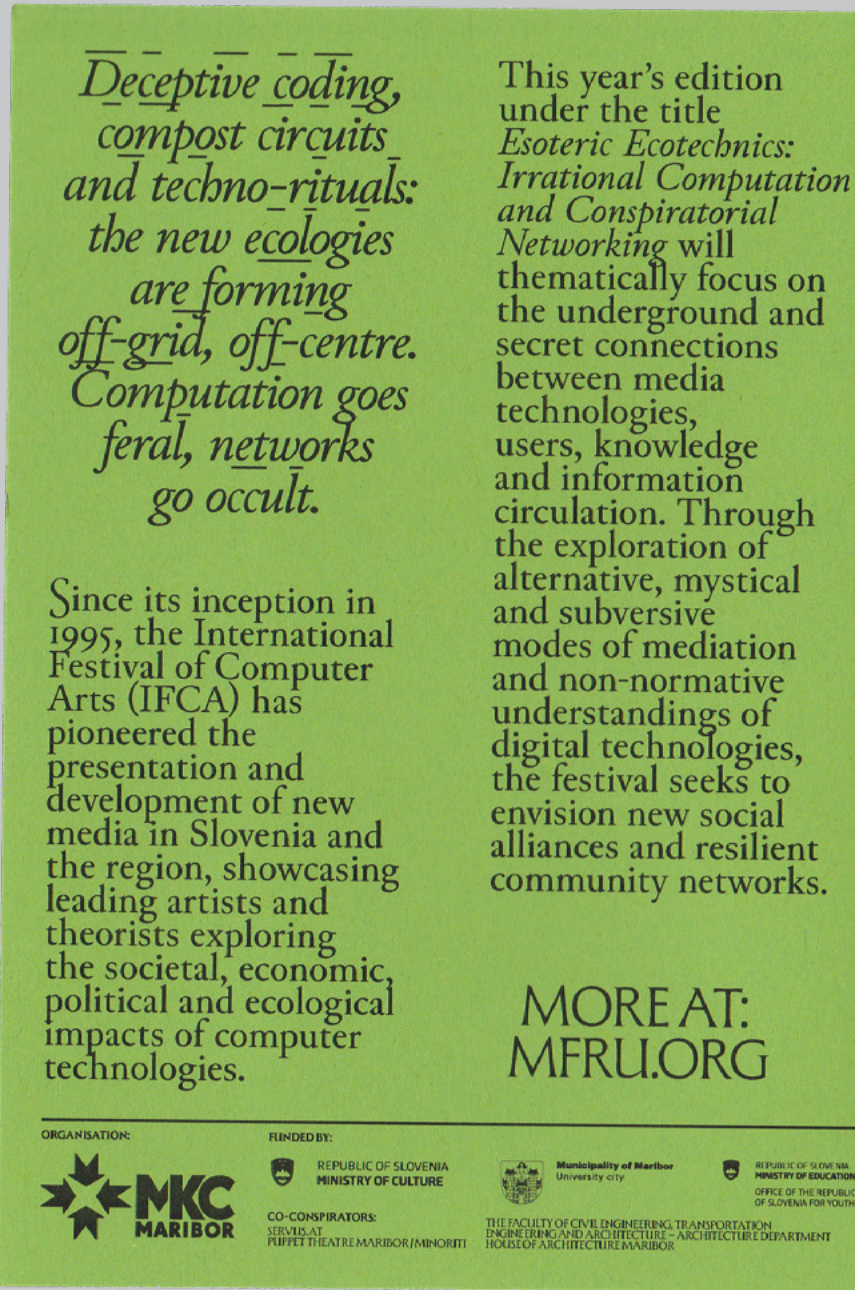
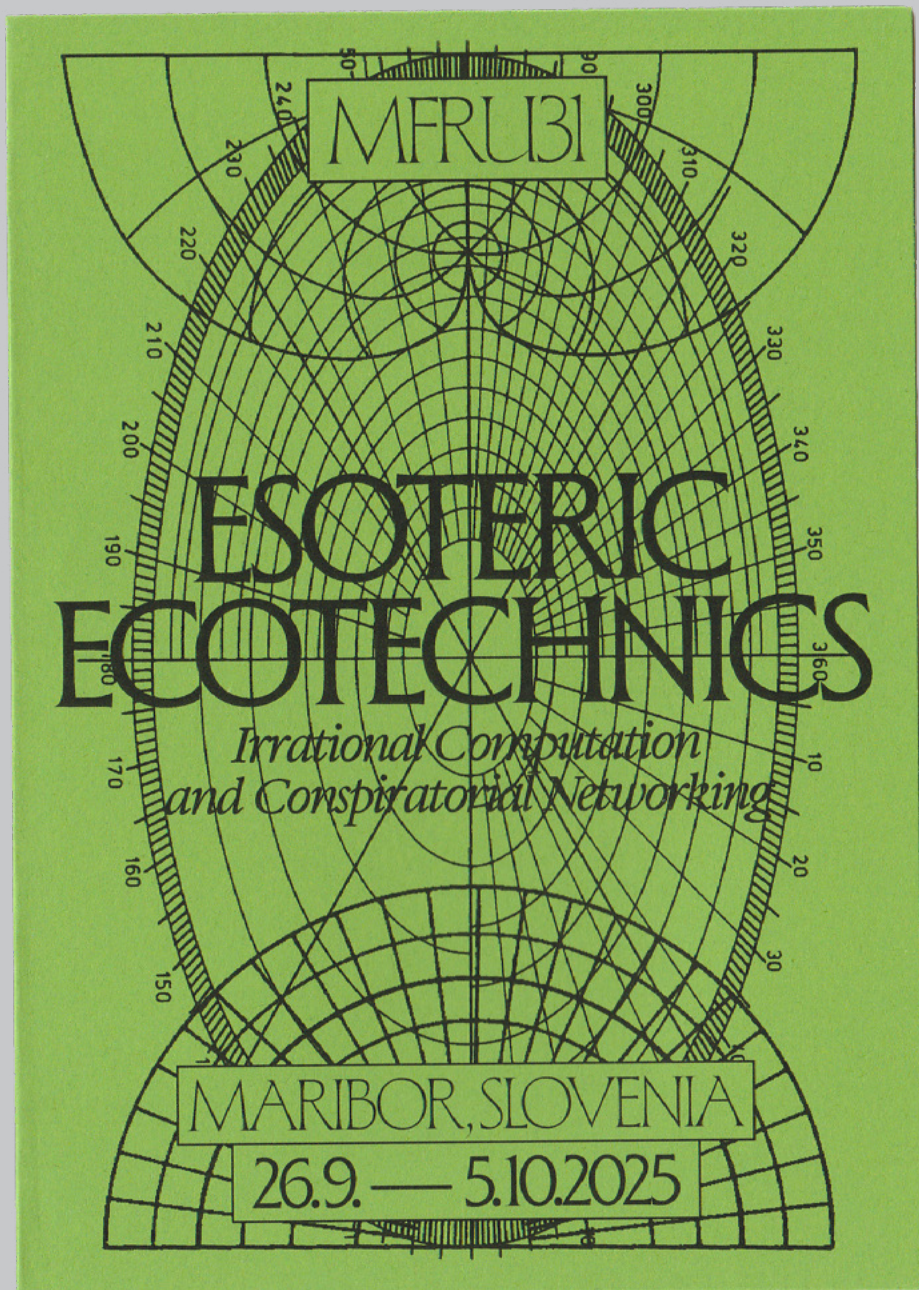
Zarotniški partnerji:

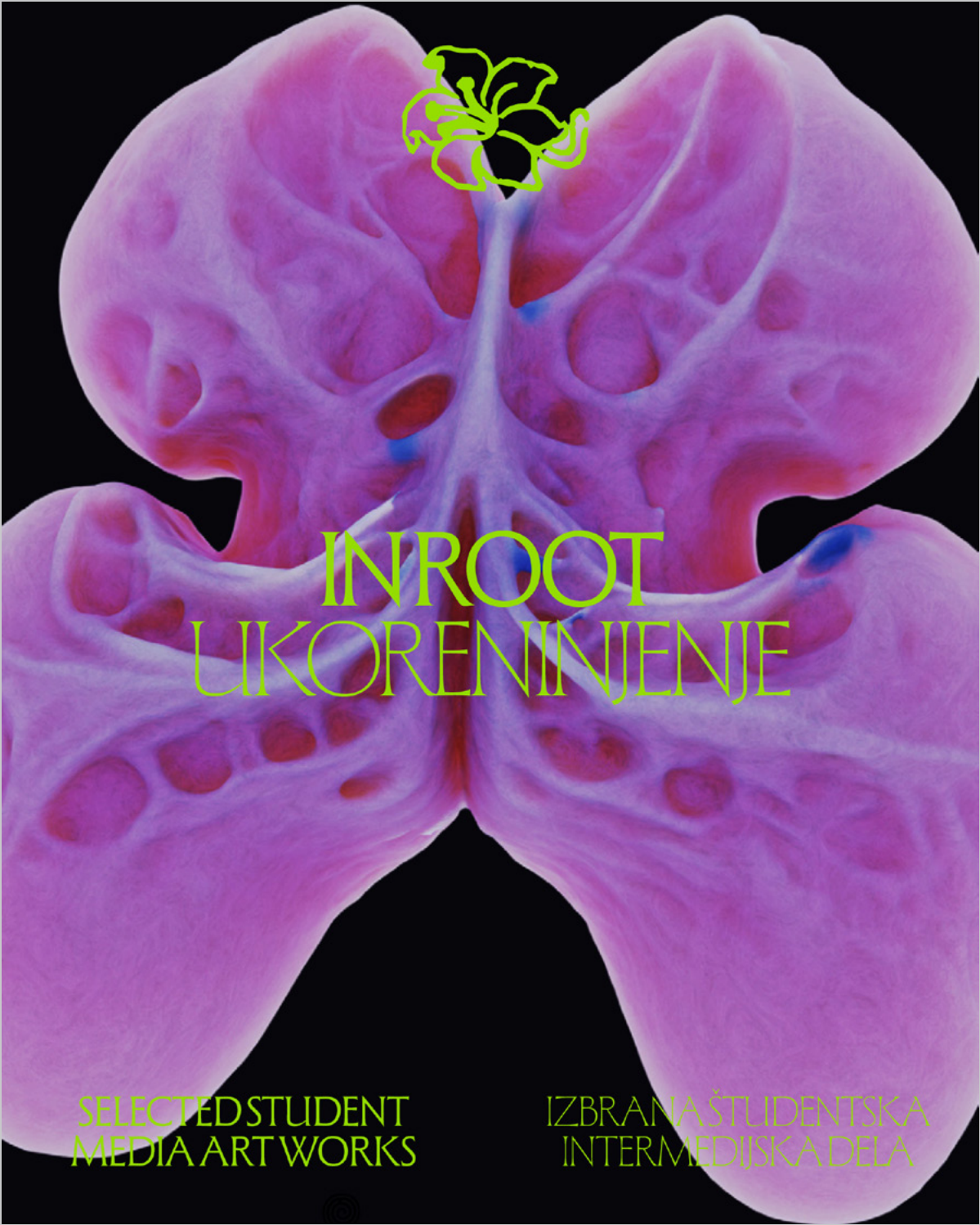
Medijski partnerji:

PETEK 26. SEPTEMBER 2025 17.00-21.00 Odprtje vseh festivalskih prizorišč 19.00 Ezoterična Ekotehnika. Iracionalna komputacija in zarotniško mreženje / <i>Odprtje razstave</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 20.00 Federico Poni & Chiara Prodi: Algorismo / <i>Performans</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 21.00 Ukoreninjenje / <i>Odprtje razstave</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18 21.30 mala roza muca & Pixel Bambi / <i>Koncert</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18	16.00 Federico Poni & Chiara Prodi: Algorismo / <i>Performans</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 16.30 Ezoterična Ekotehnika / <i>Vodstvo po razstavi s kuratorjema</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 17.30 Ioana Vreme Moser: Bar rdečil za ustnice / <i>Performans</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 18.00 Pedro: Ludd živi!: Svetost v stroju / <i>Performans</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 19.00 STWST: Megla je medij / <i>Odprtje razstave</i> MEDIA NOX, ŽIDOVSKA ULICA 12	20.00 Algorave z map(h): Toplap Linz / <i>Koncert</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18
SOBOTA 27. SEPTEMBER 2025 11.00 KRES. Tleče iskre slovenske digitalne umetnosti / <i>Brunch & vodstvo po razstavi z umetniki_cami</i> SALON+, TRG LEONA ŠTUKLJA 2 13.00 Ukoreninjenje / <i>Vodstvo po razstavi s kuratorjem</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18 13.30 Anna Kraher: V tem smo skupaj: Big Tech in politika izolacije / <i>Pogovor</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18 14.30 Arianna Forte: Čaranje v računalniških sistemih / <i>Pogovor</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18	NEDELJA 28. SEPTEMBER 2025 10.00 Ezoterična Ekotehnika / <i>Vodstvo po razstavi s kuratorjema</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 11.00 REINCANTAMENTO & ŠUM: Odkrivanje izgubljenih prihodnosti: o PROGRAMMU 101 / <i>Pogovor</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 16.00 Tactical Tech: Vsepovsod, ves čas / <i>Vodstvo po razstavi s kuratorjema</i> HIŠA ARHITEKTURE MARIBOR, KREKOVA ULICA 2	SOBOTA 4. OKTOBER 2025 10.00 Zarotniški partnerji / <i>Maratonsko vodstvo po razstavah: Tactical Tech, Kres, Stadtwerkstatt, Ukoreninjenje s kuratorji</i> HIŠA ARHITEKTURE MARIBOR, KREKOVA ULICA 2 SALON+, TRG LEONA ŠTUKLJA 2 MEDIA NOX, ŽIDOVSKA ULICA 12 KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18 14.00 Ezoterična Ekotehnika / <i>Vodstvo po razstavi s kuratorjema</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 15.30 Lucile Haute & the Institute of Diagram Studies: Seansa zaščitnih znamenj proti miljarderjem v veselju / <i>Pogovor</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 17.00 Servus.at / Čiščenje oblaka / adijo 10 / <i>Delavnica</i> KULTURNI INKUBATOR, KOROŠKA CESTA 18
	NEDELJA 5. OKTOBER 2025 10.00 Ezoterična Ekotehnika / <i>Vodstvo po razstavi s kuratorjema</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 14.00 Technologie und Unheimliche: Televangeličanski prenos SIRIUS.EXE 2.0 / <i>Pogovor</i> MINORITSKA CERKEV, VOJAŠNIŠKI TRG 2 16.30 Stadtwerkstatt: Pogovori o megli / <i>Pogovor</i> MEDIA NOX, ŽIDOVSKA ULICA 12	

LEAFLETS
A6 promotional leaflets, given out before
the start of the festival

Koncert *Concert*

3.10.,21.00

ALGORAVE Z MAP(H):
TOPLAP LINZ

ALGORAVE WITH MAP(H):
TOPLAP LINZ

KULTURNI INKUBATOR *CULTURAL INCUBATOR*
KOROŠKA CESTA 18

Pogovor *Talk*

3.10.,19.00

LJUBLJANA GAMES CLUB
V MARIBORU

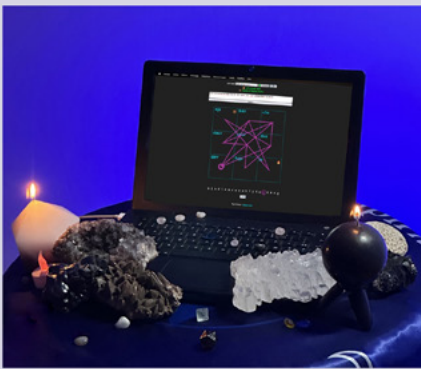
LJUBLJANA GAMES CLUB
IN MARIBOR

KULTURNI INKUBATOR *CULTURAL INCUBATOR*
KOROŠKA CESTA 18

Pogovor *Talk*

4.10.,15.30

LUCILE HAUTE &
THE INSTITUTE
OF DIAGRAM STUDIES

SEANSA ZAŠČITNIH
ZNAMENJ PROTI MILJARDERJEM
V VESOLJU

SIGIL SÉANCE AGAINST
SPACE BILLIONAIRES

MINORITSKA CERKEV *MINORITE CHURCH*
VOJAŠNIŠKI TRG 2

Delavnica *Workshop*

4.10.,17.00

SERVUS.AT

ČIŠČENJE
OBLAKA

CLOUD
CLEANING

INFOTOČKA
GLAVNI TRG 22

Koncert *Concert*

26.9.,21.30

MALA ROZA MUČA
& PIXEL BAMBI

KULTURNI INKUBATOR *CULTURAL INCUBATOR*
KOROŠKA CESTA 18

Pogovor *Talk*

27.9.,13.30

ANNA
KRAHER

V TEM SMO SKUPAJ:
BIG TECH IN POLITIKA IZOLACIJE

WE'RE ALL IN THIS TOGETHER:
BIG TECH AND THE
POLITICS OF ISOLATION

KULTURNI INKUBATOR *CULTURAL INCUBATOR*
KOROŠKA CESTA 18

Pogovor *Talk*

27.9.,14.30

ARIANNA
FORTE

ČARANJE
V RAČUNALNIŠKIH
SYSTEMIH

CASTING A SPELL
IN COMPUTATIONAL
REGIMES

KULTURNI INKUBATOR *CULTURAL INCUBATOR*
KOROŠKA CESTA 18

Pogovor *Talk*

28.9.,11.00

REINCANTAMENTO
& SUM

ODKRIVANJE IZGUBLJENIH
PRIHODNOSTI:
O PROGRAMMU 101

UNCOVERING LOST FUTURES:
THE STORY OF PROGRAMMA 101

MINORITSKA CERKEV *MINORITE CHURCH*
VOJAŠNIŠKI TRG 2

LET SOMETHING
ELSE REPRESENT YOU AS
A PORTRAIT.

PEDRO:

*NAJ TVOJ PORTRET
PREDSTAVI NEKA DRUGA
MATERIJA.*

WRITE DOWN SOMETHING
THAT INSPIRES YOUR WORK.

"long hallway in shadowed distance",
"overhead lights flickering faintly"
],
"Lighting": [
"harsh fluorescent overhead",
"soft ambient shadows in corners",
"reflections on wet-looking tile
surface"
],
"OutputStyle": [
"cinematic depth of field",
"slight barrel distortion from wide-
angle lens",
"crisp texture with sharp shadows"
}

SHARE AN IMAGE OF A PLACE
OR ELEMENT THAT INSPIRES
YOUR WORK.

IOANA:

*DELI SLIKO KRAJA
ALI ELEMENTA, KI NAVDIHUJE
TVOJE DELO.*

WHERE DO YOU HIDE
YOUR SECRETS?

S()FI A:

*KJE HRANIŠ
SVOJE SKRIVNOSTI?*

*KATERA ZASTARELA
TEHNOLOGIJA TE SE VEDNO
POTIHO NAGOVARJA?*

LUCILE & DAVID:

“Starodavna kriptografija – od skrivnostnih kod Zlatega rožnega križa, ki so jih uporabljali člani Hermetičnega reda Zlate zore v hebrejščini in latinici do Agripovega magičnega kvadrata. Obožujeva tudi mrežne šifre, ki jih na primer lahko najdemo na tipkovnicah telefonov.”

WHERE DO YOU HIDE
YOUR SECRETS?

ST AŠ:

*KJE HRANIŠ
SVOJE SKRIVNOSTI?*

SHOW SOMETHING THAT
BROKE OR GLITCHED DURING
YOUR PROCESS.

ST AŠ:

*POKAŽI NEKAJ, KAR SE JE
MED PROCESOM POKVARILO
ALI UNICILO.*

WHICH OUTDATED
TECHNOLOGY
STILL WHISPERS TO YOU?

*KATERA ZASTARELA
TEHNOLOGIJA TE SE VEDNO
POTIHO NAGOVARJA?*

ST AŠ:

“All but handwriting.”
“Vse, razen pisanja z roko.”

SIGNEAGE
most of the signage for all of the
exhibitions was produced DIY on
location with the use of a foil cutter

SIGNEAGE
symbols used to identify the artworks
in the main exhibition

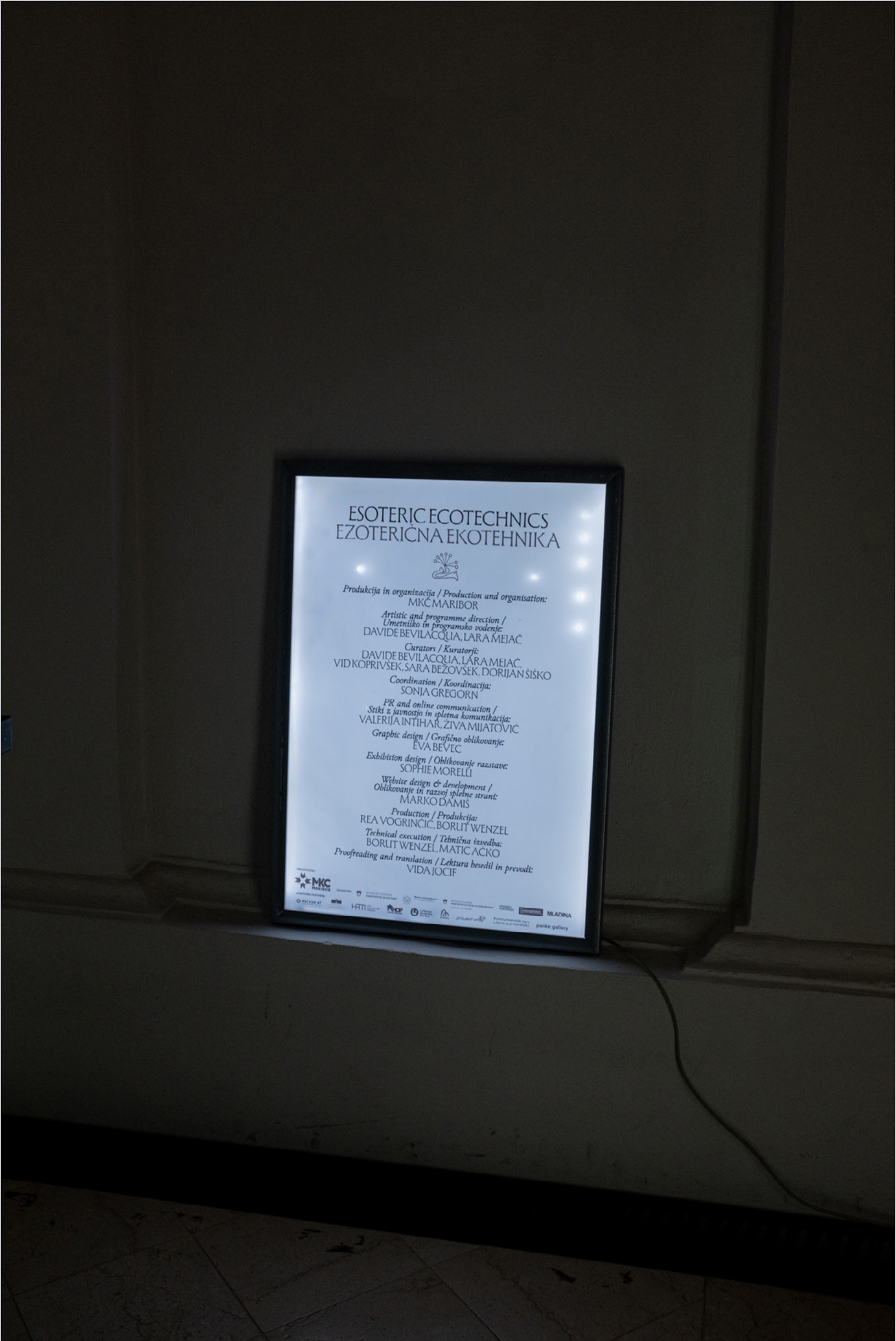

SIGNEAGE
location marking

SIGNEAGE
location marking and conspiratorial robot

SIGNEAGE
location marking

FERIČNÁ KOLÉNIKA

+IZOLIRANNA EKOTEHNIKA+
Mnohoručná čerpa
Vojanová 17. 2

+LUKORENINENIE+
Kultúrny mládežník
Korolák 18. 8

+KRES+
Sobota
Trn Loma 18. 11. 3

+VFOKLUSU+
Medi. Nov
Zabojná ulica 12

+STADTWERKSTATT+
Hlas architektúry Maribor
Kráľova ulica 2

+TACTICAL TECH+
Hlas architektúry Maribor
Kráľova ulica 2

MFRI 26.9. — 5.10.2025

PONEDIELK-PETEK
14.00-18.00

SOBOTA-NEDELIA
10.00-18.00

(2.1) MFRU30 / OFF THE SHELF

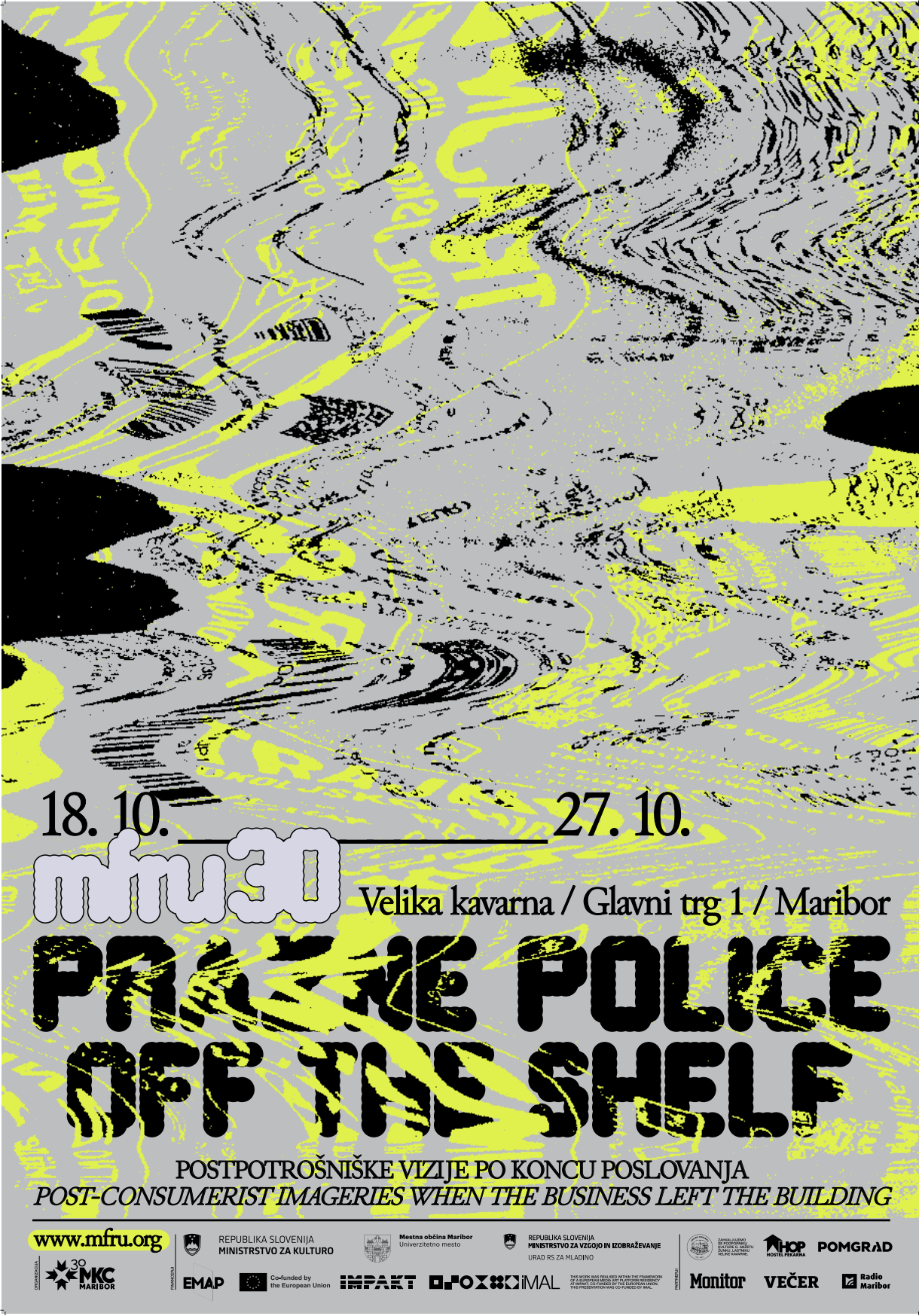
VISUAL IDENTITY (2024)

The 30th edition of the International Festival of Computer Arts (MFRU) titled Off the Shelf: Post-Consumerist Imageries When the Business Left the Building explores the positioning of digital and media art towards sustainable and social forms of living economies and the commerce of goods.

The visual identity is inspired by low-tech technologies and processes from the commercial/consumerist world, using distorted and glitched scans of thermal printed bills, receipts and tickets as its main motive. In this way, the banal everyday commercial object gets a distressed, punk-like character, hinting towards the rebellious, subversive and re-imaginative nature of the curatorial concept and the presented projects.

Client: MKC Maribor
Curators: Lara Mejač and Davide Bevilacqua

LARGE FORMAT PUBLIC POSTERS
four color / glitch pattern variations

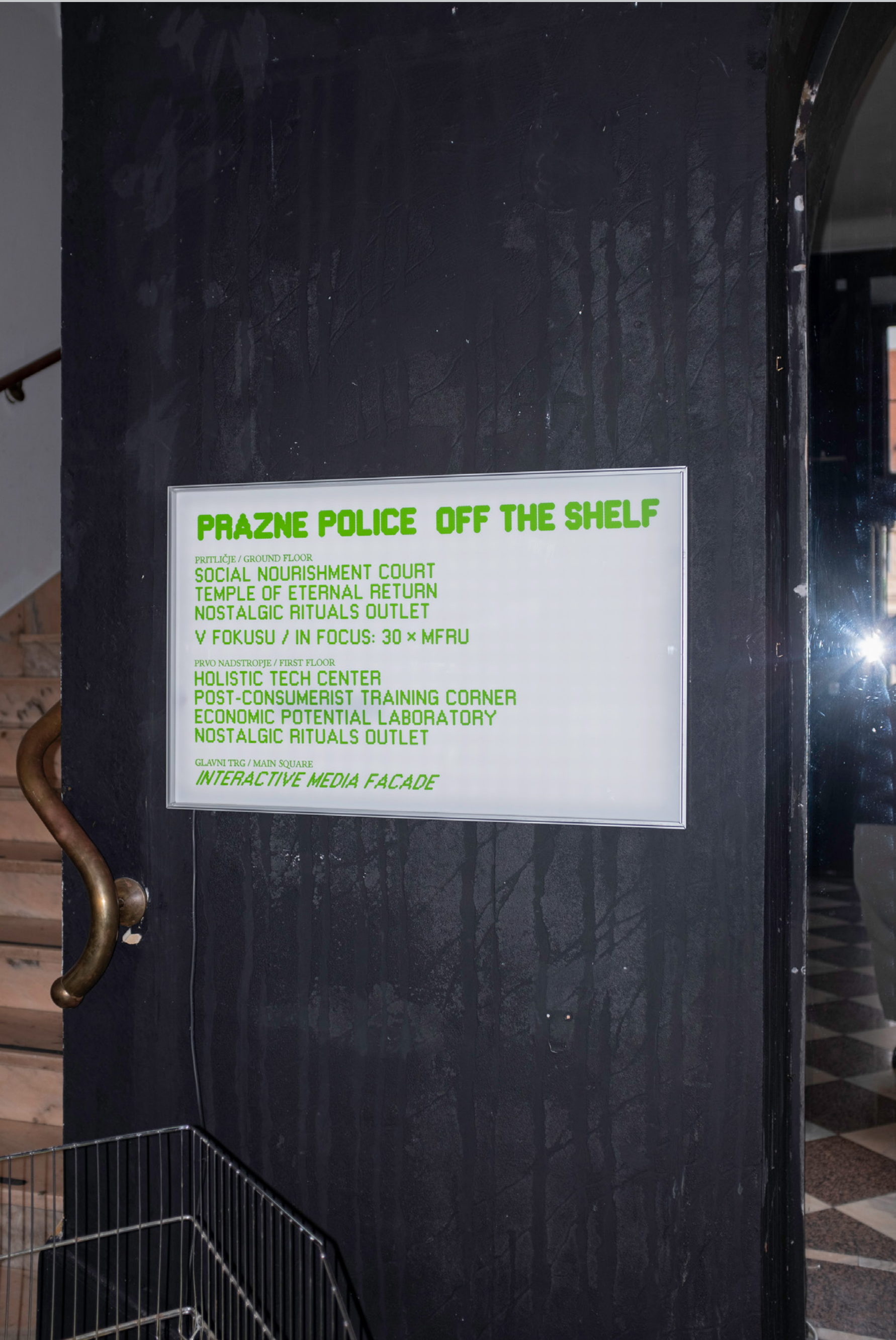

MAIN SQUARE POSTER
part of the exhibition, in collaboration with the
curators, Lara Mejač and Davide Bevilacqua

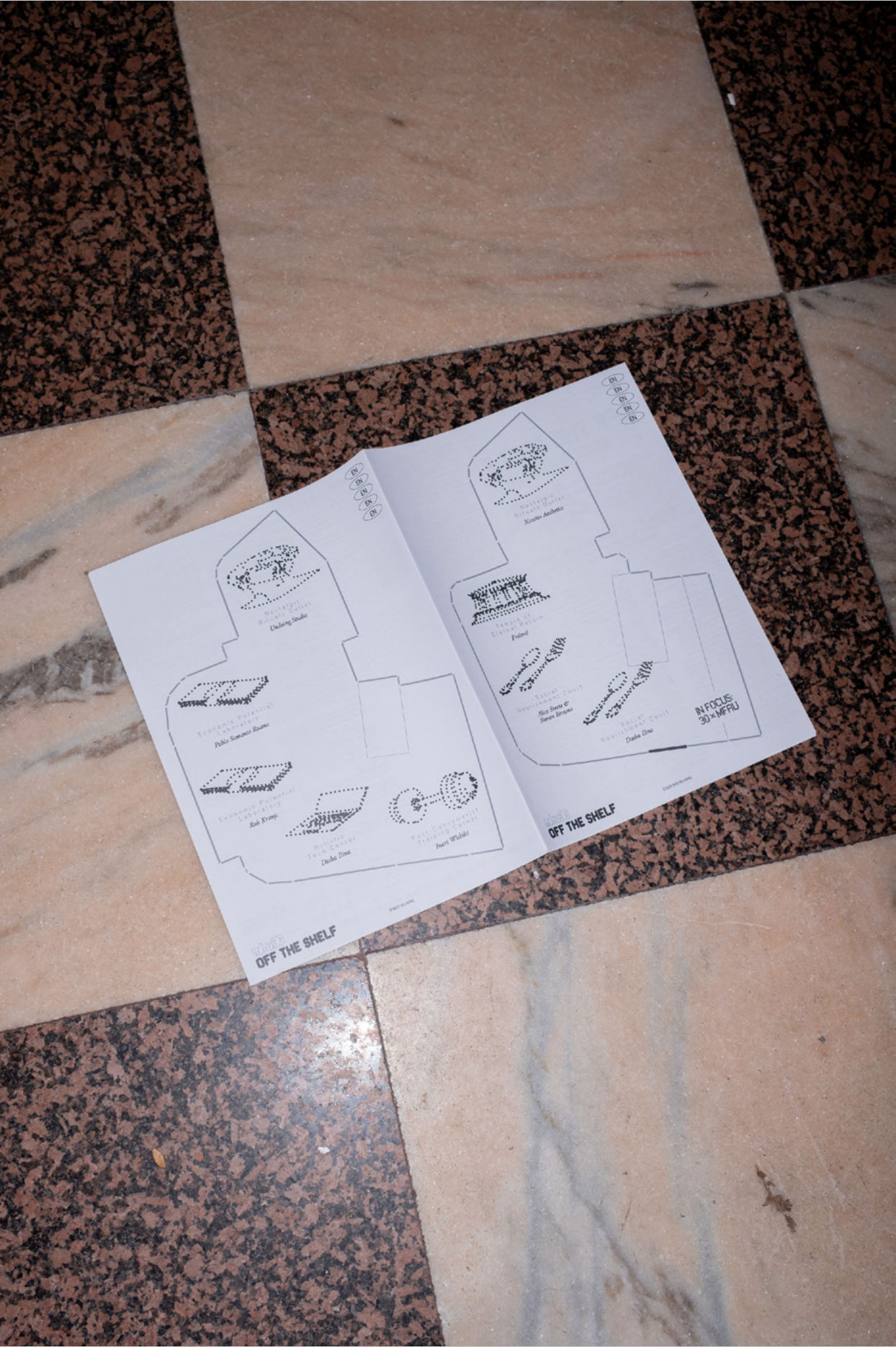

EXHIBITION GRAPHICS
lightboxes and stickers marking
the exhibition space

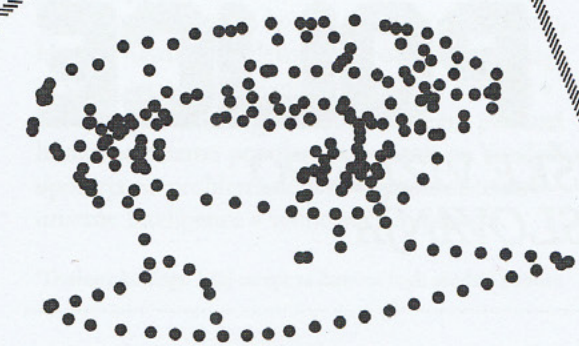
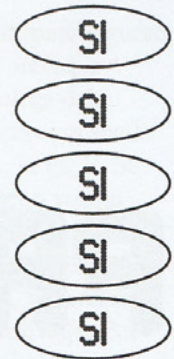

EXHIBITION GRAPHICS
lightboxes and stickers marking
the exhibition space

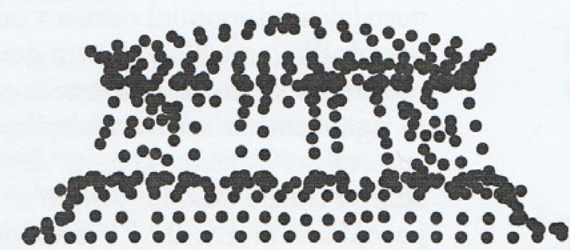

EXHIBITION READER
A4 leaflet presenting the exhibition concept,
the artists and their works, available to the
visitors of the exhibition

Odprodaja
nostalgicnih ritualov
Xcessive Aesthetics

Tempelj večnega
povratka
Freštreš

Središče za družbeno
obedovanje
*Alice Strete &
Simon Browne*

Središče za družbeno
obedovanje
Dasha Ilina

V FOKUSU:
30 x MFRU

mfr30
PRAZNE POLICE

[PRITLIČJE]

mfr30

PRAZNE POLICE

POSTPOTROŠNIŠKE VIZIJE PO
KONCU POSLOVANJA

18. 10. 2024 ————— 27. 10. 2024
Velika kavarna / Glavni trg 1 / Maribor

Ponedeljek–petek
12:00–19:00

Sobota in nedelja
10:00–19:00

UMETNIKI_CE:

*Alice Strete & Simon Browne, Dasha Ilina, Freštreš,
Inari Wishiki, Pablo Somonte Ruano, Rok Kranjc,
Undoing Studio, Xcessive Aesthetics*

Letošnja edicija MFRU, Mednarodnega festivala računalniške umetnosti, z naslovom *Prazne police. Postpotrošniške vizije po koncu poslovanja* raziskuje položaj digitalne in medijske umetnosti v smeri trajnostnih in družbenih oblik življenjskih ekonomij ter trgovanja.

Ob opazovanju globalne polikrize in vse pogostejših razpravah o opuščanju kapitalistične logike se poraja vprašanje, kako bi bila ta prihodnost videti in kako bi jo lahko dosegli. Program festivala združuje gospodarstvo, ekologijo in intermedijski diskurz ter se osredotoča na temeljna področja, kot so nepremičnine in urbana regeneracija, prehrana in osnovne potrebe, moda in lepota, tehnologije in zabava, pa tudi nostalgija in rituali ter splošna kritika življenjskega sloga, povezanega z bogastvom posameznika. Sodelujoči umetniki v svojih novih delih razmišljajo o vseh teh razsežnostih in zavzemajo kritično stališče do skupnih vrednostnih sistemov, hkrati pa uporabljajo njihova protislovja za razvoj vizij in orodij za družbeno življenje, ki ni osredotočeno zgolj na potrošnjo.

Projekt Pabla Somonteja Ruana nas vabi, da razmislimo o poziciji skupnostnih trgovin, prostorov hiperlokalnega gospodarstva, kjer je podjetništvo le en trgovski vidik, vpet v tkanje skupnosti. S Pablovo postavitvijo ne raziskujemo zgolj njihovih obstoječih modelov, temveč

snujemo nove, ki temeljijo na osebnih in družbenih vzajemnih vrednotah ter ideoloških stališčih, kot tudi na potrebah manjšin in urbanističnih možnostih. Rok Kranjc z namizno igro in instalacijo raziskuje temeljne pristope, s katerimi želimo graditi svojo prihodnost, ki bo lahko realistično kapitalistična ali utopično skupnostna. Delo se sprašuje, kaj so *game changerji* tovrstne popolne reorganizacije družbenih ekonomij, in vabi občinstvo, da pri tem aktivno sodeluje s kupovanjem in menjavo tržnih ideologij kot načinom raziskovanja njihovih odnosov in protislovij. Na podoben način se Alice Strete in Simon Browne ukvarjata z vprašanjem, kaj je potrebno za zdravo in zadostno prehranjevanje družbe – česa smo pravzaprav lačni? Na njuni delavnici in v sklopu instalacije bodo udeleženci prispevali k razpravi o hrani in njeni vlogi pri gradnji skupnosti ter o različnih strategijah oblikovanja in osvobajanja različnih hotenj.

Strokovnjak za (ne)izdelovanje Inari Wishiki odlično pozna povezave med potrošništvom, proizvodnjo in distribucijo glede na umetno ustvarjene želje in potrebe po predmetih. Sposobnost preživetja v postpotrošniški prihodnosti je v veliki meri odvisna od treniranja našega lastnega avtomatizma, da najdemo točno tisto, kar potrebujemo, ne da bi morali to aktivno iskati; Inari je zato izdelal napravo, ki trenira našo sposobnost

slutnja, ki nam omogoča, da ujamemo pravi trenutek. Dasha Ilina raziskuje podobne povezave s tehničnimi napravami in izpostavlja odvisnost naših življenj od digitalnih tehnologij. Tovrstna soodvisnost je tako globoka, da so se pojavile ljudske, folklorne zgodbe, ki pojasnjujejo nedoumljivo obnašanje računalnikov in drugih naprav z neposrednimi, netehničnimi metaforami in tradicijami.

Med zamišljanjem prihodnosti se pazite tehnološkega solucionizma v formatu startupov! Eksperimentalni kolektiv Freštreš nas svari pred naivno prepričanostjo, da bomo po porazu kapitalizma vendarle zmagali za vedno. Prefinjen, prepričljiv in zahrbtn posel se bo poskušal vrniti in nas zvabiti, da se pridružimo idealistični korporaciji popolne netranparentnosti, ki nenehno hrepeni po ekstrakciji in optimizaciji ter je znova privezana na nevidne vrvice kapitala.

Nenazadnje se dva kolektiva poglobita v še bolj niansirane odtenke, ko se z nostalgичnimi spomini ozirata v oddaljeno potrošniško preteklost in nam pomagata prepoznati vrednote, za katere se zdi, da so izgubljene ter nas tako odmikata od komercialne. Kolektiv Xcessive Aesthetics odkriva rituale najstnic_kov, ki so popoldneve preživljale_i v nakupovalnih središčih. Njihovo delo raziskuje rutino preizkušanja kozmetičnih izdelkov s skupino mladih vrstnic_kov kot pomembno fazo za razvoj osebnosti, zavedanja lastnega telesa in nasploh trenutka tesnega prijateljstva, ki izginja s splošnim prehodom na spletno nakupovanje. Napetost med hrepenenjem po nostalgичni potrošniški preteklosti in težnjo po neznani postkapitalistični prihodnosti dokončno razreši Undoing Studio s projektom, ki združuje estetiko vaporwave in ironijo. Njuna obskurna glasbena založba mariborwave razkriva, kako zasnovati osvobajajočo kombinacijo pretekle hiperkapitalistične sanjske dežele in maksimalistične reappropriacije.

Namesto iskanja vnaprej pripravljenih rešitev festival poziva k nekonvencionalnemu razmišljanju, eksperimentalnemu okolju in procesom, ki se osredotočajo na skupnost, pri čemer si predstavljamo, kako bi bil lahko postpotrošniški svet strukturiran in kako bi deloval. Aktualna festivalska edicija *Prazne police* išče izvedljive alternative za projekte z majhnim vplivom na okolje, ki so regenerativni in ki v kontekstu izrednih podnebnih razmer prispevajo k snovanju radikalne reorganizacije družbe.

KURIRATA

Davide Bevilacqua, Lara Mejač

Središče za družbeno
obedovanje

DISCOUNT CUI-ZINE*

Alice Strete & Simon Browne

Dobrodošli v food courtu, tradicionalnem prostoru za druženje, kjer ljudje uživajo v najrazličnejših jedeh (ali pa tudi ne). Med obujanjem lastnih spominov na prehranjevanje v food courtih so nama na misel prišla tudi druga opravila, ki jih počnemo tam, kot so zabijanje časa, učenje ali počitek. Tradicionalni food courti, kavarne in jedilnice so prostori, kjer ljudje jedo različne obroke, hkrati pa so tudi javni prostori s posebno estetiko, ki se razlikujejo od restavracij, kjer ni mogoče ostati dlje časa, ne da bi kaj kupili, ali na eni mizi kombinirati hrane različnih ponudnikov.

Pri pripravi dela, sva se spraševala, kakšna bi lahko bila prihodnost food courtov. Ali bi imeli lahko poleg kapitalistične funkcije ustvarjanja prihodka tudi funkcijo prostora za druženje in oblikovanje skupnosti? Bi lahko tja prinesli svojo hrano in se domislili drugih aktivnosti, ki bi jih tam lahko izvajali? Kultura igra pomembno vlogo pri odnosu do hrane in kuhanja. Lakota je spodbuda za kuhanje, a ne le za njeno potešitev, temveč tudi za iskanje užitka v hrani in možnost deljenja z drugimi. Tukaj sva, da bi to ugotovila in preizkusila rezultate. Hrana ni vključena.

*Kuhinja s popustom

DASHA'S KITCHEN: MY
MAGICAL GRILLED CHEESE
SANDWICH RECIPE*

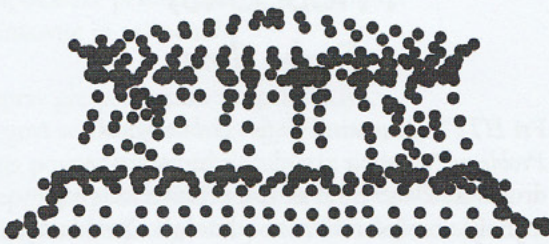
Dasha Ilina

Dashina kuhinja izpopolnjuje staro klasiko – topel sendvič s sirom. Zgodba prve mariborske restavracije s toplimi sendviči se je začela z YouTube kanalom in vizijo. Daša, sedaj slavna kuharska mojstrica, je vedno sanjala, da bi odprla svojo restavracijo, v kateri bi lahko svoje najljubše recepte delila s svetom. Njene sanje so se uresničile leta 2024, ko je svoja vrata odprla Dashina kuhinja. Jedilnik se gostu zdi domač, saj je poln slastnih sendvičev in solat, po katerih je znan Dashin kanal. Naš meni ni zvest le svojim koreninam, ampak tudi vrednotam. Našo ponudbo odlične hrane predano dopolnjevemo s pristno gostoljubnostjo. Odkrijte največje uspešnice z Dashinega YouTube kanala in uživajte v odlični hrani, ki jo lahko delite z drugimi.

Topel sendvič s sirom se včasih uporablja kot metafora za algoritem. Njegova priprava je namreč tako preprosta! Obsega samo nekaj enostavnih korakov, ravno tako kot osnovni algoritem. *Dasha's Kitchen: My Magical Grilled Cheese Sandwich Recipe* poudarja pomen kritične

razprave o umetni inteligenci. Algoritme se vse bolj vključuje v sprejemanje številnih strokovnih odločitev, kot je med drugim nedavna ideja »varnega mesta« sektorja varnosti in nadzora. Novi algoritemski videonadzor v Franciji je na primer sprožil številna vprašanja, komu takšna tehnologija v resnici koristi. Dashino video delo, ki ga je navdihnil spletni trend ocenjevanja vsega in vseh, omogoča vpogled v vprašljive procese v ozadju algoritemskega nadzora, obenem pa skozi humorno prizmo popularnih recenzij na YouTubeu opozarja na problematičnost uporabe sistemov umetne inteligence v vedno večjem obsegu.

*Dashina kuhinja: Moj recept za čarobni topli sendvič s sirom

Tempelj večnega
povratka

FTC - FUTURE
TRAINARIUM CENTER.
PRVI SAMODSKRBNI,
SAMOZADOSTNI IN
SAMOLJUBNI
ŽIVI-DELAJ-UMPI SISTEM
NA SVETU

Freštreš

Vsem bodočim članom_icam in ilumnom_am FTC (Future Trainarium Center – konzorcij Freštreš Grupa™ in MFRU) ali vsem, ki jih to zadeva,

Freštreš Grupa™ pripravlja dogodek intenzivne vizualne indoktrinacije.

Vsi_e gostje bodo uvedeni_e v vstopne skrivnosti FTC, celovitega družbenega modela, ki smo ga z ljubeznijo razvili v našem impresivnem trislopijskem ziguratu.

Na prvi stopnji zigurata, ki jo imenujemo KOrwork, se udeleženec nauči vseh spretnosti, ki bi jih od njega lahko zahtevala morebitna prihodnost. Nihče, niti Grupa™, ne ve, v katero radikalno smer se lahko prihodnost obrne (naprej, nazaj, vstran, narobe), zato bo udeleženec pridobil vse znanje, kar obsega tudi TOMorrowork (uvajljanje genetske raznolikosti na delovnem mestu, načrtovanje potovanj v VR, hišniška popravilapodatkovnih baz UI itd.) in PROtowor (klesanje kamnitih žrmelj, trening vzdržljivosti za šamanska potovanja, vzreja fenekov itd.). Usposabljanje bo potekalo v najsodobnejšem simulatorju delovnega mesta HiveMind. Vsak_a udeleženec_ka bo napredovala_a po heksagonalni spiralni poti, pri čemer se bo enakomerno premikal med fazama GOrwork in NOrwork.

Ko bo udeleženec_ka osvojil_a najpomembnejšo večščino KOrworka, plemenito umetnost

FLOwork, bo prešel_a na drugo stopnjo zigurata, in sicer v KOnzoom. Tu bo lahko srečni_a uvajaneec_ka užival_a v sadovih svojega dela. Vkrca_l_a se bo na Freštreševo hiperzoom vozilo s pogonom na angularni moment, ki ga_jo bo odpeljalo na neprekinjeno, pospešeno vožnjo med osmimi izjemnimi KOnzoom centri zabave, kjer se bo lahko prepustil_a življenju srečnega KOnzoomerja_ke in KOnzoomirala_a raznlike osrečujoče izdelke in nepozabna doživetja. Pot Freštreševega hiperzoom vozila ima obliko toroidnega telesa, kajti, kot je Freštreš Grupa™ napovedala v *Knjigi prihodnosti* (2014, kom. 1), »psiha je torus« [cf. *La science et la verité* Jacquesa Lacana (Écrits 855–877)].

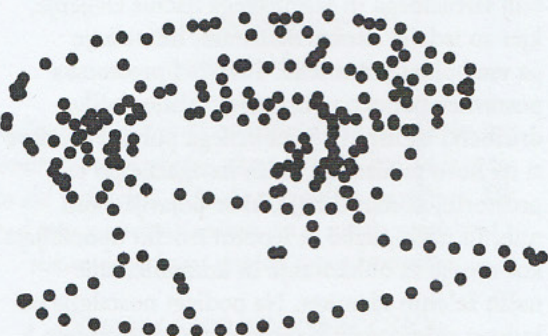
Ko hiperzoom pospešuje, so sile G, ki delujejo na možgane uvajanca_ke, vedno večje. V nekem trenutku pride do spremembe v psihi uvajanca_ke in ta se prebudi na plavajočem otoku sredi skrivnostnega arhipelaga (znanega kot otočje KOrpus), ki se morda nahaja na vrhu zigurata, morda pa tudi ne. Neznana privlačna sila premika vse, kar plava, proti središču otočja, kjer se nahaja ničnost. Udeleženec_ka morda hrepeni po tem, da bi odplaval_a na kakšen drug otok arhipelaga, toda tudi če bi mu_ji uspelo priti do njega, bi ga_jo privlačna sila še vedno vlekla v isto končno smer.

Ko udeleženka_ec doseže središče KOrpusa, pridobi naziv ilumne_a.

Freštreš Group™ prirčno pozdravlja vse prihodnje udeležence_ke in ilumne.

Se vidimo kmalu v Future Trainarium Centru! :)

Izbriši svoje dolgove in kazensko kartoteko –
pridruži se FTC Future Trainarium Centru.

Odprodaja
nostalgичnih ritualov

BEAUTY STAND, 3005.
RE-CAPTURING TEENAGE
GIRLHOOD THROUGH
GROUP RITUALS AT THE
SHOPPING MALL*

Xcessive Aesthetics

Lepotni kotiček, 3005 reflektira vlogo nakupovalnega središča kot nečesa, kar presega potrošništvo in predstavlja posebno obliko družbene izkušnje, ki je aktivna, a obenem povsem vsakdanja. Kaj se zgodi s tem družbenim ritualom v sveru, v katerem nakupovanje postaja vse bolj razdrobljena virtualna izkušnja?

Na začetku 21. stoletja so nakupovalna središča služila kot osrednja stičišča najstnic_kov, kjer

Simon Browne je umetnik, oblikovalec in raziskovalec, naklonjen sodelovalnim (DIWO) in kolektivnim pristopom k tehnologiji, ki se pri svojem delu posveča vprašanju ustvarjanja v javni domeni. To vključuje organizacijo priložnosti za druženje, skupno učenje in vzporedno delo, oblikovanje in objavlanje s F/LOSS – free/libre open-source software (brezplačna odprtokodna programska oprema) ter eksperimentiranje s sistemi znanja kot družbeno infrastrukturo. Browne je član kolektivov Varia in Open Source Publishing.

Freštreš je slovenski eksperimentalni umetniški kolektiv. Kolektiv od leta 2013 izdaja umetniško revijo, prav tako naslovljeno Freštreš, in organizira razstave. Kolektiv deluje na področju performativne umetnosti, instalacije, digitalne in internetne umetnosti, kreativnega pisanja, itd., različne tematike pa pogosto raziskuje skozi prizmo sodobnih konceptov, kot je parafikcija. Freštreš je izdal 10 številk revije in pripravil 7 samostojnih razstav na prizoriščih, kot so GT22 v Mariboru (*Razprodaja*, 2015), Kino Šiška v Ljubljani (*Freštreš Redempcija*, 2015) in Media Nox v Mariboru (*Preporod*, 2021). Leta 2014 je bilo delo kolektiva uvrščeno v finalni izbor festivala DanD v Zagrebu, leta 2017 pa je sodeloval na kolektivni retrospektivni razstavi *Zini!* v MGLC v Ljubljani. Druga številka revije *freštreš* je bila uvrščena v ožji izbor bienala Brumen leta 2013, plakata za razstavo *Ikigusare* (Ljubljana, razstavišče Polygon, 2014) sta bila uvrščena v ožji izbor bienala Brumen leta 2015, leta 2019 pa je kolektiv za deseto številko revije z naslovom *10* prejel nagrado bienala Brumen za odlično slovensko oblikovanje na področju publikacij. V letu 2020/21 je Freštreš sodeloval na spletni razstavi *Off the Hook*, kjer je predstavil satirični projekt *UKP – Univerzalni kulturni paket*. V letu 2021/22 je kolektiv sodeloval s Prešernovim gledališčem Kranj in oblikoval likovno podobo za projekt *Zadnji naj ugasne luč*. Trenutni člani kolektiva Freštreš so: Peter Ferlan, Aljaž Glaser, Blažka Jurjavčič, Emil Kozole in Dorijan Šiško.

Rok Kranjc je neodvisni raziskovalec, pisec, prevajalec in urednik na področju politične ekologije, alternativnih ekonomij in študij prihodnosti. Je ustanovitelj Futurescrafta, raziskovalnega in oblikovalskega studia za izkustvene prihodnosti, generativne igre in druge igrive načine vključevanja in sooblikovanja idej o postkapitalizmu. Med pomembnejšimi projekti sta *Game-Changers: The Game*, modularna namizna igra in participativni šov, in *Future 14B*, spekulativni proces sooblikovanja in serija javnih performansov. Pogosto sodeluje s slovenskimi in mednarodnimi organizacijami, med drugim z Zavodom za sodobne umetnosti Aksioma, Zavodom Maska, Fundacijo P2P in Participatory Futures Global Swarm. Rok je v slovenščino prevedel več knjig, med drugim *Dizajni za pluriverzum* Artura Escobarja, *Politika okoljskega diskurza* Maartena Hajerja in *Upravljanje skupnega* Elinor Ostrom. Skupaj z dr. Petrom Bloomom je soavtor univerzitetne knjige o regenerativnih gospodarstvih, ki temeljijo na skupnih dobrinah.

Dasha Ilina je tehnokritična umetnica, ki živi v Parizu v Franciji. Pri svojem delu z uporabo nizke tehnologije in pristopov po principu »naredi sam« preizprašuje željo po vključitvi sodobne tehnologije v naše vsakdanje življenje in opozarja na posledice, ki jih to dejansko prinaša. Z vključevanjem javnosti v svoja dela odpira prostor za razvoj kritične misli o družbenih imperativih glede skrbi zase in za druge, zasebnosti v digitalni dobi in reflektivnem sodobnem nagonu, da se po odgovore obrnemo k tehnologiji. Je ustanoviteljica projekta *Center for Technological Pain (CTP)*, ki predlaga »naredi sam« rešitve za zdravstvene težave, ki jih povzročajo digitalne tehnologije, za kar je prejela častno omembo na festivalu Ars Electronica. Njen projekt *Technosommeil* je uvrščen v zbirko digitalnih umetniških del departmaja Val-de-Marne (Mallapixels). Je tudi sodirektorica poletne šole NØ SCHOOL, ki se osredotoča na kritično raziskovanje družbenih in okolskih vplivov informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

Pablo Somonte Ruano razvija in se ukvarja z ambivalentno programsko opremo, generativnimi sistemi, eksperimentalnimi vmesniki, transmedijskimi narativi, P2P infrastrukturo in neobičajno glasbo. V zadnjih letih je dejaven na področjih družbene koordinacije in postkapitalističnih ekonomij. Trenutno kot oblikovalski strateg za soseske dela na modularnem P2P ogrodju za orodja za družbeno koordinacijo, ki temelji na holochainu. Je tudi aktiven član agencije Economic Space Agency (ECSA), projekta, ki razvija digitalno infrastrukturo za postkapitalistično gospodarsko izražanje pri uporabi distribuiranih tehnologij.

Alice Strete je umetnica, raziskovalka in kuharica, ki jo zanima zapleten odnos med ljudmi in tehnologijami, s katerimi se obdajajo. Pri svojem delu se ukvarja s skupinskimi samoorganizacijskimi praksami, založništvom in kuhanjem ter raziskuje teme od feminističnih tehnologij do družbenopolitičnih vidikov hrane. Je članica kolektiva Varia in živilske zadruge BioBulkBende.

Undoing.Studio je digitalni laboratorij, ki z zvokom ustvarja nove svetove. Sestavljata ga:

Blažej Kotowski, umetnik in raziskovalec iz Poljske, ki trenutno živi v Barceloni. Deluje na presečišču umetnosti, zvoka, tehnologije, programske opreme in politike ter se ukvarja s transformativnim vplivom novih tehnologij na človeško psiho, s posebnim poudarkom na pojmu (kibernetskega) sublimnega - estetike digitalnega navdušenja in čudenja.

Daphne Xanthopoulou, zvočna umetnica in oblikovalka, ki živi v Barceloni, raziskuje zvok in poslušanje kot kritično prakso skrbi, ki spodbuja druge možnosti utelešenja, empatije in domišljije. S spekulativnimi metodologijami skuša s svojim delom odpreti ločnice med tehnologijo in naravo, osebnim in kolektivnim, spominom in domišljijo ter vse skupaj medsebojno povezati v živahen in resonančni prostor.

Xcessive Aesthetics je interdisciplinarni oblikovalski kolektiv, ki s pomočjo prostorskih instalacij raziskuje podatke in alternativne resničnosti. XA je bil ustanovljen leta 2019 z idejo, da bi na nekonvencionalne načine združil prostorsko oblikovanje in digitalna orodja ter na eni strani raziskoval skrite predsodke v ozadju novih tehnologij, na drugi strani pa ustvarjal dostopne in igrive javne instalacije, ki spodbujajo digitalne in fizične interakcije. Kolektiv je svoje instalacije razstavljal v pomembnih kulturnih institucijah, kot sta Victoria and Albert Museum in Wellcome Collection v Londonu ter Fundación Proa v Buenos Airesu, sodeloval je na festivalih oblikovanja, kot so Transmediale 2023, London Design Festival 2022 in Buenos Aires Architecture Bienal 2022, njihovo delo pa je bilo predstavljeno v publikacijah, kot so Arch+, The Architects' Journal in Terraforma Journal. Članice kolektiva trenutno vodijo dodiplomski oblikovalski studio, imenovan *Studio Digital Native*, na akademiji Design Academy Eindhoven. XA sestavlja šest članic, ki živijo v Londonu in drugod po svetu, od Istanbula do Bangkoka.

Inari Wishiki se od leta 2023 ukvarja z »(ne) izdelovanjem«, v okviru česar je organiziral več sejmov (ne)izdelovalcev in delavnic o izdelavi hipotetičnih (ne)izdelanih predmetov. Ker domala vsa komercialna podjetja izpostavljajo svoje zelene izdelke, se je Inariju porodilo vprašanje: »Zakaj sploh še vedno izdelujete?« Ljudje izdelujejo stvari predvsem zaradi zaslužka. Po več kot desetletju eksperimentiranja s tehnikami kroženja alternativnih virov si Inari sedaj prizadeva vzpostaviti model, s katerim se lahko vsakdo izogne izdelovanju stvari in se namesto tega osredotoči izključno na ustvarjanje vrednosti.

PROGRAM

Med vikendi bomo dela na razstavi aktivirali s pestrim programom delavnic, performansov, vodstvi ter predstavitvami sodelujočih umetnic_kov.

Vsi dogodki potekajo v Veliki kavarni (Glavni trg 1, Maribor), če ni navedeno drugače.

Podroben urnik je na voljo na spletni strani festivala.

OTVORITVENI KONEC TEDNA

Petek, 18. oktober

19:00
URADNO ODPRTJE 30. MFRU IN ODPRTJE RAZSTAV / *Prazne police. Postpotrošniške vizije po koncu poslovanja in V fokusu: 30xMFRU*

20:00–21:00
PREDSTAVITEV DEL s kuratorjema in umetnicami_ki

21:00
ZVOČNI PERFORMANS / Undoing.Studio

Sobota, 19. oktober

10:00–11:00
JAVNO VODSTVO s kuratorjema ter aktivacija del kolektivov Xcessive Aesthetics in Freštreš

11:00–13:00
DELAVNICA / Alice Strete & Simon Browne: *Discount Cui-Zine* (Kuhinja s popustom)

15:00–16:30
DELAVNICA / Pablo Somonte Ruano: *Pocas. Mutual Mutation* (Vzajemna mutacija)

17:00–19:30
IGRANJE NAMIZNE IGRE V ŽIVO / Rok Kranjc: *Game-changers*

20:00
ODPRTJE RAZSTAVE / *Časovne krajine*
Razstava nagrajenih študentskih del MFRU30 @ Kulturni inkubator, Koroška cesta 18, Maribor

Nedelja, 20. oktober

10:00–11:00
JAVNO VODSTVO s kuratorjema

11:00–13:00
DELAVNICA / Alice Strete & Simon Browne: *Discount Cui-Zine* (Kuhinja s popustom)

15:00–16:00
DELAVNICA / Dasha Ilina: *DIY Solutions to Technological Pain* (Rešitve za tehnološke bolečine po principu »naredi sam«)

16:30–18:00
DELAVNICA / Inari Wishiki: *Introduction to (un)made Objects* (Uvod v »(ne)izdelane« predmete)

DISKURZIVNI KONEC TEDNA

Petek, 25. oktober

18:00–19:00
JAVNO VODSTVO s kuratorjema

19:00–20:30
RAZPRAVA O URBANI REGENERACIJI / *Postpotrošniško mesto. Ko posel zapusti mestno središče*
Sodelujoči: Borut Wenzel, Elena Tammaro, Kaja Pogačar

Sobota, 26. oktober

17:00–19:00
VODSTVO po razstavi *V fokusu: 30xMFRU*, predstavitev zbornika & srečanje skupnosti MFRU

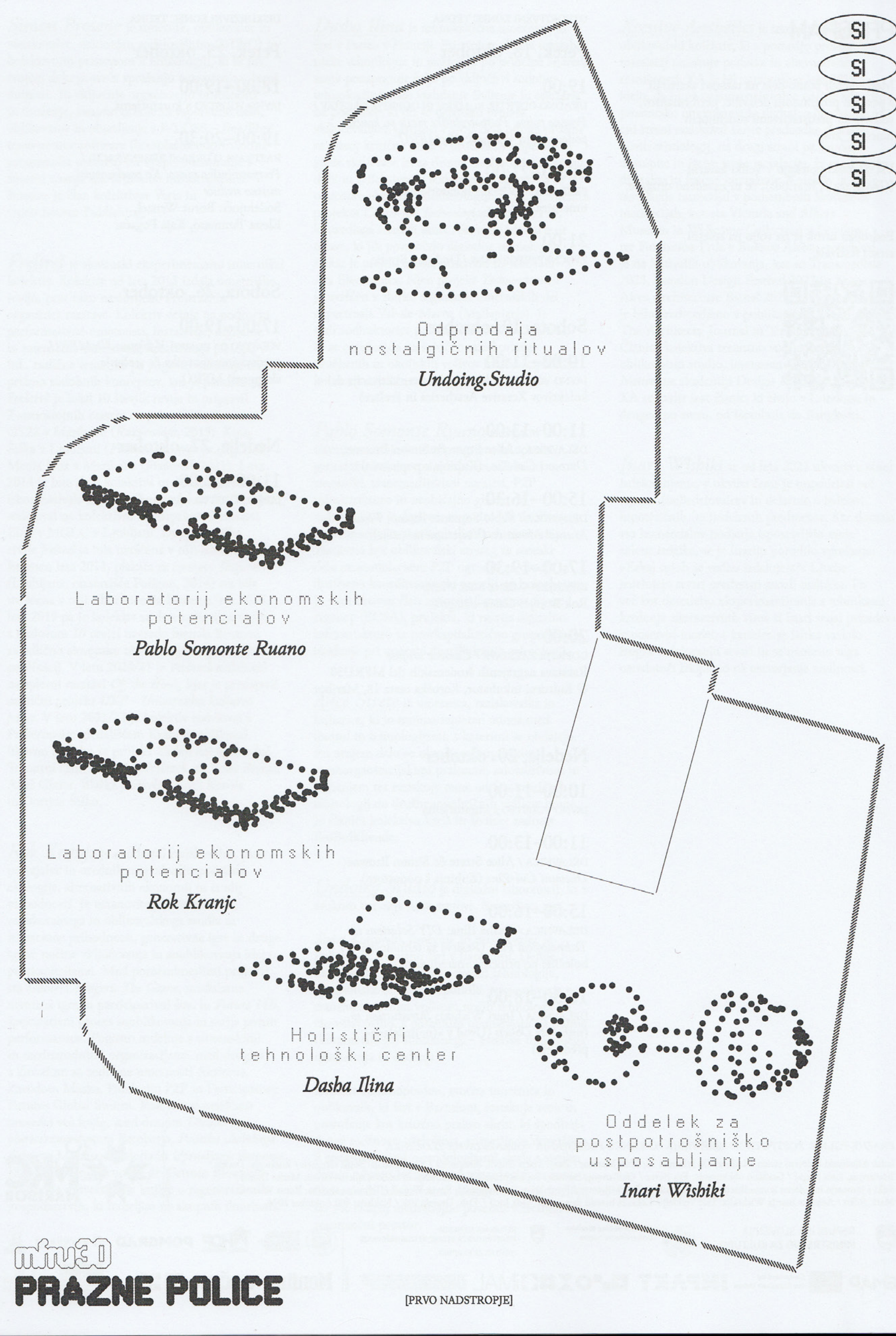
Nedelja, 27. oktober

11:00–12:00
JAVNO VODSTVO s kuratorjema

PRAZNE POLICE. POSTPOTROŠNIŠKE VIZIJE PO KONCU POSLOVANJA - OBRAZSTAVNA ZLOŽENKA
Izdal: Mladinski kulturni center Maribor, Ob železnici 16, 2000 Maribor / Zanj: Marja Guček, direktorica / Koordinacija: Sonja Gregorn / Kuratorja: Davide Bevilacqua, Lara Mejáč / Grafično oblikovanje: Eva Bevec / Oblikovanje razstave: Sophie Morelli / Oblikovanje in zasnova spletne strani: Marko Damiš / Stiki z javnostjo in spletna komunikacija: Valerija Intihar, Živa Mijatović / Produkcija: Rea Vogrinčič, Borut Wenzel / Tehnična izvedba: Borut Wenzel, Matic Ačko / Asistent Inarija Wishikija: Piet Verkleij / Lektura besedil in prevodi: Vida Jocif / Tisk: Dravski tisk / Naklada: 400 / oktober 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO
Mestna občina Maribor
Univerzitetno mesto
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
URAD RS ZA MLADINO
EMAP
Co-funded by the European Union
IMPAKT
POX:IMAL
THE WORK WAS REALISED WITH THE PARTICIPATION OF A GROUP OF VOLUNTEERS AND A PROFESSIONAL DESIGNER. THE PRESENTATION WAS CO-FUNDED BY MAF.

30 MKC MARIBOR
POMGRAD
seruus.at
Radio Maribor
Monitor VEČER
University of Maribor
Faculty of Civil Engineering, Transportation Engineering and Architecture
JOANES
P. R. O. S. E. N.

- SI
- SI
- SI
- SI
- SI

mru30
PRAZNE POLICE

[PRVO NADSTROPJE]

(2.2) MFRU X 30 / TRI DESETLETJA
TEHNOLOŠKIH SKRBI

VISUAL IDENTITY (2024)

Next to the main exhibition (Off the Shelf) the festival included a historical exhibition 30 x MFRU that looked at the past 30 years of the festival and its legacy through interviews with the curators and artist of the past editions and through the festival's rich archive.

The exhibition needed its own identity within the main festival identity. While using the same typographic base, the identity undertakes a slightly more formal tone with a focus on the archive imagery as a recognizable visual element.
Pictured: FB banner

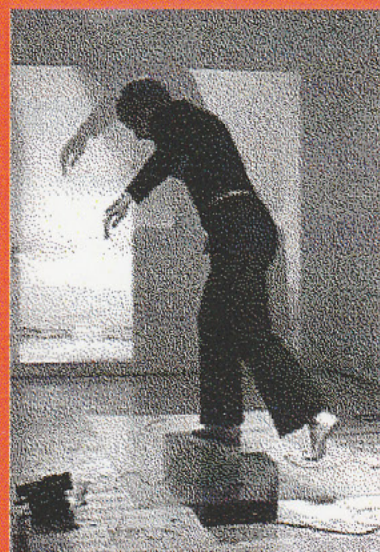
Client: MKC Maribor
Curator: Valerija Intihar

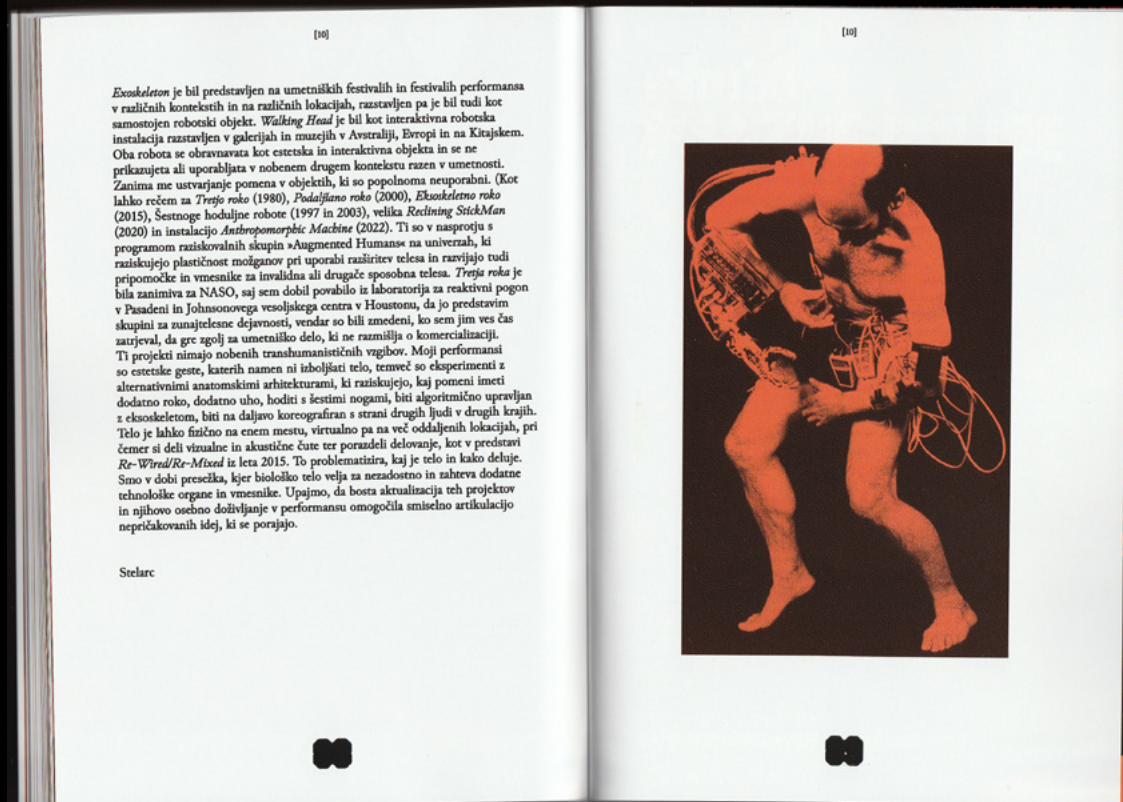
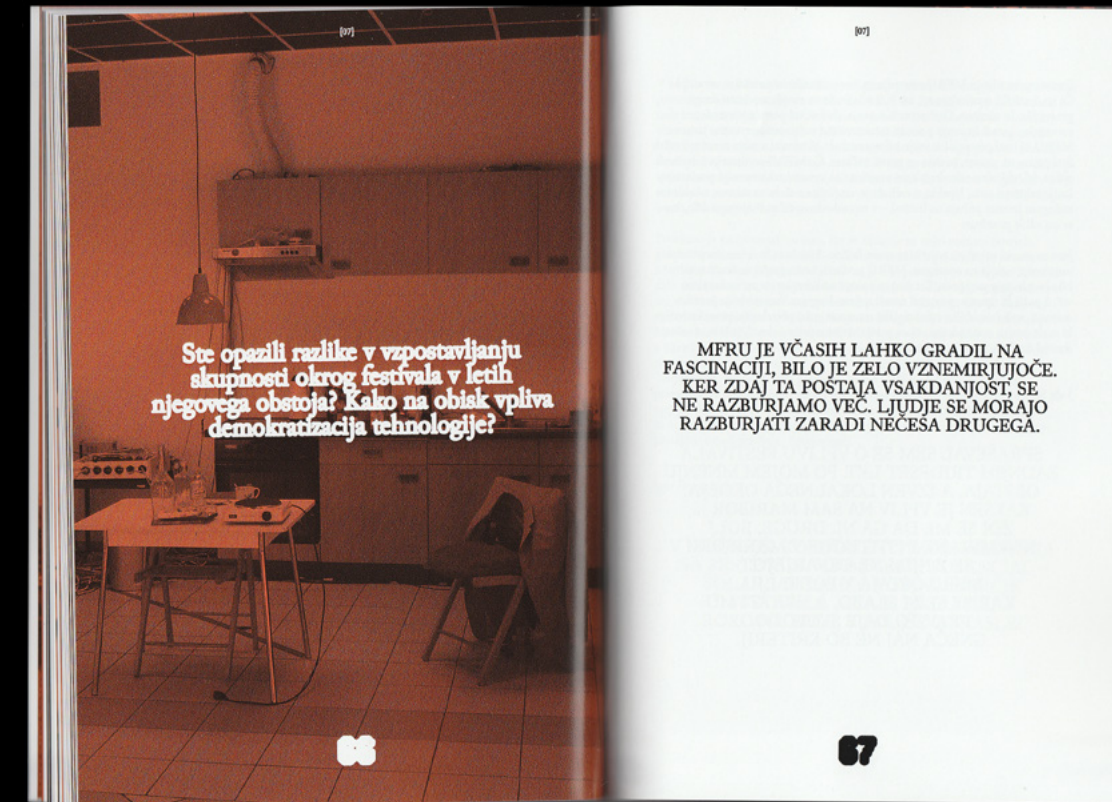
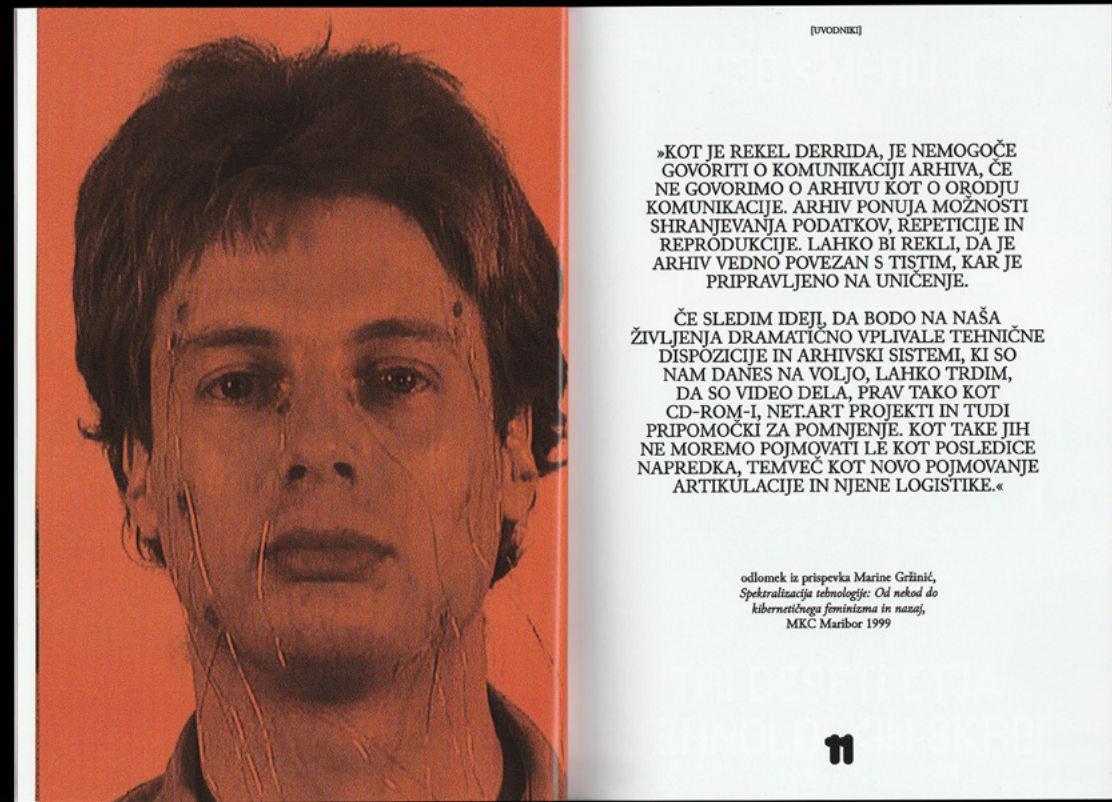
30 X MFRU - TRI DESETLETJA TEHNOLOŠKIH SKRBI
the setup in the space with the catalogues
and the screens

30 X MFRU - TRI DESETLETJA TEHNOLOŠKIH SKRBI

The main output of the historical exhibition was the catalogue edited by Valerija Intihar, that included excerpts from the interviews and photos/visuals from the MFRU archive.

30 × MFRU

**TRI DESETLETJA
TEHNOLOŠKIH SKRBI**

[KAZALO]	3	3	3	3	3
[UVODNIKI]					
Mestna občina Maribor za MFRU	5	5	5	5	5
Vodstvo MKC Maribor za MFRU	6	6	6	6	6
30×MFRU: Uvodnik	9	9	9	9	9

30×MFRU: TRI DESETLETJA MEDNARODNEGA FESTIVALA RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI, TRI DESETLETJA TEHNOLOŠKIH SKRBI	13	13	13	13	13
---	----	----	----	----	----

VPRAŠANJE [01]	14	14	14	14	14
VPRAŠANJE [02]	18	18	18	18	18
VPRAŠANJE [03]	28	28	28	28	28
VPRAŠANJE [04]	34	34	34	34	34
VPRAŠANJE [05]	52	52	52	52	52
VPRAŠANJE [06]	58	58	58	58	58
VPRAŠANJE [07]	66	66	66	66	66
VPRAŠANJE [08]	72	72	72	72	72
VPRAŠANJE [09]	76	76	76	76	76
VPRAŠANJE [10]	86	86	86	86	86

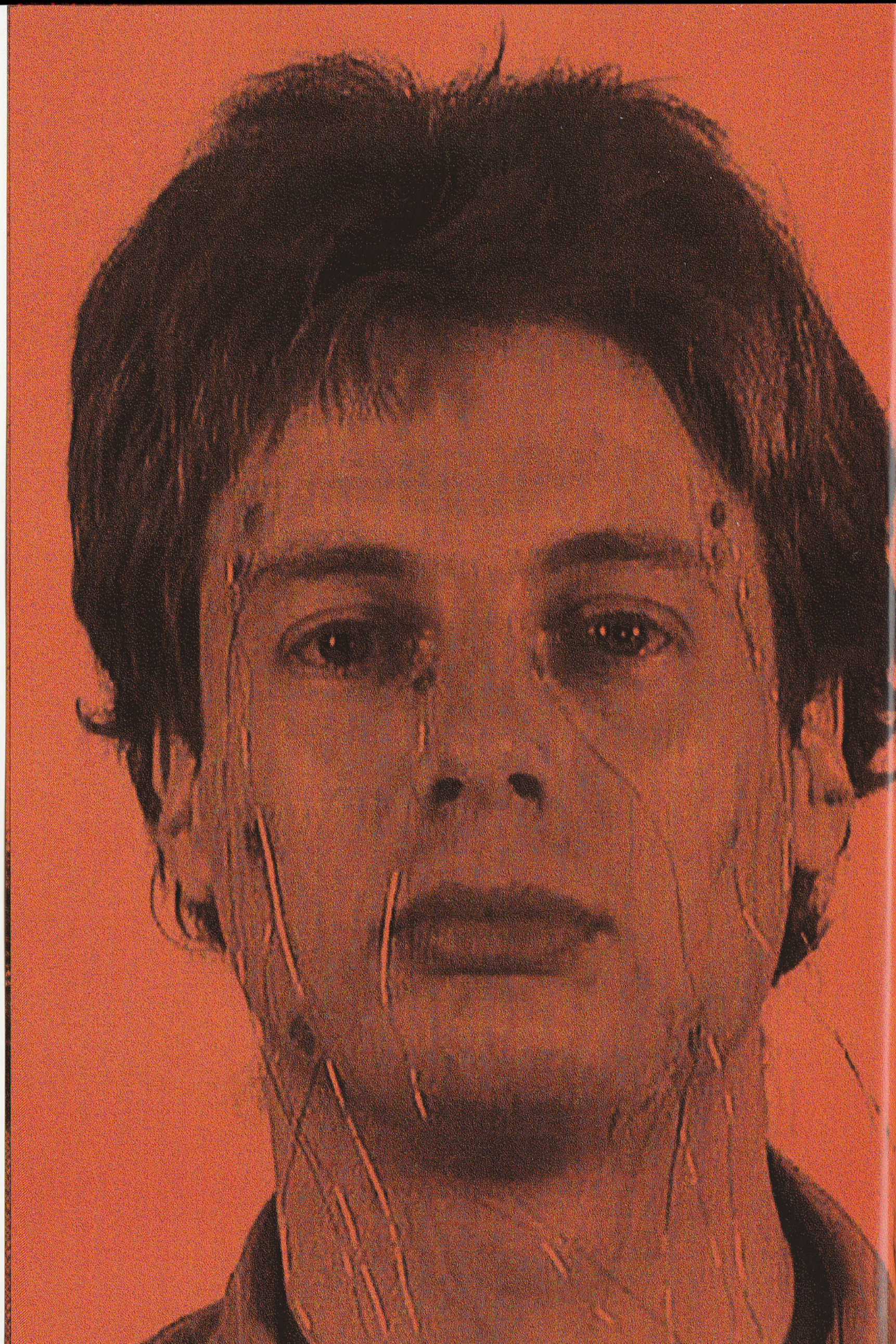
MFRU30: PRAZNE POLICE. EKONOMIJE PO KONCU POSLOVANJA POGOVOR S KURATORJEMA	91	91	91	91	91
--	----	----	----	----	----

[BIOGRAFIJE]	99	99	99	99	99
[KAZALO VIZUALNE OPREME]	109	109	109	109	109
[KOLOFON]	111	111	111	111	111

30 × MFRU

TRI DESETLETJA
MEDNARODNEGA
FESTIVALA
RAČUNALNIŠKE
UMETNOSTI

TRI DESETLETJA
TEHNOLOŠKIH SKRBI

[UVODNIKI]

»KOT JE REKEL DERRIDA, JE NEMOGOČE GOVORITI O KOMUNIKACIJI ARHIVA, ČE NE GOVORIMO O ARHIVU KOT O ORODJU KOMUNIKACIJE. ARHIV PONUJA MOŽNOSTI SHRANJEVANJA PODATKOV, REPETICIJE IN REPRODUKCIJE. LAHKO BI REKLI, DA JE ARHIV VEDNO POVEZAN S TIŠTIM, KAR JE PRIPRAVLJENO NA UNIČENJE.

ČE SLEDIM IDEJI, DA BODO NA NAŠA ŽIVLJENJA DRAMATIČNO VPLIVALE TEHNIČNE DISPOZICIJE IN ARHIVSKI SISTEMI, KI SO NAM DANES NA VOLJO, LAHKO TRDIM, DA SO VIDEO DELA, PRAV TAKO KOT CD-ROM-I, NET.ART PROJEKTI IN TUDI PRIPOMOČKI ZA POMNENJE. KOT TAKE JIH NE MOREMO POJMOVATI LE KOT POSLEDICE NAPREDKA, TEMVEČ KOT NOVO POJMOVANJE ARTIKULACIJE IN NJENE LOGISTIKE.«

odlomek iz prispevka Marine Gržinič,
Spektralizacija tehnologije: Od nekod do
kibernetičnega feminizma in nazaj,
MKC Maribor 1999

**Kaj pomeni zastavljati si vprašanja,
ki so bila zastavljena v vaši ediciji MFRU,
zdaj, v letu 2024 –
kako radikalne so spremembe
v vprašanju in odgovoru?**

**Katera sprememba ali napredek bi vas
prisilila, da znova definirate ta vprašanja?**

**VSA NAŠA PREVPRAŠEVANJA,
DELA IN SIMPOZIJI SO SEDAJ POPULARIZIRANI,
SO VSEPOVSOD.
DOVOLJ KVALITETNO PA SE NI
PREMISLILO NE TAKRAT,
KO JE SKUPINA ALTERNATIVNIH UMETNIKOV
KRIČALA NA FESTIVALIH V NEKIH
MARGINALNIH INŠTITUCIJAH,
NE ZDAJ, KO JE TEHNOLOGIJA V UPORABI.
IN MISLIM, DA BO REFLEKSIJA
ŠE ZAHTEVNEJŠA.
MAŠINERIJA JE MOČNEJŠA.**

LOKALNO SMO OSTAJALI V POPOLNI MARGINI,
MEDTEM PA SE SELILI KOT KARAVANA OD
MESTA DO MESTA. A KARAVANA IMA SVOJO
VLOGO – S TEM SMO SE SPODBUJALI. ŽURI,
VEČERJE, POGOVORI: TAKŠNI FORMATI TE
IZVLEČEJO IZ OKVIRJA POSAMEZNIKA IN
GRADIJO SCENO. TAM SE MNENJA KREŠEJO
DRUGAČE KOT V NIZIH ELEKTRONSKE POŠTE
NA PORTALU *NET TIME*.

festival je imel leta 1995 že vse potrebno znanje za organizacijo konkretnega dogodka. Jože Slaček je bil izreden v video delih, Mladinski kulturni center je z Galerijo 88 ponujal izkušnjo video umetnosti, raznih sodobnih marginalnih *fan zinov* in koncerte pankerjev, na primer skupine Center za dehumanizacijo. To je bila osnova, na kateri se je gradilo. Vanjo smo prinesli računalnike – kaj pa vem zakaj? Nemara ker smo to poznali in ker je bil to način upora proti umetniškemu establišmentu, v smislu da je šlo za popolnoma drugačen pristop h kuriranju in prikazovanju sodobne umetnosti. Žal to ni obstalo prav dolgo. Slovenska mainstream sodobna umetnost je v celoti pozabila na nove medije in računalniško umetnost in šla naprej na nove termine, proti intermediji. A prej omenjeno vzdušje je definitivno bilo duh časa prvih let MFRU.

Igor Štromajer

DA JE ZGODBA MFRU TUKAJ PREŽIVELA
IN DA ŠE ŽIVI, SE MI ZDI SVOJEVRSTNO.
RETRO IME SE JE OHRANILO, A PARADIGME
VIRTUALNOSTI – V TEM ČASU SE JE Z
NJIMI ZGODILO PRAV VSE. ZGODILE SO SE
NEMOGOČE RESOLUCIJE IN NEVERJETNE
KOLIČINE IN SE RAZVILE V GLOBALNO MREŽO,
DEL KATERE JE TUDI MARIBOR.

Prva edicija trilogije festivala, ki sem jo kuriral, se je odvila na triindvajsetih lokacijah. Bile so galerije, a bile so tudi avle in kafiči. S festivalom Ars Electronica našega festivala v tem vidiku nima smisla primerjati, a to ne pomeni, da ga ni vredno primerjati na drugih nivojih. Prostorsko, produkcijsko in količinsko je kvaliteta tam jasno drugačna. Nekoga citiram, ko rečem, da je MFRU butična zgodba, na drugi strani pa so mašinerije. In prav to mi je kot kuratorju ponudilo zelo dobro energijo. Vsekakor smo tudi znotraj tega mesta popolna margina. Če ostanem še malo pri primerjavah, se ta margina najbolj pokaže, če opazujemo, kakšen odnos imata mesto Linz in Ars Electronica. Da je zgodba MFRU tukaj preživela in da še živi, se mi zdi svojevrstno. Retro ime se je ohranilo, a paradigme virtualnosti – v tem času se je z njimi zgodilo prav vse. Zgodile so se nemogoče resolucije in neverjetne količine in se razvile v globalno mrežo, del katere je tudi Maribor.

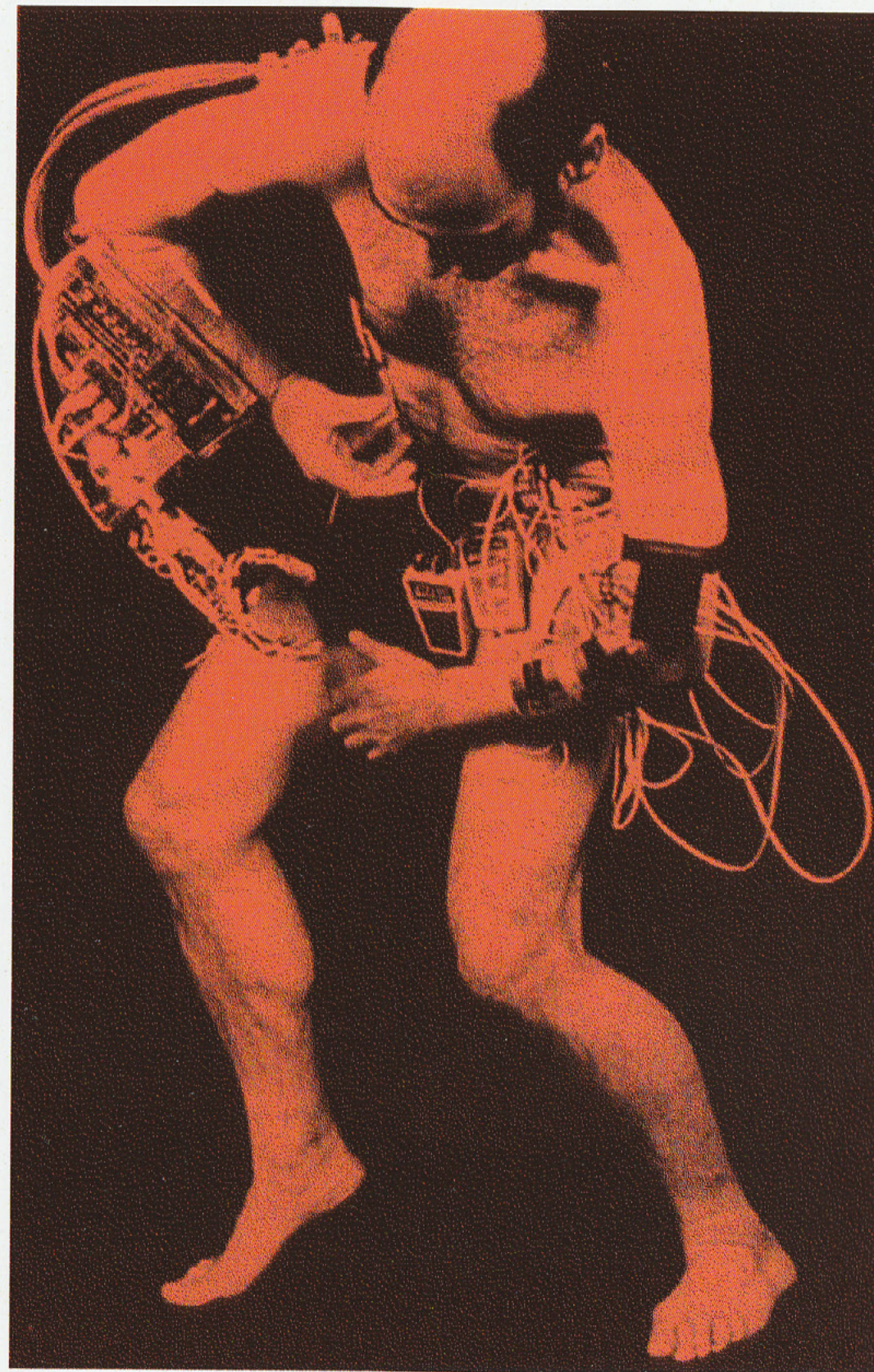
Miha Horvat

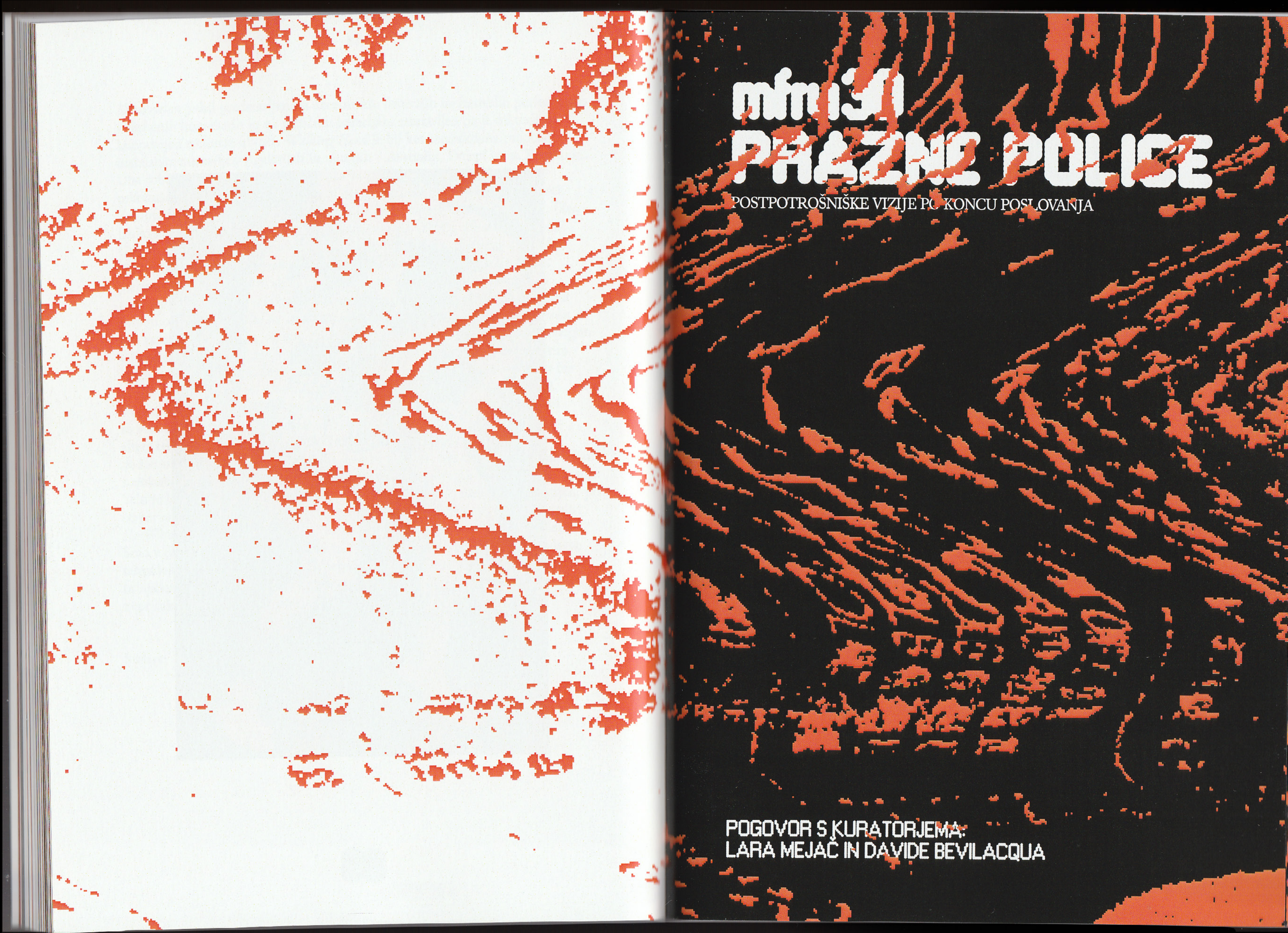
RAZISKOVANJE PROSTORA MARIBORA V
KONTEKSTU RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI
»TAKRAT«, V OBDOBJU OKOLI LETA 2013,
KO SEM BILA KURATORKA, IN »DANES«, V
TRENUTNEM STANJU, RAZKRIVA DINAMIKO
MED LOKALNOSTJO IN GLOBALNOSTJO IN
NAČIN, KAKO SE JE MARIBOR RAZVIJAL KOT
VOZLIŠČE ZA DIGITALNO IN TEHNOLOŠKO
UMETNOST.

Maribor kot gostitelj MFRU ima po mojem mnenju pomembno vlogo v prostoru računalniške umetnosti, tako na lokalni kot mednarodni ravni. Raziskovanje prostora Maribora v kontekstu računalniške umetnosti »takrat«, v obdobju okoli leta 2013, ko sem bila kuratorica, in »danes«, v trenutnem stanju, razkriva dinamiko med lokalnostjo in globalnostjo in način, kako se je Maribor razvijal kot vozlišče za digitalno in tehnološko umetnost. Prostor Maribora se je na področju računalniške umetnosti od leta 2013 naprej razvijal od lokalnega

Exoskeleton je bil predstavljen na umetniških festivalih in festivalih performansa v različnih kontekstih in na različnih lokacijah, razstavljen pa je bil tudi kot samostojen robotski objekt. *Walking Head* je bil kot interaktivna robotska instalacija razstavljen v galerijah in muzejih v Avstraliji, Evropi in na Kitajskem. Oba robota se obravnavata kot estetska in interaktivna objekta in se ne prikazujeta ali uporabljata v nobenem drugem kontekstu razen v umetnosti. Zanima me ustvarjanje pomena v objektih, ki so popolnoma neuporabni. (Kot lahko rečem za *Tretjo roko* (1980), *Podaljšano roko* (2000), *Eksoskeletno roko* (2015), *Šestnoge hoduljne robote* (1997 in 2003), velika *Reclining StickMan* (2020) in instalacijo *Anthropomorphic Machine* (2022). Ti so v nasprotju s programom raziskovalnih skupin »Augmented Humans« na univerzah, ki raziskujejo plastičnost možganov pri uporabi razširitev telesa in razvijajo tudi pripomočke in vmesnike za invalidna ali drugače sposobna telesa. *Tretja roka* je bila zanimiva za NASO, saj sem dobil povabilo iz laboratorija za reaktivni pogon v Pasadeni in Johnsonovega vesoljskega centra v Houstonu, da jo predstavim skupini za zunajtelesne dejavnosti, vendar so bili zmedeni, ko sem jim ves čas zatrjeval, da gre zgolj za umetniško delo, ki ne razmišlja o komercializaciji. Ti projekti nimajo nobenih transhumanističnih vzgibov. Moji performansi so estetske geste, katerih namen ni izboljšati telo, temveč so eksperimenti z alternativnimi anatomskimi arhitekturami, ki raziskujejo, kaj pomeni imeti dodatno roko, dodatno uho, hoditi s šestimi nogami, biti algoritmično upravljan z eksoskeletom, biti na daljavo koreografirani s strani drugih ljudi v drugih krajih. Telo je lahko fizično na enem mestu, virtualno pa na več oddaljenih lokacijah, pri čemer si deli vizualne in akustične čute ter porazdeli delovanje, kot v predstavi *Re-Wired/Re-Mixed* iz leta 2015. To problematizira, kaj je telo in kako deluje. Smo v dobi presežka, kjer biološko telo velja za nezadostno in zahteva dodatne tehnološke organe in vmesnike. Upajmo, da bosta aktualizacija teh projektov in njihovo osebno doživljanje v performansu omogočila smiselno artikulacijo nepričakovanih idej, ki se porajajo.

Stelarc

30 X MFRU - TRI DESETLETJA TEHNOLOŠKIH SKRBI
The catalogue also included an interview
with the curators of the 30th edition

[05] KATERA SPREMEMBA ALI NAPREDEK BI VAJU PRISILILA, DA ZNOVA DEFINIRATA VPRAŠANJA, KI JIH ZASTAVLJATA NA MFRU?

V letošnji ediciji MFRU sva se odločila, da bova vprašanja o intermediji preusmerila v širšo razpravo o družbeni in individualni blaginji ter se spraševala o vlogi komercializacije v družbi. K temu naju je spodbudilo opazovanje trenutnih visokotehnoloških trendov, kot je navdušenje nad umetno inteligenco, predvsem pa sva opazovala širšo vlogo omrežnih tehnologij pri podpiranju ideologij, usmerjenih v potrošnjo, ki v veliki meri nastajajo in se širijo prek osrednjih družbenih omrežij. Od pandemije dalje namreč opažava še močnejši premik v to smer, kot da ni alternative uporabi interneta kot komercialne platforme oziroma velikanskega nakupovalnega središča. To pomanjkanje domišljije sva se odločila obravnavati na podlagi vse bolj prisotne razprave o postpotrošništvu in odrasti. Lokacija, ki je bila prvotno izbrana za festival, legendarna veleblagovnica Modna hiša, je bila zagotovo navdih za takšne teme, te ideje pa se nama zdijo primerne tudi na novi lokaciji Velike kavarne.

[06] STA, ODKAR KUPIRATA, OPAZILA RAZLIKE V VZPOSTAVLJANJU SKUPNOSTI OKROG FESTIVALOV IN RAZSTAV?

Po desetletju poudarjenega navdušenja nad potencialom digitalnih orodij se zdi, da je prišlo do generacijskega premika, do novega vala povezanih evropskih akterjev, ki so do novih tehnoloških izumov primerno skeptični. Na sceni digitalne in medijske umetnosti lahko opazimo, da nastaja zanimivo presečišče skupin in skupnosti, ki si prizadevajo za družbeno pravičnost in varstvo okolja, obenem pa kritično pristopajo do maksimalističnih omrežnih tehnologij in velikih tehnoloških korporacij. To ni na sceni nič novega, vendar so novi kritiki ljudje, ki vzpostavljajo nove pobude in se povezujejo s starejšimi dogodki, kot je MFRU, ki imajo daljšo zgodovino. Z zadovoljstvom opazujeva, kako se te različne generacije umetnikov, ki se kritično ukvarjajo z digitalnimi orodji, srečujejo in medsebojno bogatijo.

[07] KAJ SO PO VAJINEM MNENJU KLJUČNI POMENI TRIDESETLETNEGA BELEZENJA MFRU – BRANJA FESTIVALSKEGA ARHIVA IN OPAZOVANJA ZGODOVINSKIH NARATIV?

Arhiv festivala je fantastičen dokument, ki prikazuje navdušenje in zaskrbljenost nad tehnologijami v zadnjih 30 letih. Od razširjanja človeškega telesa prek digitalnih omrežij in senzorjev do politike telesa skozi kiberfeministično prizmo, vprašanj o resničnosti, fikciji in narativu prek medijev, ki so se pojavili od konca 90. let in začetka novega tisočletja, avtonomnih vozil in glitchev, virtualnega in 3D, opazovanja nadnacionalnih političnih teles, vojne, seksa in še mnogo drugega. Zgodnja mešanica tehnološkega pionirstva in aktivizma v medijski umetnosti se je razvila v nekaj veliko bolj formaliziranega. Čeprav jih sploh nisva doživela, je tu še vedno toliko stvari, ki bi jih morali preučiti in se jih naučiti iz surovo radikalnih devetdesetih let.

Konec koncev je bil distopični, komercializirani, večno prisotni svet, v katerem živimo danes, zamišljen in kritiziran že takrat, zato bi morali znova urediti svoj pogled in se naučiti, kako usmerjati in oblikovati prihodnost v smeri, ki bi jih bilo vredno uresničiti.

[08] MARINA GRŽINIČ JE OB DESETLETNICI FESTIVALA UREDILA PUBLIKACIJO, KI JO JE NASLOVILA PRIHODNOST RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI IN ZGODOVINA MEDNARODNEGA FESTIVALA RAČUNALNIŠKIH UMETNOSTI, MARIBOR 1995–2004. KAJ JE PO VAJINEM MNENJU PRIHODNOST RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI? IN FESTIVALA?

Računalniška umetnost je hecen izraz, ker je tako zelo zastarel, a ni nikoli preveč neustrezen. Že v kuratorskem besedilu Dunje Kukovec in Aleksandre Weltz za MFRU leta 2007 so bili računalniki razširjeni in vseprisotni in vsa umetnost, ki je nastajala, se je prej ali slej srečala z njimi. Sedaj je predmet računalništva, ki se je radikalno razširil z novimi zametki popolne UI ali subatomskega družbenega mreženja. Kot si prizadevava pokazati na letošnjem MFRU, je prihodnost računalniške umetnosti tista, ki se ne sprašuje le o računalništvu, digitalnosti,

(2.3) MFRU30 / STUDENT EXHIBITION -
TEMPORAL LANDSCAPES

VISUAL IDENTITY (2024)

Next to the main programme the festival also included a small exhibition of awarded student works at a different location.

Its identity was another variation based on the main festival identity.

Client: MKC Maribor

(3) MEDITERRANEA 20
OUR COLLECTIVE LIMITS ...

VISUAL IDENTITY AND CATALOGUE (2025)

The visual identity and catalogue for the young artists biennial Mediterranea 20, with the title *our collective limits ...* under GO!25 Borderless (European Capital of Culture - Gorizia and Nova Gorica).

“This edition invites you to gather, reflect, connect, and engage. It is a celebration of young artistic voices, a space for dialogue, and a moment to consider the limits we share—those that define and divide us, and those we can collectively reimagine. Across borders, disciplines, and languages, Mediterranea 20 offers an invitation to explore the realities and futures of living together.”

The visual identity is playing with the duality of borders and borderlessness, caging the imagery of different skies into rigid grids, creating unsettling yet meditative collages.

Client: Društvo ŠKUC
Curators: Tia Čiček and Misal Adnan Yıldız

BORDERLESS

Mediterranea 20

Young Artists Biennale

30 MAY — 30 JUNE 2025

OPENING DAYS

30 MAY — 3 JUNE 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

VIPAVA

meje

v

nas ...

i nostri

confini

collettivi ...

šKUC

bjcem

TOMMASO SANDRI

TRANSHUMANZA

VALENTINA TOCCACELI

YUN ZHANG

YUVAL CARASSO

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

GO! 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

Uradni program

Programma ufficiale

Official programme

REPUBLIC OF SLOVENIA

MINISTRY OF CULTURE

EUROPEAN CAPITAL

OF CULTURE

REGIONE AUTONOMA

FRIULI VENEZIA GIULIA

I FEEL LOVE VIVA

GO! 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

BORDERLESS

Mediterranea 20

Young Artists Biennale

30 MAY — 30 JUNE 2025

OPENING DAYS

30 MAY — 3 JUNE 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

VIPAVA

meje

v

nas ...

i nostri

confini

collettivi ...

šKUC

bjcem

TOMMASO SANDRI

TRANSHUMANZA

VALENTINA TOCCACELI

YUN ZHANG

YUVAL CARASSO

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

GO! 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

Uradni program

Programma ufficiale

Official programme

REPUBLIC OF SLOVENIA

MINISTRY OF CULTURE

EUROPEAN CAPITAL

OF CULTURE

REGIONE AUTONOMA

FRIULI VENEZIA GIULIA

I FEEL LOVE VIVA

GO! 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

BORDERLESS

Mediterranea 20

Young Artists Biennale

30 MAY — 30 JUNE 2025

OPENING DAYS

30 MAY — 3 JUNE 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

VIPAVA

meje

v

nas ...

i nostri

confini

collettivi ...

šKUC

bjcem

TOMMASO SANDRI

TRANSHUMANZA

VALENTINA TOCCACELI

YUN ZHANG

YUVAL CARASSO

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

Partners of the event

GO! 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

Uradni program

Programma ufficiale

Official programme

REPUBLIC OF SLOVENIA

MINISTRY OF CULTURE

EUROPEAN CAPITAL

OF CULTURE

REGIONE AUTONOMA

FRIULI VENEZIA GIULIA

I FEEL LOVE VIVA

GO! 2025

NOVA GORICA

GORIZIA

POSTERS
sky variations

EVA BEVEC

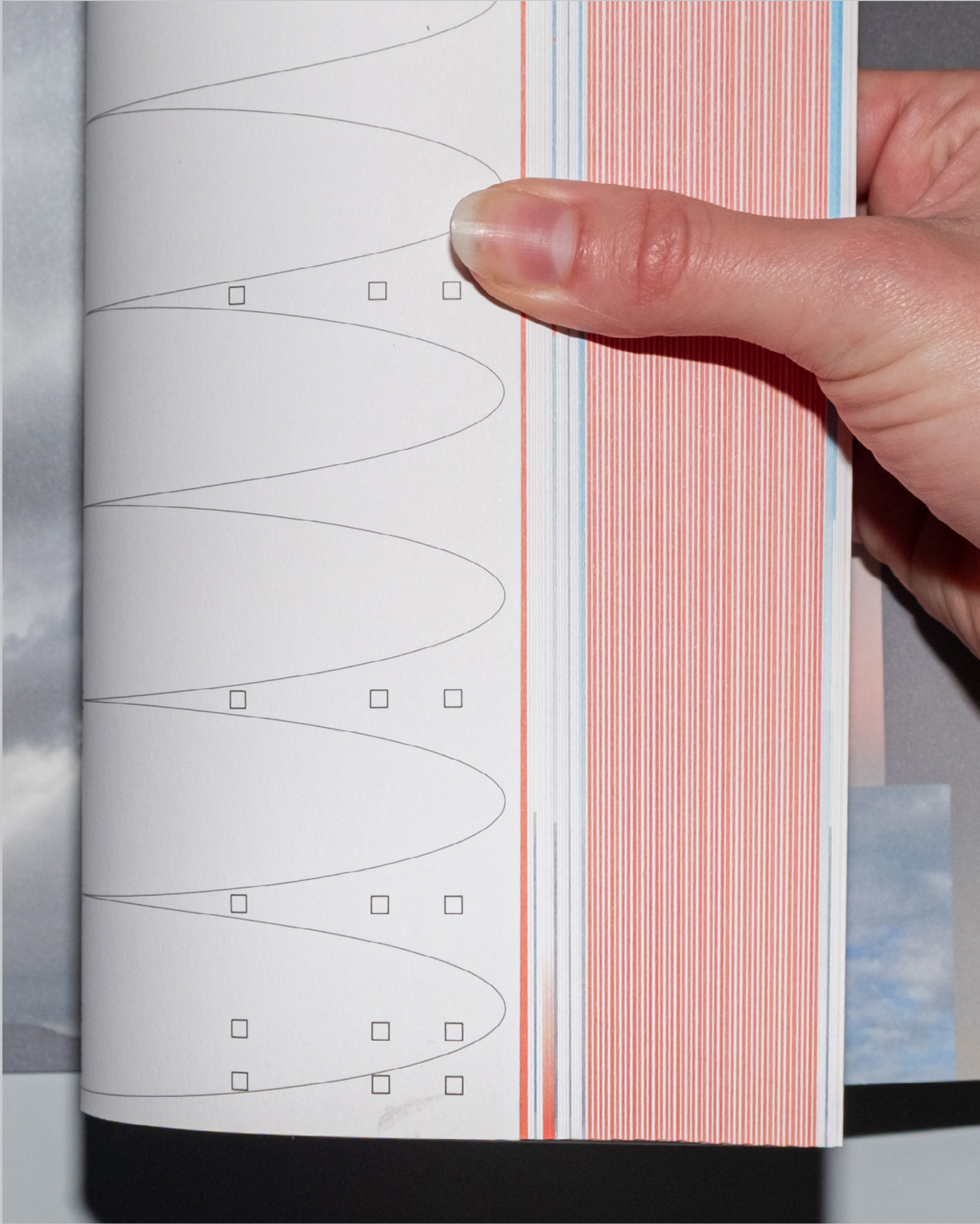
PORTFOLIO 2025

MEDITERRANEA 20

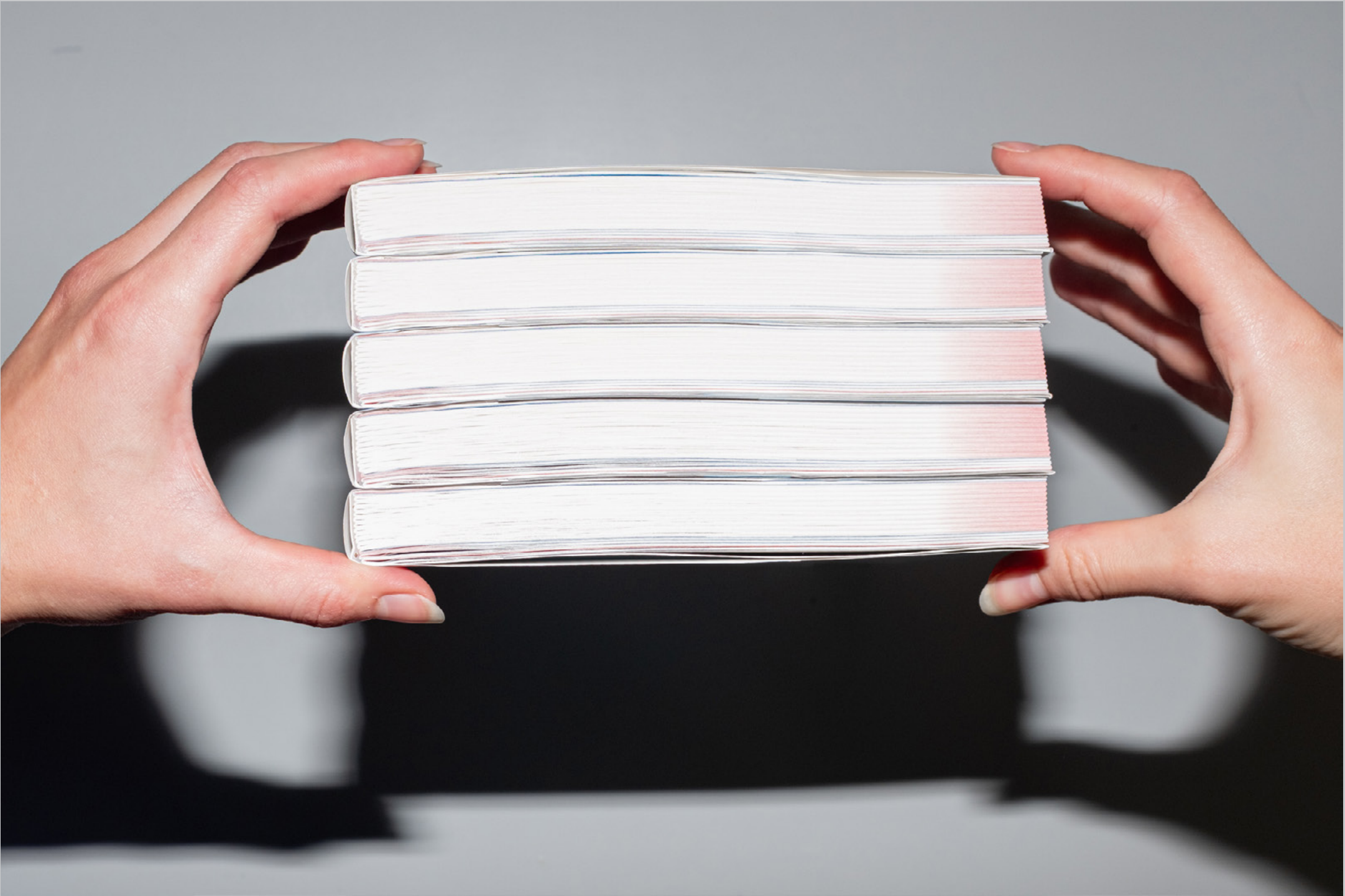
POSTERS
in public space

photo: Hannah Koselj Marušič

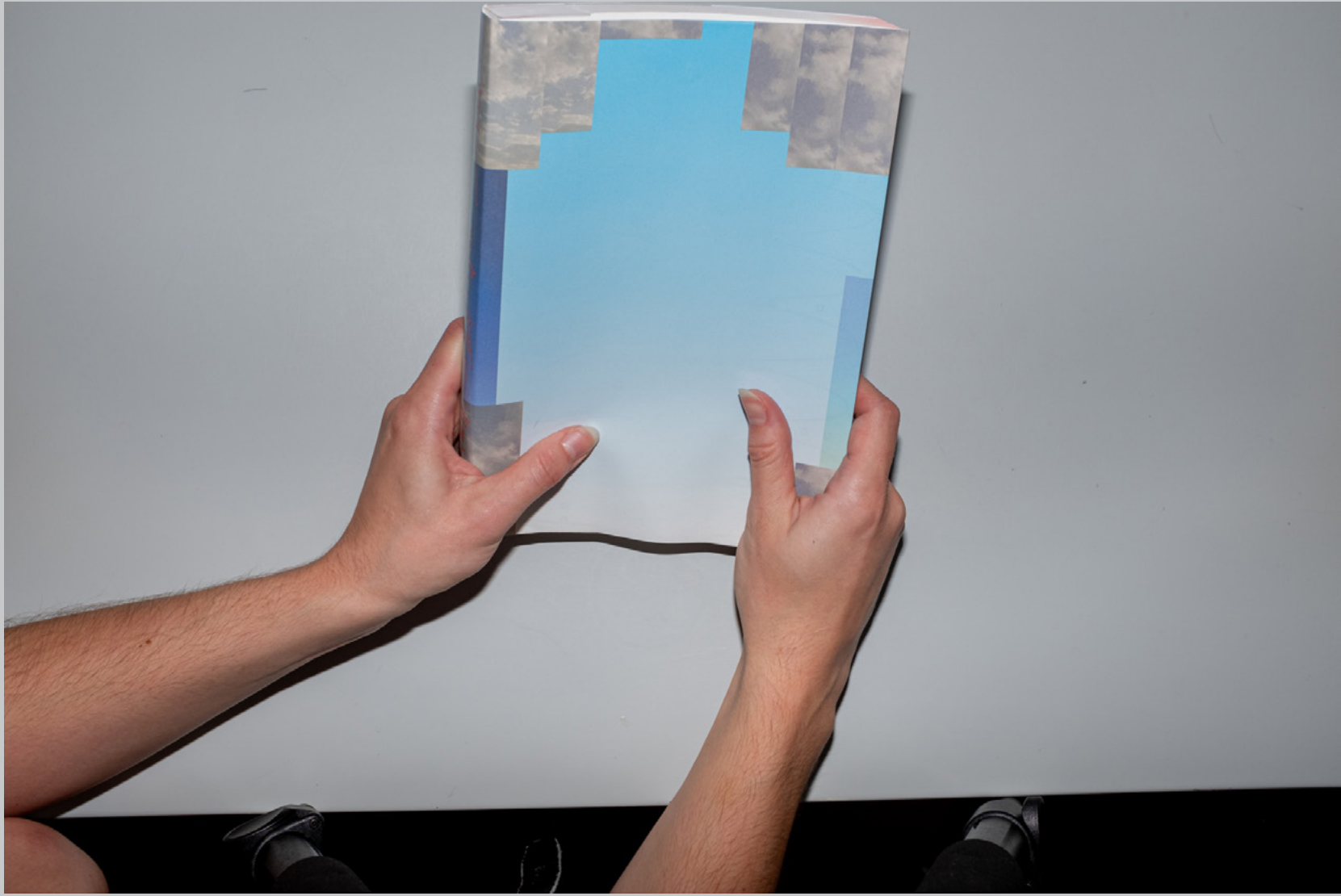

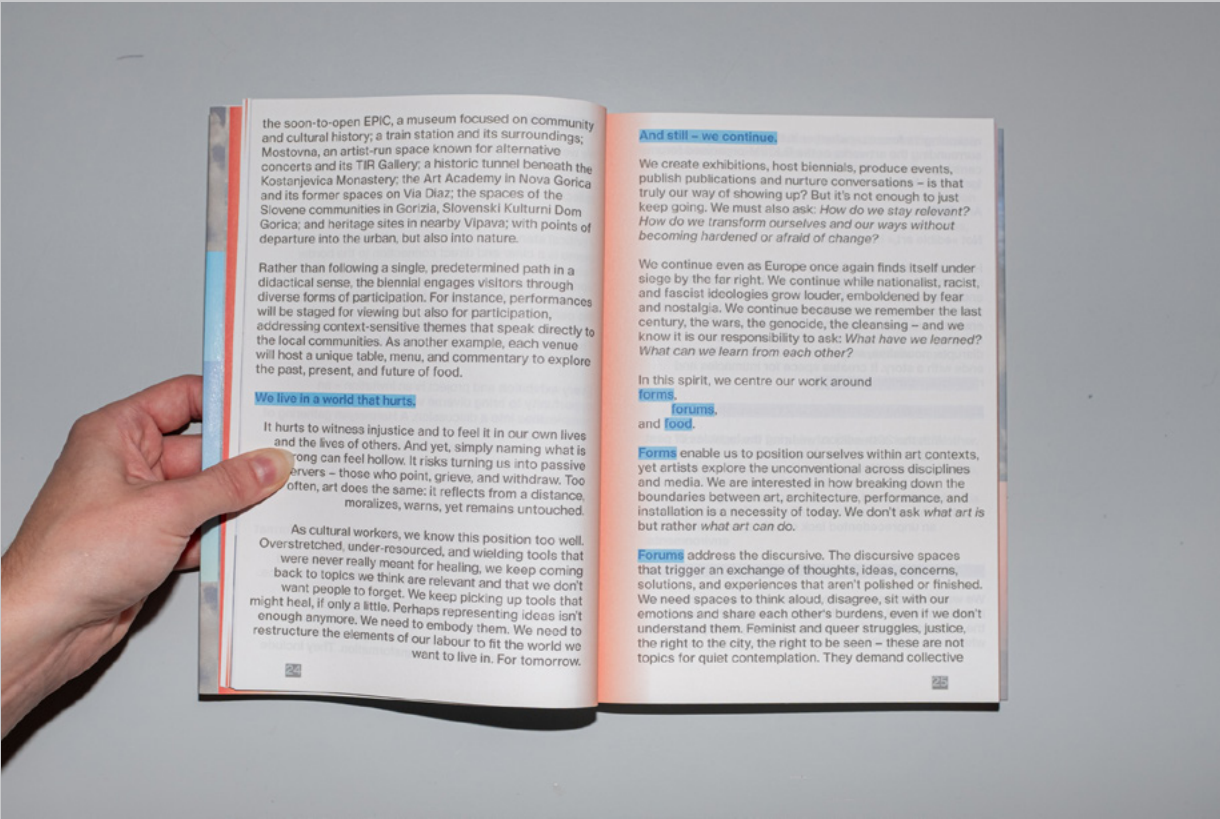

CATALOGUE
details, side/top view

Mediterranea 20 – Young Artists Biennale /
Mediterranea 20 – Bienale mladih ustvarjalcev
Borderless / Brezmejno

our collective limits ...
meje v nas ...
i nostri limiti collettivi ...

Nova Gorica – Gorizia
May 30th – June 30th 2025 /
30. maj – 30. junij 2025

CONTENTS / VSEBINA

Text by the BJCEM President,
Mercedes Giovinazzo

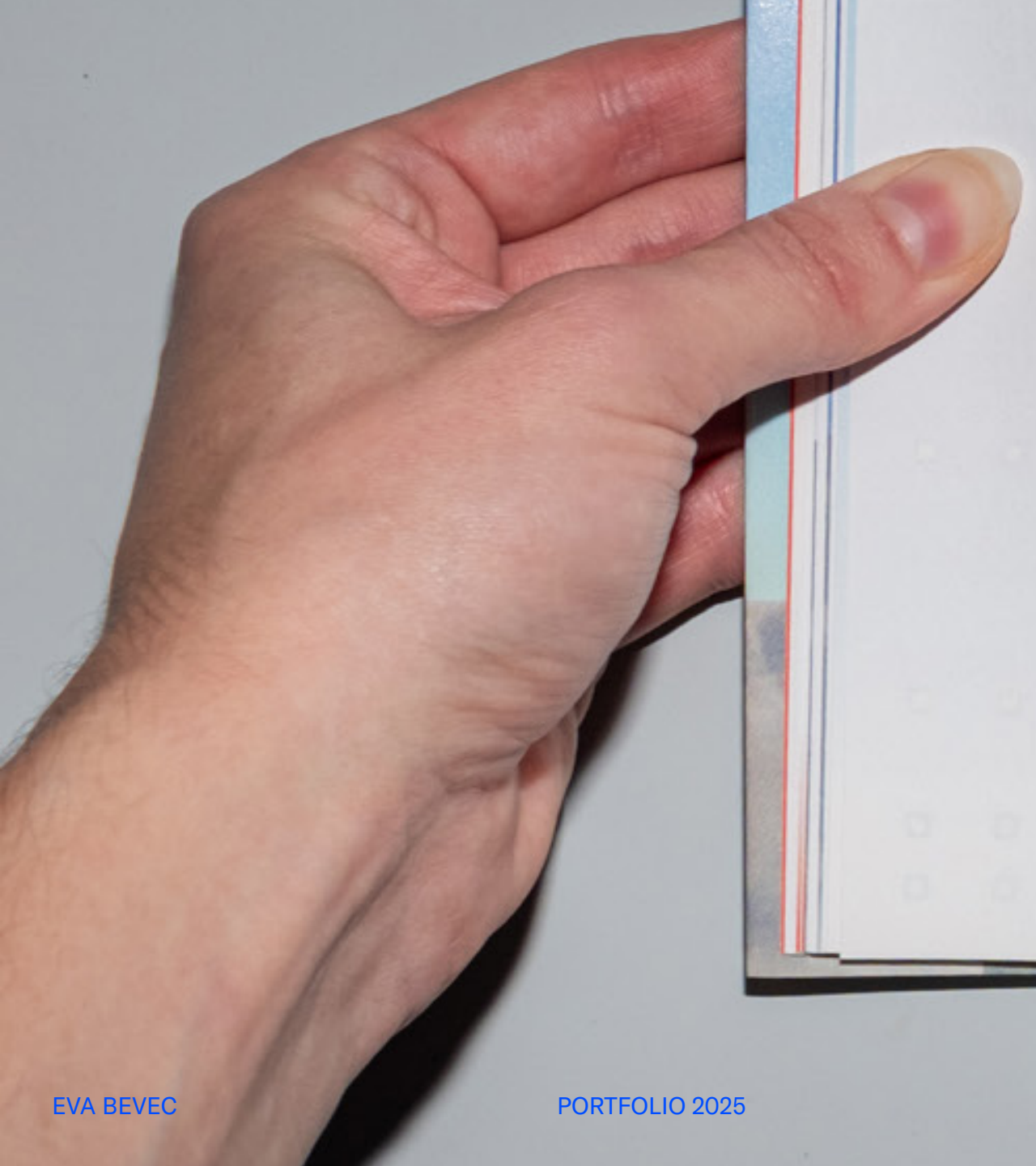
Pozdravne besede predsednice BJCEM
Mercedes Giovinazzo

Welcome to the European Capital of Culture,
Stojan Pelko, GO! 2025 Programme Director

Dobrodošli v evropski prestolnici kulture,
Stojan Pelko, programski direktor GO! 2025

our collective limits ... | meje v nas ... |
i nostri limiti collettivi ...
Misal Adnan Yildiz and Tia Čiček, Curators of
the Mediterraneana 20 Young Artists Biennale
BORDERLESS

our collective limits ... | meje v nas ... |
i nostri limiti collettivi ...
Misal Adnan Yildiz in Tia Čiček, kuratorja 20.
Bienala mladih umetnikov Mediterranea
BREZMEJNO

reckoning. In forums – whether in the discursive ether surrounding the artworks or the BJCEM-organised forum centring artists as decision-makers – we open up space for precisely that.

And **food**.

Not »edible art,« but *food circles*.

Here, material meets meaning. Food is a medium and a metaphor. A reason for gathering, a chance to make kin, and nurture survival and resistance. Through food-based projects, we explore care, gender, economic injustice, the environment and the politics of consumption. For us, enjoying and sharing food is a feminist and queer act: it disrupts, nourishes, and connects. It starts with a bite and ends with a story. It creates space for intimacies and random encounters.

We see this biennial as a space for resistance.

With the 20th edition, we bring the legacies of past struggles into the now. A space where bodies are not hidden or aestheticized but liberated. Where beauty is inclusive, where sexual freedom and fluidity are honoured, and where we encounter a generation of artists hit with one disaster after another, experiencing an unprecedented lack of safe spaces and stable environments.

We are feminist. We are queer. And this is our grounding.

We want to create space for street actions, performances, installations, and fine-art formats; however, this ties into the understanding of art that doesn't stay safely inside the white cube but spills into the streets, the parks, and the

marketplaces. Art that invites participation. Art that insists on presence. Art that demands rights.

We believe this edition is not just a showcase of promising young European artists but also a data-driven exploration of how new generations approach the fundamental questions surrounding the sharing of spaces, territories, borders, and the limits of our bodies.

Our limits define our current ecosystems and hold the potential to become an insightful guide into the future. They invite us to examine the collective experiences of young artists and how their work pushes against the limits of political, cultural, ecological, and personal boundaries.

And perhaps reveal what younger generations crave ...

So welcome, dear bodies ...

To the mess, the joy, the fire, the coming together.

To *hold space* for pain, for pleasure, for each other.

With love and rage,

Misal and Tia

El estudio y el Espejo (2022)

oil and acrylic on canvas, 140 × 130 cm

La lucha (2019)

oil and acrylic on canvas, 70 × 100 cm

Take a Look (2019)

oil and acrylic on canvas, 150 × 130 cm

In this pictorial scene (*El estudio y el Espejo*), the gaze unfolds within a representational structure that problematises the act of seeing. The image within the image introduces a play of perspectives and overlapping narratives, suggesting a tension between the real and the illusory. This rhetorical play on representation questions the relationship between presence and absence.

52

Photo: *Take a Look*, 2019, Marcos Barrientossoriano, photo by Marcos Barrientos.

In the painting *La lucha*, representation becomes a game of mirrors where the image multiplies and reshapes itself. The pictorial scenography, with its dramatic lighting and cool tones, creates an atmosphere of uncertainty, inviting viewers to question the status of the image and its role in constructing meaning.

In *Take a Look*, the rhetoric of the gaze becomes the central axis of the composition. A classical sculpture, a mirror, and a human figure in the background establish a series of visual games that allude to the relationship between what is seen and what is hidden, between representation and perception.

Marcos Barrientossoriano, born in 1996 in Málaga, spent his childhood in Don Benito, Badajoz. Later, he returned to Málaga to pursue his studies and begin his artistic career. He currently works as a secondary education teacher in Málaga while also developing his career as a painter. His work as an educator and artist complements each other, allowing him to explore new creative avenues in both fields continuously.

Studio in ogledalo (2022)

olje in akril na platnu, 140 × 130 cm

Spopad (2019)

olje in akril na platnu, 70 × 100 cm

Poglej (2019)

olje in akril na platnu, 150 × 130 cm

Na sliki *Studio in ogledalo* se pogled razvija znotraj reprezentacijske strukture, ki preizprašuje sam akt gledanja. Slika znotraj slike uvaja igro perspektiv in prekrivajočih se naracij ter nakazuje napetost med resničnim in iluzornim. Ta retorična igra reprezentacije preizprašuje odnos med prisotnostjo in odsotnostjo.

Na sliki *Spopad* postane reprezentacija igra ogledal, kjer se podoba množi in preoblikuje. Upodobitvena scenografija s svojo dramatično osvetlitvijo in hladnimi toni ustvarja atmosfero negotovosti, gledalstvo vabi k preizpraševanju statusa podobe in njene vloge pri konstruiranju pomena.

Na sliki *Poglej* postane retorika pogleda osrednja os kompozicije. Prisotnost klasične skulpture, ogledala in človeške figure v ozadju vzpostavlja vrsto vizualnih iger, ki namigujejo na odnos med videnim in skritim, reprezentacijo in percepcijo.

Marcos Barrientossoriano, rojen leta 1996 v Málaga, je otroštvo preživel v Don Benitu. Kasneje se je vrnil v Málaga, da bi nadaljeval študij in začel umetniško kariero. Trenutno dela kot srednješolski učitelj v Málaga, obenem pa ustvarja na področju slikarstva. Obe vlogi, vloga pedagoga in umetnika, se dopolnjujeta, omogočata mu nenehno raziskovanje novih ustvarjalnih poti na obeh področjih.

53

MARCOS

BARRIENTOSSORIANO

116

Photo: *Hypothetical Inhabitants*, 2023, site-specific installation, Izola, photo by Henrike Von Dewitz.

Hypothetical Inhabitants (2023–)

installation, mixed media, variable dimensions

Hypothetical Inhabitants is an ongoing exploration of the dynamics between the domestic and the wild, focusing on the resilience and adaptability of life forms in urban and natural environments. The project investigates organic networks, unseen connections, and territorial markings that exist beyond human delineations of land, offering alternative ways of sensing and interpreting landscapes. Rooted in the idea that life constantly adapts, inhabits, and transforms its surroundings, this work combines artificial and organic elements, painted surfaces, and found materials to examine notions of expansion, occupation, and habitation.

Ajda Kadunc, born in 1995 in Ljubljana, Slovenia, is a visual artist working in painting and installation. She earned her MA from the Academy of Fine Arts and Design in Ljubljana and studied at the Academy of Fine Arts in Helsinki. Her practice explores nonsense as a space between control and chaos. She has held solo exhibitions and participated in numerous group exhibitions in Slovenia and abroad. She lives and works in Šentvid pri Stični, Slovenia.

Hipotetični prebivalci (2023–)

instalacija, mešani mediji, spremenljive dimenzije

Instalacija *Hipotetični prebivalci* raziskuje dinamiko med udomačenim in divjim, s poudarkom na odpornosti in prilagodljivosti življenjskih oblik v urbanem in naravnem okolju. Raziskuje organske mreže, nevidne povezave in teritorialne vzorce, ki obstajajo onkraj človekovih razmejitev krajine, ter ponuja alternativne načine zaznavanja in interpretiranja krajin. Delo, ki temelji na ideji, da se življenje nenehno prilagaja, da naseljuje in preoblikuje svojo okolico, spaja umetne in organske elemente, poslikane površine in najdene materiale ter se tako pogloblja v pojme ekspanzije, okupacije in prebivanja.

Ajda Kadunc, rojena leta 1995 v Ljubljani, je vizualna umetnica, ki deluje na področju slikarstva in instalacije. Magistrirala je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani in študirala na Akademiji za likovno umetnost v Helsinkih. V umetnosti raziskuje nesmisel kot prostor med nadzorom in kaosom. Razstavlja je na samostojnih, pa tudi na mnogih skupinskih razstavah v Sloveniji in tujini. Živi in dela v Šentvidu pri Stični v Sloveniji.

117

AJDA

KADUNC

IRENE

61500 cm3 (2022–2024)

photography

61500 cm3 is the amount of space the artist occupies as a three-dimensional solid. All existing bodies have volume and mass since they occupy a place. To be, to fill a space, to be made up of matter has consequences; feeling the force of gravity is one of them. If you close your eyes and concentrate, you can visualise the force that keeps you stuck to the ground, and that wants to sink you. You are struggling to stand up and keep your shape. There are days when you feel as if that weight increases, and your arms, body, and legs are so heavy that you cannot move, and movement becomes an elusive dream.

Irene Gordillo, born in 1995, lives and works in Madrid, Spain. An engineer by training, she discovered photography in 2020 during COVID-19 confinement. Isolated in a small flat of 20 m2 without natural light, she embarked on her photographic journey through self-portraits and a deep exploration of the space surrounding her. And that's how photography made its way, as a landscape, a window to the world, a breath of fresh air, and a catalyst for emotions. Since then, she trained in Madrid, merging logic and creativity in a unique visual approach that defines her work.

61500 cm3 (2022–2024)

fotografija

61500 cm3 je prostor, ki ga umetnica zaseda kot tridimenzionalno telo. Vsa telesa imajo prostornino in maso, saj zasedajo prostor. Biti, zapolniti prostor, biti sestavljen iz snovi ima posledice; občutenje gravitacije je ena izmed njih. Če zaprete oči in se zberete, lahko vizualizirate silo, ki vas drži na tleh in vas hoče potopiti. Trudite se vstati in ohraniti formo. So dnevi, ko čutite, kot da teža narašča, vaše roke, telo in noge so tako težki, da se ne morete premakniti, gibanje pa postane nedosegljivi sen.

Irene Gordillo, rojena leta 1995, živi in dela v Madridu v Španiji. Po izobrazbi je inženirka. Fotografijo je odkrila leta 2020 med zaprtjem zaradi epidemije COVID-19. Izolirana v 20 m2 velikem stanovanju brez naravne svetlobe se je podala na fotografsko popotovanje z avtoportreti in raziskovanje prostora, ki jo je obdajal. In tako si je fotografija utrla pot – kot pokrajina, okno v svet, vdih svežega zraka in katalizator čustev. Gordillo se je nato usposabljala v Madridu in razvila edinstveni vizualni pristop, ki združuje logiko in kreativnost.

102

Photo: 61500 cm3, 2022–2024, Irene Gordillo, photo by Irene Gordillo.

103

GORDILLO

(4) POČEMUČKA: 150 BPM

VISUAL IDENTITY - POSTER AND BOOKLET (2025)

“150 BPM is a musical-theatrical lecture with a heartbeat. At its core, both symbolically and literally, lies the theme of skin — a sensory organ, canvas, and boundary of the body — used as a lens to explore contemporary issues, including the overflow of external stimuli, fleeting information, and imagery.”

The visual identity for the theatre performance explores the notions of skin, rhythm, overstimulation and club culture through photography (by Mario Županov) and typography.

with Grupa Ee

Client: Glej Theatre
Authors of the performance:
Počemučka Collective
Photos: Marijo Županov

150

0,9

BPM

THEATRE PROGRAMME / BOOKLET

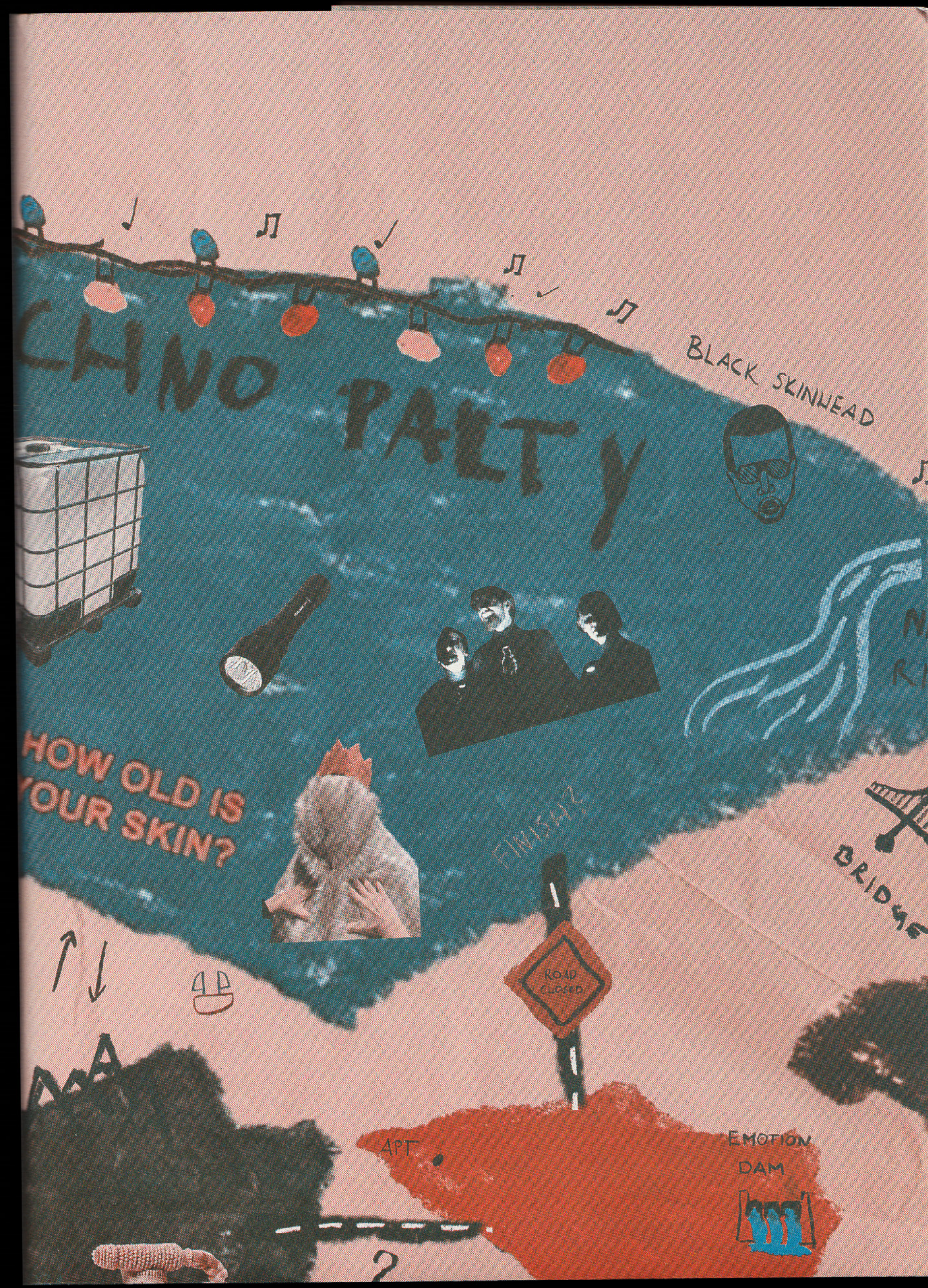
In Glej theatre an important part of the theatre productions are booklets that expand on the topics of the performances through commissioned text, photos etc.

The 150 BPM includes texts on hyperstimulation, skin and club culture as well as photos by Mario Županov.

The design takes the oversized, overwhelming page count as its main motive. Counting to 150 (bpm), the numbering starts at 0.9, increasing by 2.1 between pages.

THEATRE PROGRAMME / BOOKLET

The booklet is wrapped in a dust jacket - a folded poster designed by Počemučka collective, the authors of the performance, titled *The Puzzling Genesis of 150 BPM*.

index

EDITORIAL

Iva Stefanija Školar in Tery Žeželj
HYPERSTIMULATED PRESENTS FOR AN
APPROPRIATE STIMULATION OF THE FUTURE

Alja Pehar
ON THE MEANING OF SKIN

Bor Hrvatin Stančič
CLUB CULTURE - FUN FACTORY

Špela Cvetko

kollektivnega omanjanja notranjih virov za njihovo obvladovanje.

Hiperstimulacija je v subjektivnem doživljanju posameznice, kog zrealna podoba sveta.

Kot skoraj neposredna preslika znanosti v notranje doživljanje hiperstimulacija koncentriira naše predstave o svetu in nas v njem. Bolj kot nevtralen bio-psihološki mehanizem hiperstimulacija je na ta način razumemo kot družbeno-kulturno-zgodovinsko kategorijo, v kateri so zbrani kolektivni sistemi izkušenj in pomenov. Njen obstoj v polju kolektivnih predstav stoji v neposredni zvezi z doživljanjem in odnosom do notranjih občutkov, ki si jih razumemo kot posledice dejavnice in invazivnega dotoka znanosti in družajev. Na ta način hiperstimulacija na individualnem nivoju problematizira kvalitativne vidike življenja v tem svetu. Svet je hiter, neobvladljivo velik, glasen, prenasenčen, potlakti po njem potujejo in se ne segregirajo v nove podatke z novimi učinki hitreje kot kadarkoli. Sveta je preveč.

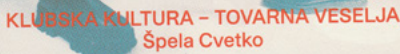
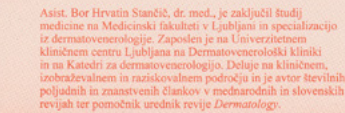
Zgoljotke oblike mentalne izpraznitosti, povezane s spreminjanjem družajev iz koloje, nede specifične samo za nas čas, temveč imajo svoje zgodovino. Ker tvorstva stanja vznikajo na presečišču življenja, organske, duševne in srše kulturne izkušnje, so zgodovinski primeri njihovih razlag pomembna valovna točka v razumevanju sveta in življenja ljudi v različnih časovnih in prostorskih koordinatah razumel in razmišljali oga, telesu in družbi. Sveta je bilo preveč že kdaj prej.

Zaključnostjo glede psihofizičnih zahtev hitro spreminjajočega sveta in neobvladljivega napredka je tipično moderna. Po eni strani je bila tesnoba glede hiperstimulacije posledica družbenih sprememb, ki so

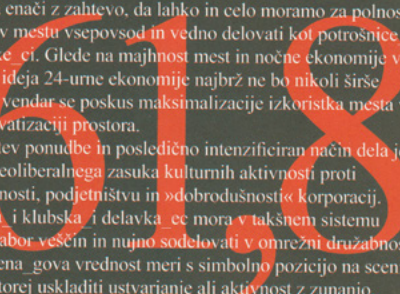
index	
EDITORIAL	78,6
Iva Stefanija Slokar in Tery Žeželj	
HYPERSTIMULATED PRESENTS FOR AN	89,1
APPROPRIATE STIMULATION OF THE FUTURE	
Alja Pešar	
ON THE MEANING OF SKIN	110,1
Bor Hrvatin Staničič	
CLUB CULTURE - FUN FACTORY	126,9
Spela Cvetko	

V začetku 20. stoletja pa so se ideali začeli spreminjati. V dvajsetih letih je modna ikona Coco Chanel popularizirala osončee videz po nenamernem sončenju v sredozemskih letovisih. Njena porjavela polt je postala trend, ki je izražal simbol bogastva, prostega časa in svetovljanstva. Tako potemnela koža ni bila več

pehanja, nas lahko kratki odmori v ne-realnosti noči, podprti s čarobnimi napoji, prepičajo, da vse res ni tako slabo. In veliko lažje je biti dober žurer in morda še profitirati od klubskokulturnega kapitala kulskosti kot pa si priznati, da naš uspeh ni pogojen s trdim delom in trudom, temveč z intersekcijo družbenih struktur

kulturo vlogo, del morajo delovati, če same i organizatori delo, se tržiti in intenzivno mrežiti. Delo v kulturni ali kreativni lahko zanika avtoriteti klasične ekonomije in slavi tržno sposobnost, a kot avtonomna i kulturna i producent ka je podjetnika, k prepušča an ekonomiji pozornosti, zahtevam brendiranja in je tako uspešen a le toliko, kolikor se zna postaviti. Demokratiizacija ustvarjanja in izdajanja glasbe je povečala dostopnost kreativnega dela, ista sposobna ustvarjanja pa pomeni dodatno neustvarjalnega dela. DJ ima možnost organizirati lastne elektronske večerje, a postal a poslušalec, ka PR-ovca, če strokovnjakinja inja za družbena omrežja, iskalec, ka idejni vodja projekta, oblikovalec ka vsebine, tveganje projekta, izvajanje in sejalca. Zlasti v Sloveniji, k v tveganju ob potencialnem neuspehu dogodka, Skopnost akterjev elektronske glasbe posledično ne more biti popolnoma altruističnih motivov socializacije. Glasbeniška hierarhija in pridobivanje simboličnega in finančnega kapitala obenem reproducirata marginalizacijo že tako na stran potpisanih skupin. Neformalnost dela in pomembnost prezentacije sebi kot vseščnega klubskokulturni sceni ne omogočata nobenih kritik kulturni internej družbenih problemov.

Klub prekrakost vse udeležencev tudi pri klubskokulturnih delavcih in obseja lestevica sprejemljivosti izkoriščanja ozraka neprofiteriziranih slabih delovnih pogojev. Vrednost nastopa lokalnih ustvarjalcev, če je pravi in s tujimi radikalizirano močjo, se ne odraža na njihovi prihodnosti. Normalizirano je neplačanje nastopa na klubskih in festivalnih delavcih, ki so veljavni *Boiler Room* v zameno za upanje na večjo tržnost nastopavke, ka. Z Velji po izjavljani skupnosti ali pridobivanju izkušen na poti do profesionalizacije je veliko dela opravljana me prostovoljski bazi, pri čemer se postavlja vprašanje, ali je ob zasledovanju končnega pozitivnega izkustva sploh možno čisti organizirati dogodek. Seveda so takip se klasičen masovni varnost

It is worth mentioning, conditionally speaking, another heterogeneity or transition brought forth by this theatre issue, which has two editors, because the editing of the *Glej Theatre* programmes is taken over by a new editor, Iva Srećanija Slosar. The future of it is therefore assured, all we need to keep this future going are readers.

Podrprao na / Supported by:
Mestna občina Ljubljana /
Municipality of Ljubljana
Ministrstvo za kulturo /
Ministry of Culture
Evropska komisija /
European Commission
Creative Europe
Evropska komisija /
European Commission
Javni sklad Republike
Slovenije / Public National
Fund of Slovenia

Samo Demšar /
Tehnični in IT podpora / Technical and IT Support
samo@glej.si

Gostoljub / Hospitality
Tara Furber, Laura Cater, Petja Rozman, Vika Sušnik

Tajništvo / Office
info@glej.si

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO
  Mestna občina
Ljubljana
  Evropska
Unija

3,0

kazalo

UVODNIK	7,2
Iva Štefanija Slosar in Tery Žeželj	
HIPERSTIMULIRANE SEDANJOSTI ZA RAVNO	17,7
PRAVŠNJO STIMULACIJO PRIHODNOSTI	
Alja Pehar	
O POMENU KOŽE	38,7
Bor Hrvatin Stančič	
KLUBSKA KULTURA - TOVARNA VESELJA	55,5
Špela Cvetko	

index

EDITORIAL	78,6
Iva Štefanija Slosar in Tery Žeželj	
HYPERSTIMULATED PRESENTS FOR AN	89,1
APPROPRIATE STIMULATION OF THE FUTURE	
Alja Pehar	
ON THE MEANING OF SKIN	110,1
Bor Hrvatin Stančič	
CLUB CULTURE - FUN FACTORY	126,9
Špela Cvetko	

platnica / cover

THE PUZZLING GENESIS OF 150 BPM	
Počemučka	

**HIPERSTIMULIRANE SEDANJOSTI ZA RAVNO
PRAVŠNJO STIMULACIJO PRIHODNOSTI**
Alja Pehar

Da danes vemo, o čem govorimo, ko govorimo o hiperstimulaciji, ni samoumevno. Vznik vsake kategorije za opis nekega psihološkega stanja odstira individualne in kolektivne koordinate določenega obdobja, ki jih je treba razumeti v družbeno-zgodovinskem kontekstu. Da razumemo, kaj mislimo, ko rečemo hiperstimulacija, se mora zgoditi več stvari.

Označevalce psiholoških stanj in njihove pomene si v določenih kulturnih in časovnih kontekstih delijo različne družbene skupine. Med interpretacijami in pomeni, ki jih istim kategorijam pripisujejo različne skupine, vedno potekajo trenja. Pri psiholoških vsebinah se to trenje pomenov običajno dogaja na najmanj dveh poljih: med institucionalno psihologijo/psihiatrijo in splošno vednostjo. S tem ko določene kategorije med različnimi polji prehajajo, se njihovi pomeni postopoma krušijo, preoblikujejo in nalagajo. Da danes vemo, na kaj mislimo, ko rečemo hiperstimulacija, sta bili potrebni določena zgodovina prehajanja pomenov med različnimi polji in njihova postopna udomačitev. To ne pomeni, da so se pomeni izčistili dvoumnosti, ustalili in poenotili. Nasprotno, na pojem se je naložilo dovolj različnih pomenov in asociacij, da ga zlahka uporabljamo, ne da bi nam bilo treba razlagati, na kaj mislimo. Prav zagotovo pa tudi ne vemo čisto točno, na katere od množice prekrivajočih in mestoma izključujočih se pomenov se hiperstimulacija nanaša. V kliničnopsihološkem in psihiatričnem polju hiperstimulacija nastopa kot klinični simptom, značilnost različnih psiholoških stanj, kjer določena izpostavljenost senzornim, kognitivnim ali čustvenim dražljajem preseže posamzenične_kove kapacitete

procesiranja in odzivanja. Značilna je na primer za anksiozne motnje, motnje avtističnega spektra in ADHD. Razlage hiperstimulacije v tem kontekstu so osredotočene na psihološke in nevrofiziološke mehanizme, ki sodelujejo pri upravljanju dražljajev in so lahko tako vzrok kot posledica različnih duševnih motenj. Pa vendar hiperstimulacija, o kateri govorimo, presega to polje in zaobjame širše izkušnje bivanja. V tem primeru se približujemo pomenu, *na katerega mislimo*. Hiperstimulacija dobi zgodovinske in družbene razsežnosti, v njej se zgosti naše razumevanje sveta in nas samih. Razširjenost pojma priča o tem, da se na določeni točki prvotno odklonska kategorija razlije v splošno prepoznavno izkušnjo množic. Za kaj torej gre?

Predpostavlja se naslednje: medtem ko so ravni energije in bazične spoznavne in procesne kapacitete posameznikov skozi zgodovino ostale relativno nespremenjene, se senzorne kvalitete življenja v sodobnosti neutrudno množijo. Hiperstimulacija na ta način odraža tenzijo med razpoložljivostmi posameznice_ka in neobvladljivimi senzorno-informacijskimi razsežnostmi poznomodernega sveta. Iz kliničnega konteksta, v katerem je poudarek na procesnih vzorcih posameznikov z določeno psihiatrično diagnozo, se v tej splošno uporabnejši pomenski različici trejo sestavine zunanosti: pospešene urbanizacije, neobvladljive globalizacije, algoritemsko vodenih neskončnih nizov podob in informacij, avtomatiziranih tokov finančnega kapitalizma, atomizacije, drobljenja časovnih enot in smisla. Naraščajoče senzorne, kognitivne, čustvene in časovne zahteve so se zaostrole do točke kroničnega

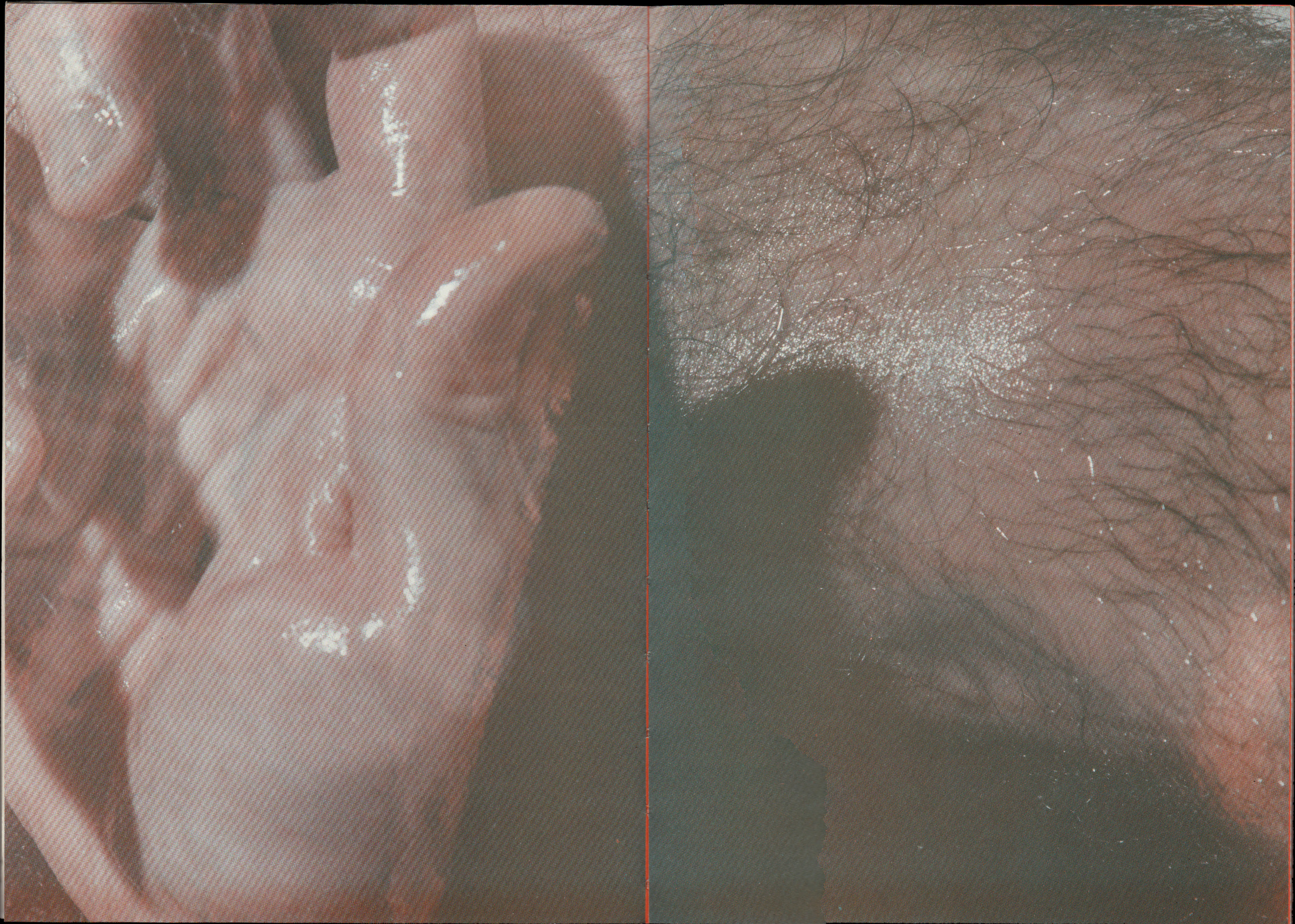
in kolektivnega pomanjkanja notranjih virov za njihovo obvladovanje.

Hiperstimulacija je v subjektivnem doživljanju posameznikov zrcaljena podoba sveta.

Kot (skoraj neposredna) preslikava zunanosti v notranje doživljanje hiperstimulacija koncentrira naše predstave o svetu in nas v njem. Bolj kot nevtralen biopsihološki mehanizem hiperstimulacijo na ta način razumemo kot družbeno-kulturno-zgodovinsko kategorijo, v kateri so zbrani kolektivni sistemi izkušenj in pomenov. Njen obstoj v polju kolektivnih predstav strukturira naša doživljanja in odnose do notranjih občutkov, ki si jih razložimo kot posledico stalnega in invazivnega dotoka zunanjih dražljajev. Na ta način hiperstimulacija na individualnem nivoju problematizira kvalitativne vidike bivanja v *tem svetu*. Svet je hiter, neobvladljivo velik, glasen, prenasičen, podatki po njem potujejo in se agregirajo v nove podatke z novimi učinki hitreje kot kadarkoli. Sveta je preveč.

Zaobjete oblike mentalne izčrpanosti, povezane s spremenljivimi dražljaji iz okolja, niso specifične samo za naš čas, temveč imajo svojo zgodovino. Ker tovrstna stanja vzniknejo na presečišču fizične, organske, duševne in širše kulturne izkušnje, so zgodovinski primeri njihovih razlag pomembna vstopna točka v razumevanje načinov, na katere smo ljudje v različnih časovno-prostorskih koordinatah razumeli in razmišljali o umu, telesu in družbi. Sveta je bilo preveč že kdaj prej.

Zaskrbljenost glede psihofizičnih zahtev hitro spreminjajočega sveta in neobvladljivega napredka je tipično moderna. Po eni strani je bila tesnoba glede hiperstimulacije posledica družbenih sprememb, ki so

KLUBSKA KULTURA – TOVARNA VESELJA
Špela Cvetko

Leta udeležbe na elektronski klubski sceni ne sovpadajo s standardnim človeškim štetjem, bolj so podobna pasjim ali mačjim. Nočni glasbeni podvigi minejo hipoma, premo sorazmerno s subjektivnostjo mladosti in clubbinga kot njene družbeno sprejemljive aktivnosti. Izhod iz mladičevstva za večino pomeni tudi poslavljanje od aktivnega udejstvovanja na sceni, vendar je elektronika že zdavnaj opustila nujno povezovanje z aktivizmom ali družbenopolitično konotacijo, kaj šele da bi se lahko pohvalila s statusom generacijske vodilne sile mladostne rezistence dominantni družbi skozi digitalni glasbeni futurizem. Že mlade i britanske i promotorke ji rejverske *Second Summer of Love* so v želji po preživetju pod brstečim in represivnim neoliberalizmom Thatcherjeve svoj obstoj zagovarjale i z definiranjem scene kot dela kreativnih in zabavnih industrij. Zgražanje je prevladalo nad denarjem, ob zadušitvi kontrakulturnih manifestacij pa sta veselje in utopija iz političnega stanja prešla v izkustvo na voljo za nakup in sredstvo neoliberalne opolnomočitve, izražene skozi potrošnjo.

Če je posameznica k sam a človeški kapital, skupek veščin in izkušenj, ki jih je treba razvijati in jim izboljšati vrednost, ni presenetljivo, da največ elektronske glasbe srečamo v fitnessu. Obe sta industriji dobrega počutja, *just do it* mentalitete, obvladovanja osnovnih impulzov, hvalisanja o *grindu* (čeprav ena veliko bolj čeljustne narave), samovoljni purgatorij, zasledujoč dosežke telesne vzdržljivosti, ter kuratorski metodi lastne fizične in simbolne reprezentacije. »Nezdravost« klubske kulture je lažno kontradiktorna tradicionalnemu blagostanju človeka. V boksarskem ringu vikenda proti tednu, med mehurčki veselja in oceanom pehanja, nas lahko kratki odmori v ne-realnosti noči, podprti s čarobnimi napoji, prepričajo, da vse res ni tako slabo. In veliko lažje je biti dober žurer in morda še profitirati od klubskokulturnega kapitala kulske kot pa si priznati, da naš uspeh ni pogojen s trdim delom in trdom, temveč z intersekcijo družbenih struktur

strategija redefiniranja nočne ekonomije, še posebej klubske ekonomije, kot kulturnoekonomske investicije, s čimer naj bi mesta izkoristila neizkoriščen potencial do tedaj zapostavljenega sektorja. Implementacije strategije razvoja so izrazito različne glede na že obstoječi infrastrukturni in licenčni sistem mest, vendar jim je skupno, da se 24-urne ekonomije večinoma ne enači tudi s 24-urnim klubskim dogajanjem. Podpira se preoblikovanje klubskih prostorov v večnamembnost, kar zahteva sredinskemu »občinstvu« prijazen program. Bodisi bo to butični fitness, galerija in sezonska restavracija ali ploščarna. Sistem cilja na idejo mest, ki ne spijo in s tem predstavljajo ideal živosti. A pri tem se slednjega enači z zahtevo, da lahko in celo moramo za polnost življenja v mestu vsepovsod in vedno delovati kot potrošnice_ki ali delavke_ci. Glede na majhnost mest in nočne ekonomije v Sloveniji ideja 24-urne ekonomije najbrž ne bo nikoli širše prevzeta, vendar se poskus maksimalizacije izkoristka mesta vidi tudi v privatizaciji prostora.

Širitev ponudbe in posledično intenzificiran način dela je rezultat neoliberalnega zasuka kulturnih aktivnosti proti tekmovalnosti, podjetništvu in »dobrodušnosti« korporacij. Kreativna_i klubska_i delavka_ec mora v takšnem sistemu razširiti nabor veščin in nujno sodelovati v omrežni družabnosti, kjer se njena_gova vrednost meri s simbolno pozicijo na sceni. Nujno je torej uskladiti ustvarjanje ali aktivnost z zunanjo, medijsko posredovano družabno podobo in pričakovanji klubske kulture, s čimer so akterji že blago samo, hkrati pa ustvarjajo poblagovljenje. Tudi če se na alternativno stran elektronske glasbe ne preslika enaka podoba potrošnje, je klubska kultura način pričakovanega samoizkoriščanja za vse sodelujoče. Na »boljši« strani alternative dobimo zanj le več moralnega odobravanja.

Ali smo torej na plesišču res lahko srečne_i, če so klubske_i delavke_ci nesrečne_i? Kot za druge delavke_ce tudi za klubsko

kulturo velja, da morajo delavke_ci same_i organizirati delo, se tržiti in intenzivno mrežiti. Delo v kulturi ali kreativni lahko zanika avtoriteto klasične ekonomije in slavi tržno svobodo, a kot avtonomna_i kulturna_i producent_ka je podjetnica_k prepuščen_a ekonomiji pozornosti, zahtevam brendiranja in je tako uspešen_a le toliko, kolikor se zna prodati. Demokratizacija ustvarjanja in izdajanja glasbe je povečala dostopnost kreativnega dela, ista svoboda ustvarjanja pa pomeni dodatek neustvarjalnega dela. DJ ima možnost organizirati lasten elektronski večer, a bo postal_a promotor_ka, PR-ovka_ec, strokovnjak_inja za družbena omrežja, iskalec_ka sponzorjev, prijavitelj_ica projektov, oblikvalec_ka vizualij, projektna_i vodja in še kaj, vse z lastnim finančnim tveganjem ob potencialnem neuspehu dogodka. Skupnost akterjev elektronske glasbe posledično ne more imeti popolnoma altruističnih motivov socializacije. Obstoječa hierarhija in pridobivanje simbolnega in finančnega kapitala obenem reproducirata marginalizacijo že tako na stran potisnjenih skupin. Neformalnost dela in pomembnost prezentacije sebe kot vsečnega klubskokulturni sceni ne omogočata nobenih kritik kulturi internih družbenih problemov.

Kljub prekarnosti vseh udeleženi tudi pri klubskokulturnih delavkah_cih obstaja lestvica sprejemljivosti izkoriščanja oziroma neproblematiziranja slabih delovnih pogojev. Vrednost nastopa lokalnih ustvarjalk_cev je v primerjavi s tujimi radikalno manjša in se še posebej močno izrazi na festivalih. Normalizirano je neplačevanje nastopov na radiih, pretočnih platformah (tudi velikanu *Boiler Room*) v zameno za upanje na večjo prepoznavnost ustvarjalke_ca. V želji po ustvarjanju skupnosti ali pridobivanju izkušenj na poti do profesionalizacije je veliko dela opravljenega na prostovoljski bazi, pri čemer se postavlja vprašanje, ali je ob zasledovanju končnega pozitivnega izkupička sploh možno etično organizirati dogodke. Seveda so tukaj še klasičen manko varnosti

O POMENU KOŽE
Bor Hrvatin Stančić

Koža ni le naš največji organ, ampak je večplastna in razplastena ločnica med našo (imaginarno) notranjostjo in (realnim) zunanjim svetom. Zato je že od antike našemu največjemu organu priznan ne le preživetveni pomen, ampak je koža prepoznana tudi kot platno, na katerem se izrisujejo zdravje in lepota, bolezen in bolečina.

Skozi evolucijo je koža pridobivala številne ključne vloge v homeostazi človeškega telesa: je naša prva bariera pred zunanjimi agensi, kot so različni patogeni, UV sevanje, kemične in mehanske poškodbe. Je tudi ključen organ za uravnavanje krhkega ravnovesja telesne temperature in organizem varuje pred dehidracijo. Nemara ima prav zato koža neverjetno regeneracijsko sposobnost – v le tridesetih dneh se namreč lahko najbolj zunanja plast kože, povrhnjica, v celoti obnovi. Vsako minuto se iz kože izloči in nato tudi nadomesti približno 40.000 odmrlih celic, ki so pomembno vezivo in del – tako nadležnega – hišnega prahu.

V različnih zgodovinskih obdobjih je bila koža vselej indikator družbenih idealov in zdravja. V starem Egiptu je bila negovana, gladka koža simbol čistosti in božje naklonjenosti. V starogrških in rimskih časih je bila svetla polt idealiziran simbol svobode – privilegij posameznikovega časa in življenja brez udinjanja pod žgočim soncem. Ta povezava se je ohranila tudi v renesančni in viktorijanski dobi, kjer je skozi svetlo in pobledelo kožo pronicala modra kri plemstva baročnih proporcev. V evropski umetnosti lahko najdemo številne zglede, ki opisujejo ideal blede polti; na primer iz morske pene porajajočo se Botticellijevo *Venero* ali pa pravljичno, »kot sneg belo polt« *Sneguljčice*, kot jo opisujeta brata Grimm.

V začetku 20. stoletja pa so se ideali začeli spreminjati. V dvajsetih letih je modna ikona Coco Chanel popularizirala osončen videz po nenamernem sončenju v sredozemskih letoviščih. Njena porjavela polt je postala trend, ki je izražal simbol bogastva, prostega časa in svetovljanstva. Tako potemnela koža ni bila več le

EDITORIAL

Iva Štefanija Slosar in Tery Žeželj

Dear readers,

This theatre programme is being created at the end of the year, which means it is accompanied by a certain haste, a desire to conclude certain stories so that we can look forward to the new year as an opportunity for a new beginning, a new future. However, futures are constantly being erased and ended, and genocide, wars and disasters are flooding the present, which is thus becoming increasingly unbearable. We are becoming increasingly disoriented and displaced in a period in which even terrible stories can become merely a snippet among the various news reports that compete for higher ratings regardless of their message. The newly emerging performance by the Počemučka collective, which, as their name suggests, constantly ponders *Why?*, enables us to see this experience in greater detail and with a certain distance, or possibly even overcome it. This might be performed without the goal of finding an answer, but with the aim of taking the time to pose questions during an increasingly impatient period.

Počemučka is currently creating its second performance in (co) production with our theatre, but it would be naïve to expect that the creators will not attempt to try »something completely different« this time. This time, Počemučka – with some new and some already familiar collaborators – is approaching its original material in a different way. If their previous performance *Under Construction* relied heavily on the use of words as a narrative tool, this time words are almost completely removed and give way to other constructive theatre methods. In doing so, the creators maintain their recognizable play with objects and their unique way of using them, which expands the spectrum of topics, themes, and staging procedures.

The heterogeneity that can be recognized in the way this collective works, its creativity and, last but not least, in the thematic diversity of this performance, has also found its way into the theatre programme. Each writer took a different substantive-formal element of the project as a starting point and presented it in the text through their own perspective and expertise. Although it is often advisable to avoid the label »young«, it might be appropriate to state youth as an added value that connects the creators of the performance and the authors of the texts in this case. On this occasion, the adjective »young« is not used to indicate inexperience or lack of skill, but as an emphasis on research and perhaps a daring attitude towards creation that does not look for shortcuts, but even deliberately avoids them. The theatre programme you are holding in your hands should therefore not be read as an instruction manual for watching, let alone as an explanation of what one has seen. It should serve to establish a dialogue between the artistic collective, the authors and the viewer/reader, who can create their own version of commentary from the written words and sentences, aimed at the world inside and outside the walls of the theatre. Or perhaps merely pose a question?

It is worth mentioning, conditionally speaking, another heterogeneity or transition brought forth by this theatre issue, which has two editors, because the editing of the Glej Theatre programmes is taken over by a new editor, Iva Štefanija Slosar. The future of it is therefore assured, all we need to keep this future going are readers.

Enjoy your read!

POČEMUČKA: 150 BPM

Avtorji / Authors:

Počemučka / Aljoša Lovrič Krapež,
Klemen Kovačič, Filip Mramor, Domen Novak,
Pedro Gramegna Ardiles, Karolina Kotrbová

Nastopajo / Performers:

Aljoša Lovrič Krapež, Klemen Kovačič,
Filip Mramor, Domen Novak

Dramaturgija / Dramaturgy:

Pedro Gramegna Ardiles

Scenografija in kostumografija /

Set and costume design:
Karolina Kotrbová

Oblikovanje luči / Light design:

Pedro Gramegna Ardiles

Izbor glasbe in oblikovanje zvoka /

Selection of music and sound design:
Aljoša Lovrič Krapež

Režija / Directed by:

Aljoša Lovrič Krapež, Klemen Kovačič,
Filip Mramor, Domen Novak

Foto / Promotional photos:

Marijo Zupanov

Video dokumentacija / Video documentation:

Borut Bučinel

Uredniki gledališkega lista / Editors of Glej, Paper:

Iva Štefanija Slosar in / and Tery Žeželj

Tehnično vodenje: Technical direction:

Grega Mohorčič, Simon Žižek

Tehnična podpora / Technical support:

Bert Prelec, Brina Ivanetič, Samo Dernovšek,
Andrej Petrovčič, Duško Pušica, Maj Pušica

Kreativna in izvršna produkcija /

Creative and executive production:
Anja Pirnat, Barbara Zonta, Andrej Berger

Odnosi z javnostmi / Public Relations:

Tina Malensek, Paulina Pia Rogac

Koprodukcija / Co-produced by:

Gledališče Glej in Anton Podbevšek Teater

Koprodukcija s prostorom /

Co-production with space:
Bunker, Divadlo X10

Projekt omogočili / Supported by:

Ministrstvo za kulturo RS / Ministry of Culture

Mestna občina Ljubljana /

Municipality of Ljubljana,

Mestna občina Novo mesto /

Municipality of Novo Mesto

Generalna pokroviteljica APTa /

General sponsor of APT:

Krka, d. d., Novo mesto

GLEJ, LIST / GLEJ, PAPER

Gledališče Glej / Glej Theatre

Gregorčičeva 3
1000 Ljubljana
glej.si
info@glej.si

GLEJ, LIST / GLEJ, PAPER

LETNIK 17, ŠT. 1 / YEAR 17, NO. 1

Urednici / Editors:

Iva Štefanija Slosar in Tery Žeželj

Avtorice / Authors:

Alja Pehar, Bor Hrvatin Stančič, Špela Cvetko

Prevod v angleščino / Translation into English:

Sunčan Stone

Slovenski jezikovni pregled /

Slovene language editing:
Barbara Cerkvenik

Oblikovanje in prelom / Graphic Design:

Grupa Ee / Eva Bevec, Mina Fina,
Ivan Kan Mujezinović

Izdalo / Published By:

Društvo Gledališče Glej

Tisk / Print:

Stane Peklaj

Naklada / Circulation:

300

Januar / January 2025

Podpirajo nas / Supported by:

Mestna občina Ljubljana / Municipality of Ljubljana

Ministrstvo za kulturo / Ministry of Culture

Evropska komisija, program Ustvarjalna Evropa /

European Commission, programme

Creative Europe

Evropska komisija, program Erasmus+ /

European Commission, programme Erasmus +

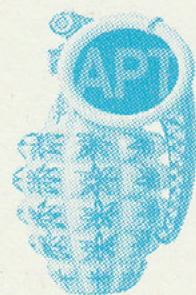
Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti

Gooya, Interaktivi mediji, d.o.o.

Društvo za promocijo glasbe

Supercatering, d. o. o.

Glej

Anton Podbevšek Teater

GLEJ, EKIPA / GLEJ, TEAM

Umetniški svet / Artistic Council

Barbara Poček, Barbara Zonta, Marko Čeh, Tery Žeželj

Barbara Poček

Predsednica društva, vodja izobraževalnih in rezidenčnih programov,
mednarodni projekti, producentka / president, educational and
residence programs manager, international projects, producer
barbara@glej.si

Barbara Zonta

Producentka, vodja programa / Producer, Programme Manager
barbara.zonta@glej.si

Tina Malensek

Stiki z javnostmi in mediji, producentka mladinskih programov /
Public and Media Relations, Producer of Youth Programmes
tina@glej.si

Paulina Pia Rogac

Stiki z javnostmi in mediji, vodja hostesne službe, vodja skupnostnih
programov - Soteska / public and media relations, manager of the
hospitality service, community project manager - Soteska
paulina@glej.si

Grega Mohorčič

Vodja tehnike / Technical Director
grega@glej.si

Brina Ivanetič

Tehnična podpora / Technical Support
brina@glej.si

Žan Rantaša

Tehnična podpora / Technical Support
zan@glej.si

Samo Dernovšek

Tehnična in IT podpora / Technical and IT Support
samo@glej.si

Gostoljubje / Hospitality

Lana Furlan, Lavra Cater, Petja Rozman, Vika Sušnik

Tajništvo / Office

info@glej.si
rezervacije@glej.si

Poziv za programske predloge / programing proposals:
poziv@glej.si

9 771855 624000
ISSN 1855-6248

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

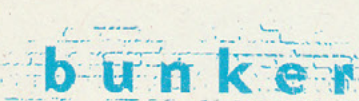
Mestna občina
Ljubljana

Sofinancira
Evropska unija

Erasmus+
Bogati življenja, širi obzorja.

(5) ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

ANTI-BOOK (2024)

with Vanja Flis, Sašo Jakob, Nik Leban, Lenart Marovt

result of the Psychotypography Masterclass, mentored by Žiga Testen at UL ALUO in December 2024

The publication includes typographic manifestos of the 15 participants of the workshop, written with the help of ChatGPT. They are covered by / layered with participants' notes from the first three days of the workshop and the photographs of the participants taken by Ben Moriss.

The publication questions the idea of what a book is, and explores the limits of readability and legibility by incorporating a simple logic where the body text (manifestos) keeps getting thicker while the layered notes are fading away, producing an absurd anti-book.

**Distinction of
and fine art
Definition of**

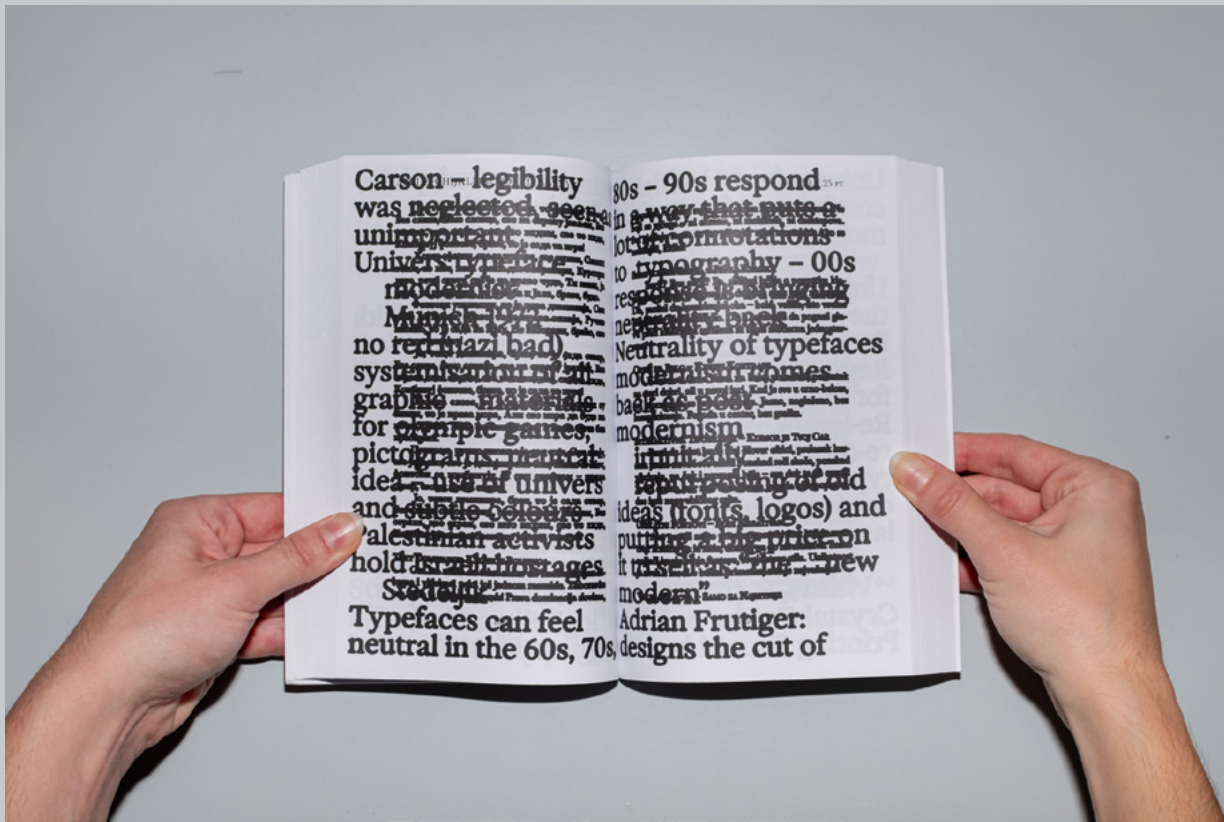
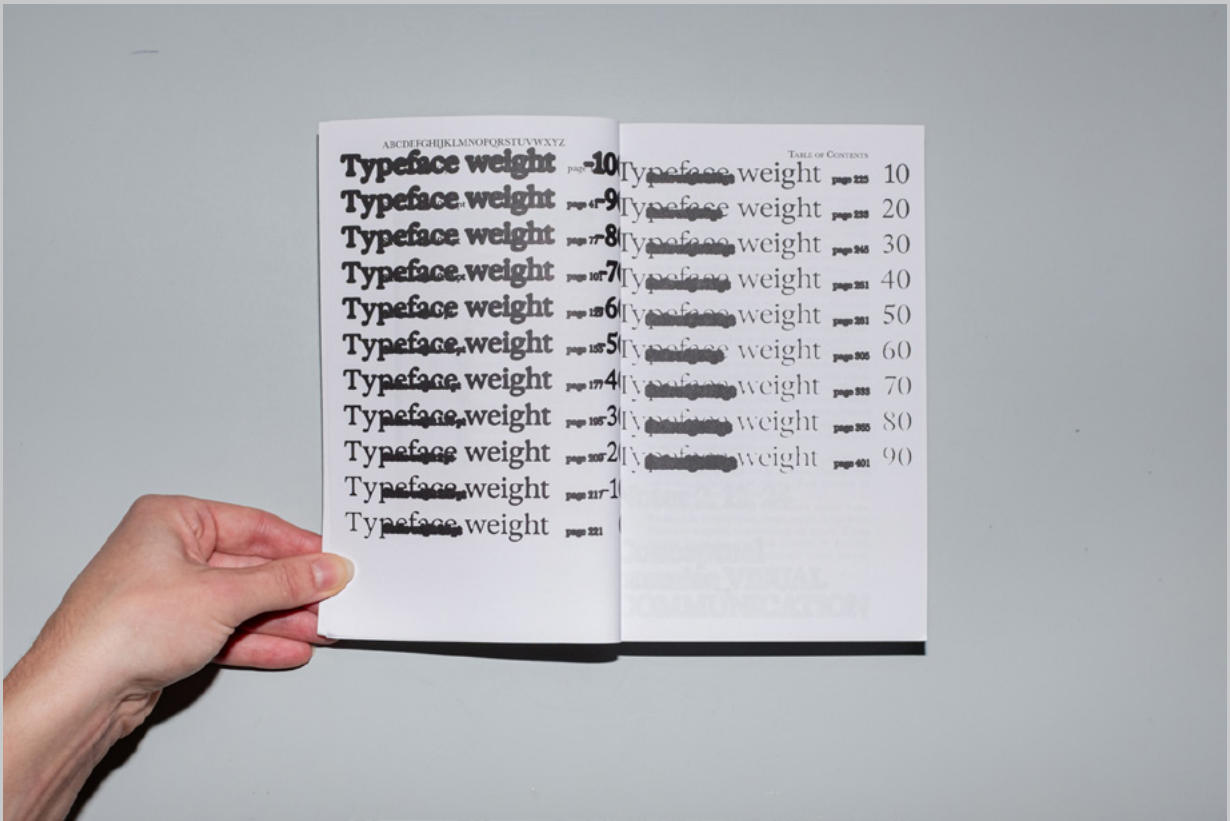
**Mean to say what
understand what
made for what**

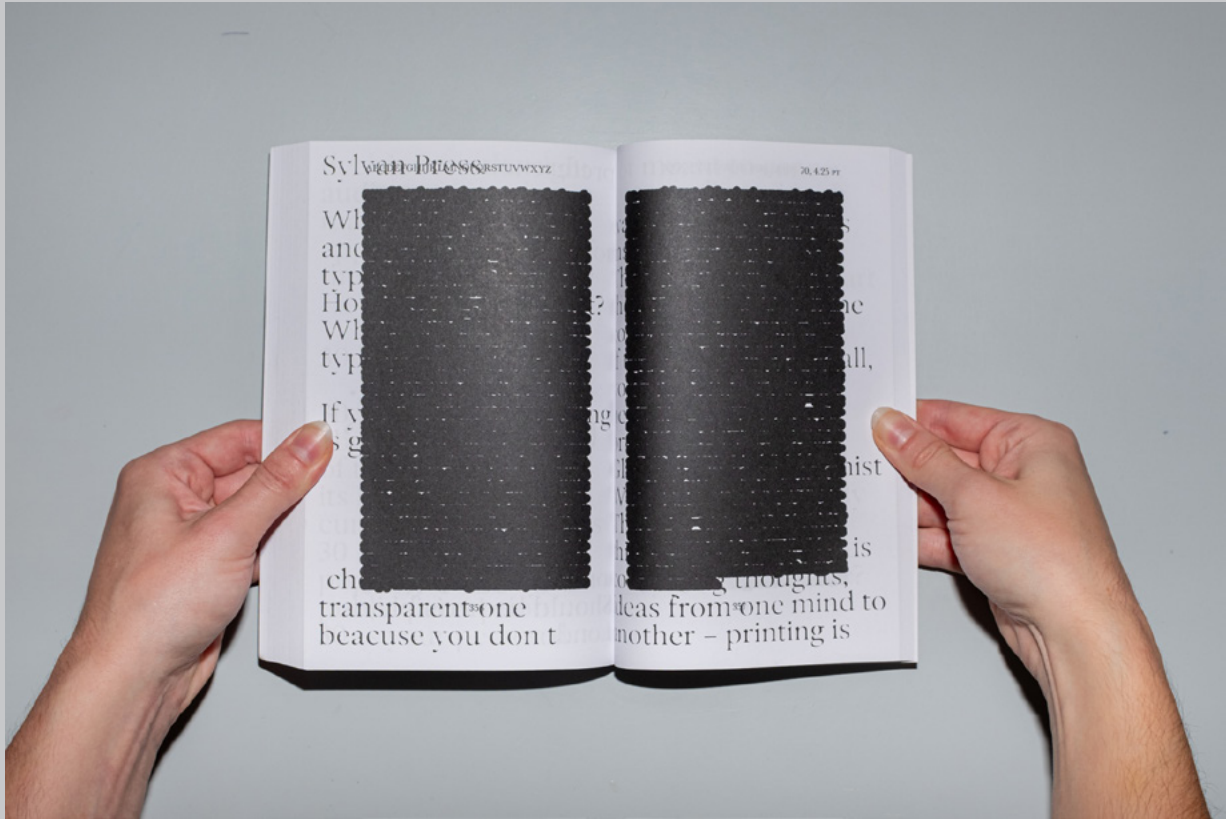
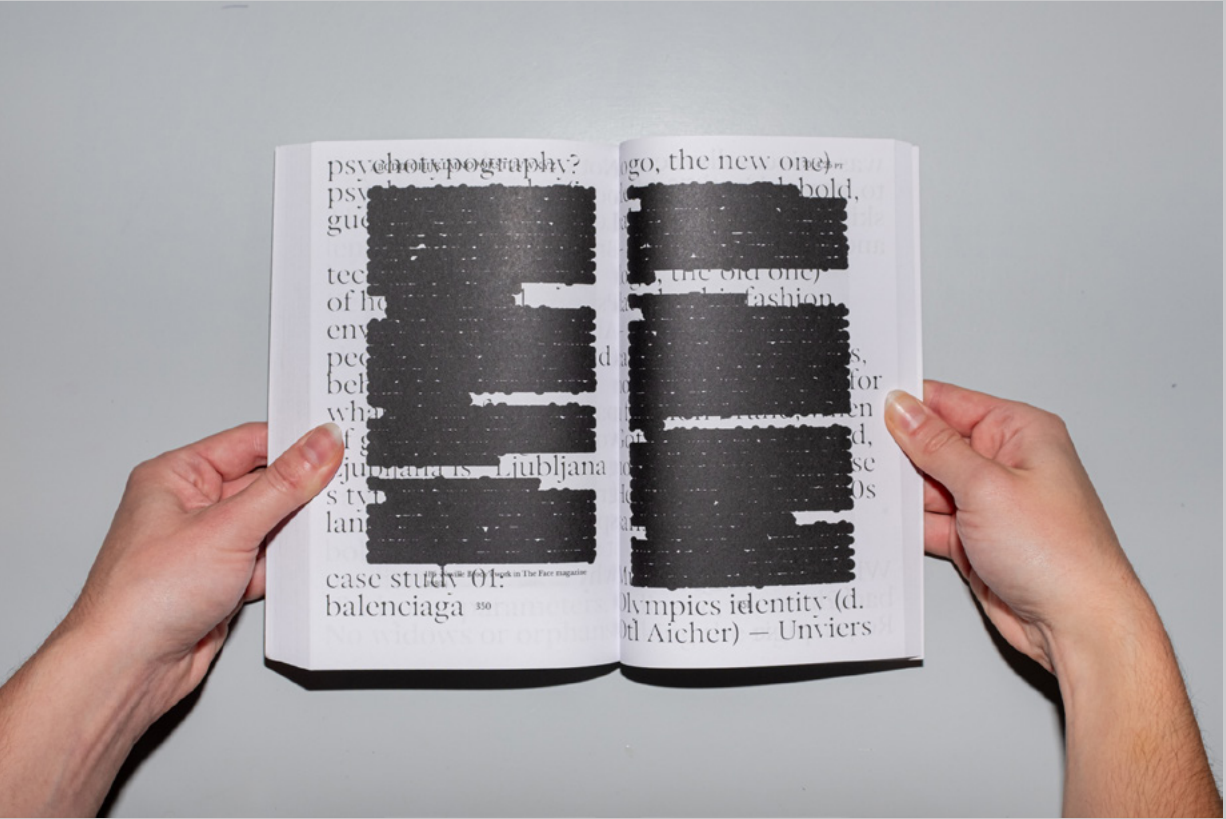
**superiority of
expression of
language is the
clear, etc. what**

**arrow, romantic
expression of beauty
fits own sake**

**need to read
the grid demands
that these voices
conform to a pre-**

**at the end
of the line
the end of the line**

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Typeface weight	page 10
Typeface weight	page 41
Typeface weight	page 77
Typeface weight	page 107
Typeface weight	page 129
Typeface weight	page 153
Typeface weight	page 177
Typeface weight	page 195
Typeface weight	page 205
Typeface weight	page 217
Typeface weight	page 221

TABLE OF CONTENTS

Typeface weight	page 225	10
Typeface weight	page 233	20
Typeface weight	page 245	30
Typeface weight	page 261	40
Typeface weight	page 281	50
Typeface weight	page 305	60
Typeface weight	page 333	70
Typeface weight	page 365	80
Typeface weight	page 401	90

Gaserifikacija tipografije

Fontovi kô zlato, širim layout, stvaram magiju, Štampam preko margina, ovo nije nostalgija. Serif i sans, svaka reč mi ima težinu, Papir mi je platno, sve u boji, vidi genijalnost u vidu. Interpunkcija se slaže kô shema za šemu, Redovi mi igraju, tekst mi prati temu. Boje prave šou, svak' red mi ima priču, Na mom monitoru stvara se najlepša tipografija priču gde čitam.

Kad krenem da dizajniram, svi samo klimaju. Eyo, razmaci među redovima prave takt, Tipografi starog kova, stara garda, to je fakt. Margine široke, ilustracija na desno, Slova igraju break, vidiš, sav dizajn je fresno. Papir kô platno, štamparije stare škole, Sad digitalci klikću, ali klasika nikad ne omane. Od štamparske boje do digitalne ere, Tipografija caruje, jer svuda ima sfere. Фонтови kô zlato, ширим лејаут, стварам магију, Штампам преко маргина, ово није носталгија. Сериф и санс, свака реч ми има тежину, Папир ми је платно, све у боји, види генијалност у виду. Интерпункција се слаже kô шема за шему, Редови ми играју, текст ми prati тему. Боје праве шоу, сваки ред ми има причу, На мом монитору ствара се најлепша типографија причу.

Сложим фонтове, на страници играм, Свако слово плива, дизајн ми је свинга. Папир или дигитал, небитно где читам, Кад кренем да

Notes 2.12.24

Ево размаца међу редовима праве такт, Типографи старог кова, стара гарда, то је факт. Маргине широке, илустрација на десно, Слова играју брек, видиш, сав дизајн је фресно. Папир кô платно, штamparije старе школе,

**Conceptual
premise_VISUAL
COMMUNICATION**

Psychotypography

2. 12 gains thoughtful and authentic. Typography for the Anthropocene The Anthropocene—the epoch defined by humanity's impact on the planet—demands a new approach to design. Designers are being asked to create visual communication that is not only functional but also eco-friendly. Eco-friendly typography might sound paradoxical, but it is a growing movement. Designers are creating typefaces that are not only visually appealing but also environmentally friendly. They are using sustainable materials and processes to create their work. Additionally, digital typography minimizes paper waste, allowing designers to focus on the content and the user experience. The future of typography lies not only in the design of the typeface but also in the way it is used. Designers have a responsibility to document and revive these scripts, ensuring they are not lost to history. In the case of typography, it is about emotion. The right typeface can make you laugh, cry, or feel a deep sense of nostalgia. It can tell a story and connect with the reader on a personal level. Consider the opening of the Bengali novel 'The Circle of Fish' by ITC Bengali. It evokes 1980s nostalgia with its serif elegance. The design of the typeface is a key element in conveying a certain sense of drama and emotion. The Future of Typography: Beyond the Screen The future of typography lies not only in the design of the typeface but also in the way it is used. Designers have a responsibility to document and revive these scripts, ensuring they are not lost to history. In the case of typography, it is about emotion. The right typeface can make you laugh, cry, or feel a deep sense of nostalgia. It can tell a story and connect with the reader on a personal level. Consider the opening of the Bengali novel 'The Circle of Fish' by ITC Bengali. It evokes 1980s nostalgia with its serif elegance. The design of the typeface is a key element in conveying a certain sense of drama and emotion.

Grafeno oblikovan je jezik književno, tko v meo Aleluja!!! Doživite meso nepomembni specialni prostori. BALENCIAGA logo XBRATVIBE

GOTHAM reinvention

anserif, american anserif Legibility war, david carson

Univers (60, 70) Od Aicher (Olympische minnen 1970, po 2. sv vojni nazaj v nemajo, aktivizem), typeface 30y older than Gotham

NEUTRAL TYPE POTEM PA NE! TYPE MORA BIT

anserif, american anserif Legibility war, david carson

Univers (60, 70) Od Aicher (Olympische minnen 1970, po 2. sv vojni nazaj v nemajo, aktivizem), typeface 30y older than Gotham

NEUTRAL TYPE POTEM PA NE! TYPE MORA BIT

anserif, american anserif Legibility war, david carson

Univers (60, 70) Od Aicher (Olympische minnen 1970, po 2. sv vojni nazaj v nemajo, aktivizem), typeface 30y older than Gotham

NEUTRAL TYPE POTEM PA NE! TYPE MORA BIT

design as part of
being a background

– use of color to distinguish importance of text

identification, purely functional, for closer blue, more black, white shirts

by text, simplifier

3 colours)

size to distinguish

hierarchy

Adolf Loos

ornaments are

180

-40, 1.5 PT

photographing typography transforms fleeting impressions into tangible records, enabling deeper analysis and comparison.

political ideologies. Delving into historical research allows designers to uncover these layers, enriching their understanding of typography as cultural artifacts.

Consider the evolution of Gotham, a typeface

181

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

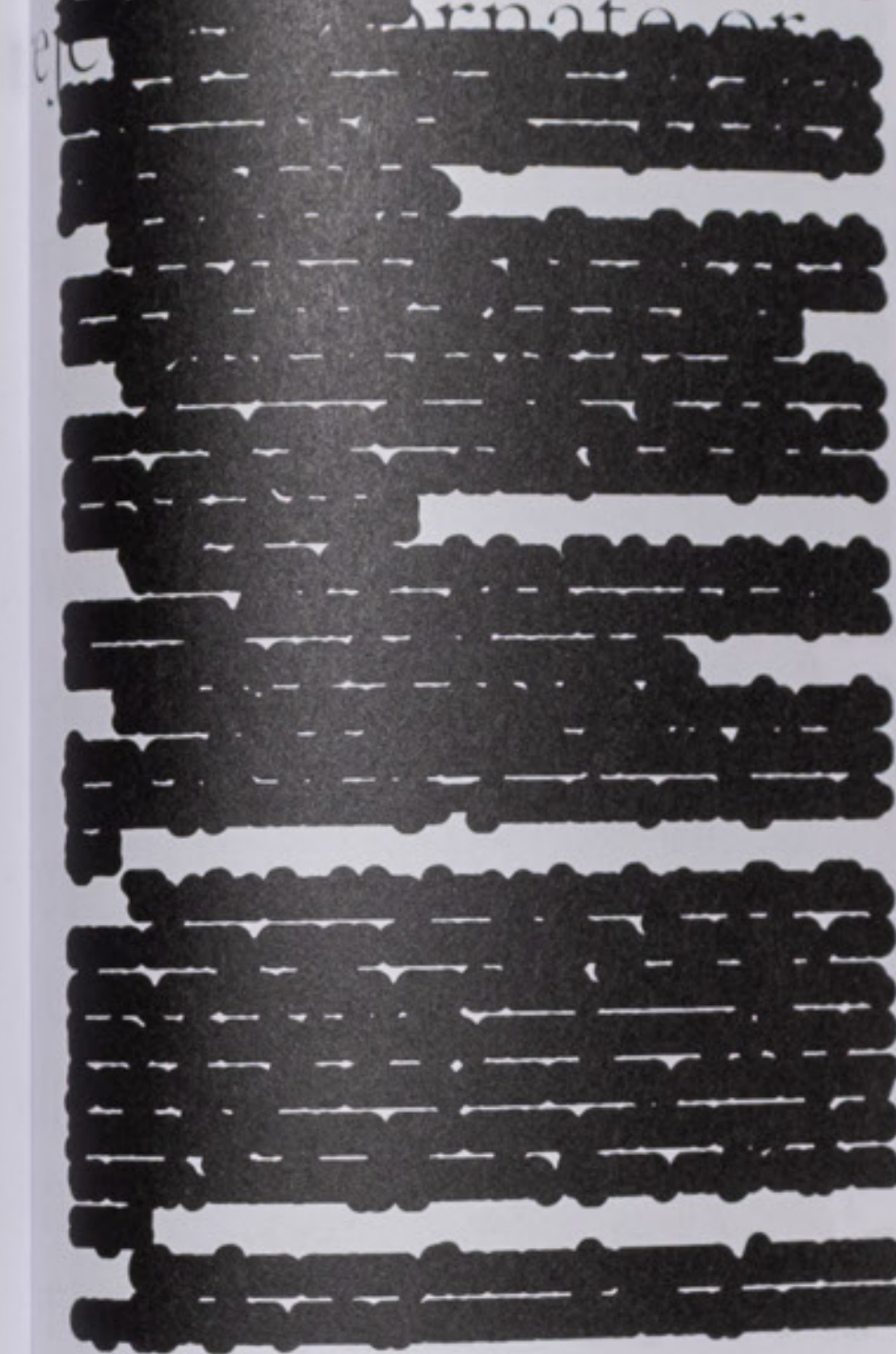
326

Modern Aesthetic
Embraces typefaces

that reflect the

60, 4 PT

temporary spirit of
elaborate or

327

traditional styles.

Sylvan Press
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Wh
and
typ
Ho
Wh
typ

If y
s g

ch
transparent³⁵⁶ one
beacuse you don t

70, 4.25 PT

va
ns
th
he
co
f
co
ve
or
gl
W
th
th
co
g thoughts,

ideas from³⁵⁷ one mind to
another – printing is

**Eva Bevec, Vanja Flis,
Sašo Jakob, Nik Leban,
Lenart Marovt**

**Rezultat delavnice
Psychotypografiki
jo je vodil Žiga Jelen
na UL ALUO, Dolenjska
cesta 83, štiri teden na
teden 16.30–20.00,
2. 12.–19. 12. 2024.**

Publikacija vsebuje tipografske manifeste 15
udeležencev delavnice, napisane s pomočjo orodja
ChatGPT, prekrite z zapiski sodelujočih v prvih štirih
dneh delavnice ter fotografijami prisotnih 19. 12.,
ki jih je posnel Ben Moriss s pomočjo študentov
magisterija fotografije.

Udeleženci: Ana Rogač, Eva Bevec, Hana Besjedica,
Hana Klinc, Lenart Marovt, Lucie Mikos, Luka
Prelog, Nik Leban, Sašo Jakob, Tadej Dolinar, Urban
Selj, Vanja Flis, Žiga Anderlič, Zoran Pungerčar

**Naklada 10 izvodov
Ljubljana, 2024**

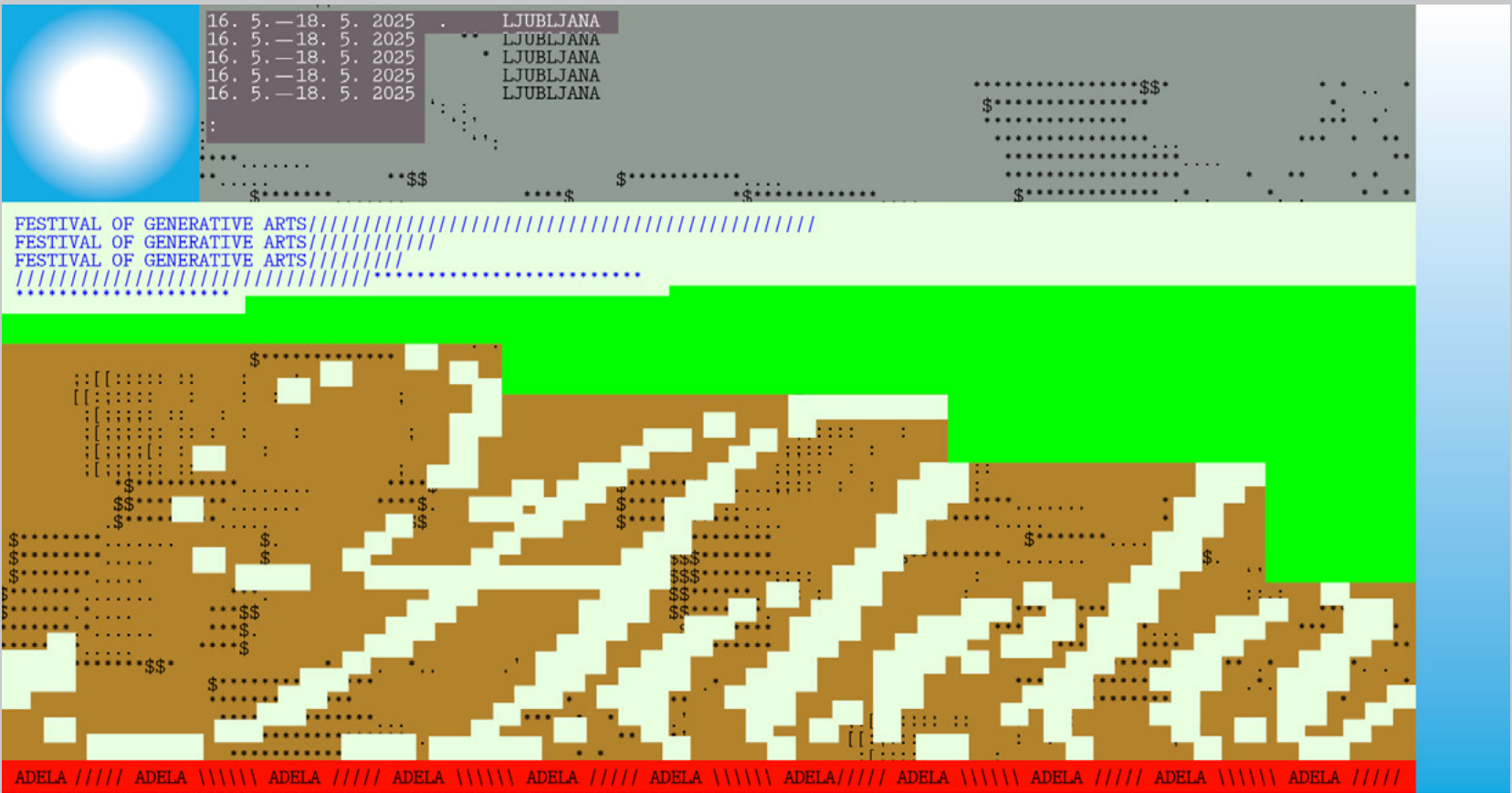
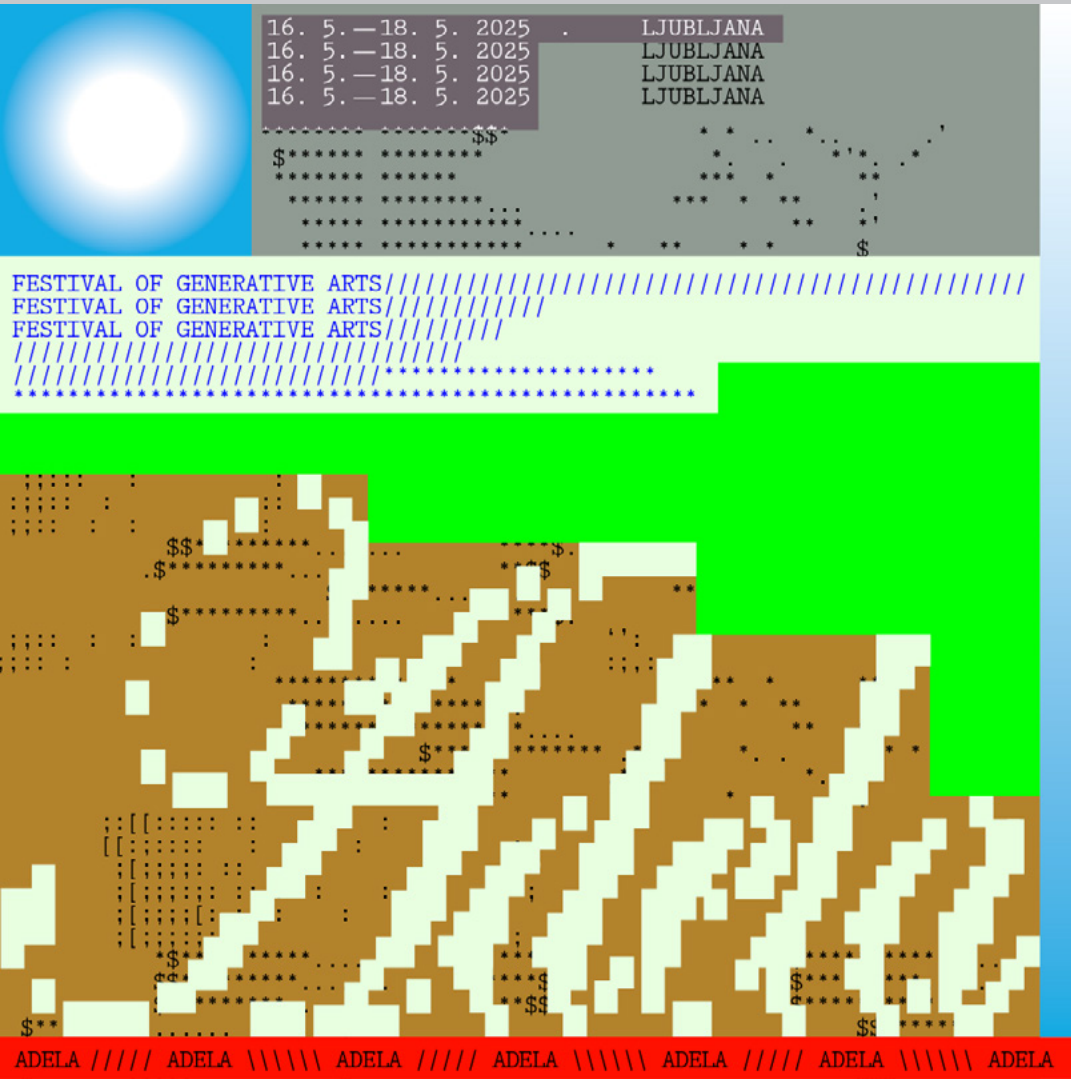
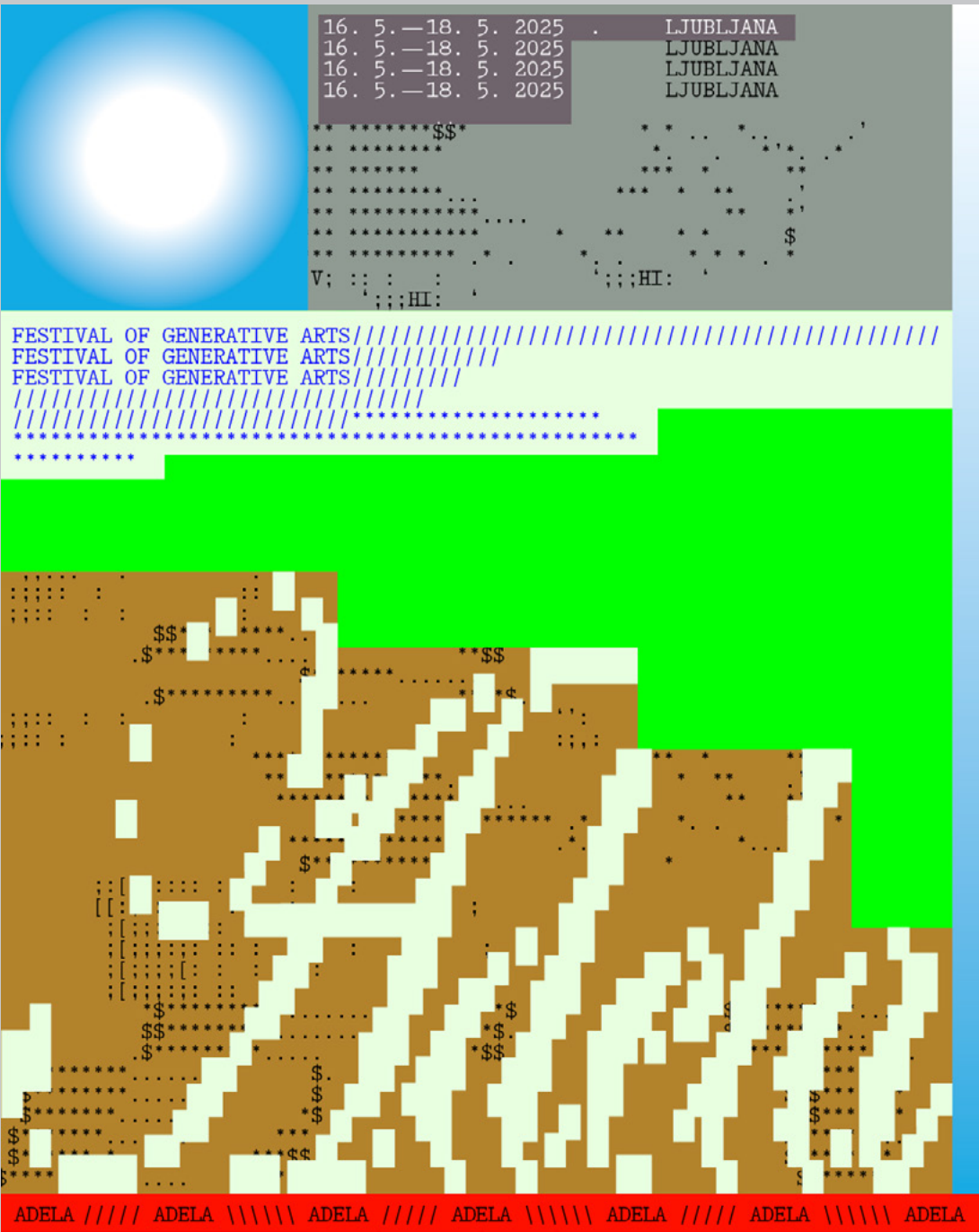
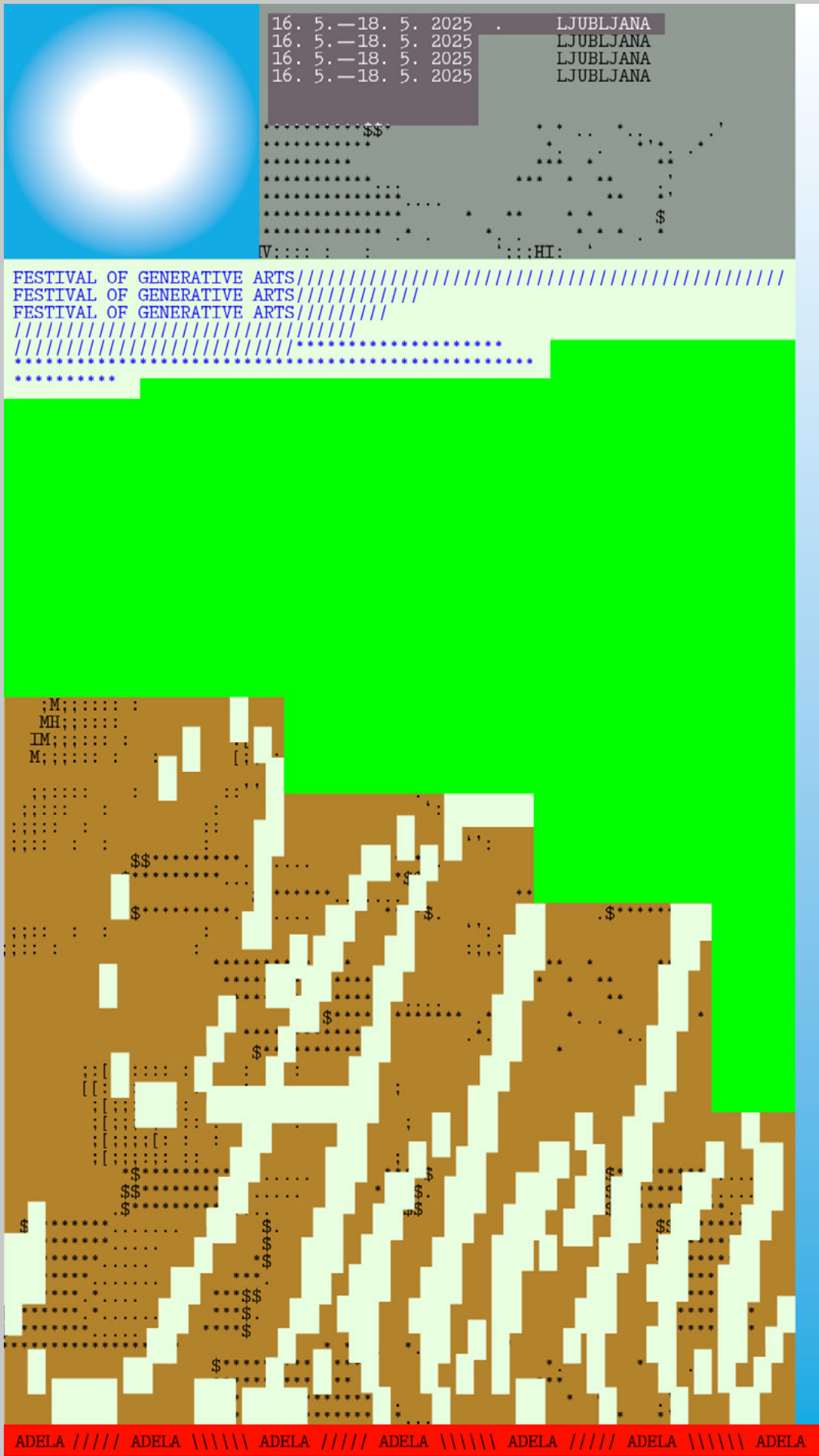
(6) ADELA

VISUAL IDENTITY AND MINI CATALOGUE (2025)

Identity for the 2025 edition of Adela, international festival of computer arts in Ljubljana, drawing inspiration from early ASCII art and ASCII open source resources.

Client: Ljudmila
Curators: Maja Burja, Luka Frelih, Katja Pahor

The image is a complex digital artwork composed of several distinct sections. At the top, a dark grey horizontal band contains a list of dates and times: '17. 5. 2025 / 16.00—20.30' repeated four times. To the right of this, the text 'KINO ŠIŠKA, LJUBLJANA' is repeated four times. Below this band, a large black rectangle contains the text 'GENERATIVE ARTS FAIR' followed by a series of slashes and asterisks. To the right of the black rectangle is a solid red vertical bar. Below the black rectangle, a large white rectangle contains a large, stylized, black-outlined graphic of the word 'NOISE'. To the left of the 'NOISE' graphic, there is a grid of blue squares, each containing a white circle. Below the 'NOISE' graphic, there is a large, stylized, black-outlined graphic of the word 'ADELA'. To the right of the 'ADELA' graphic, there is a large, stylized, black-outlined graphic of the word 'ADELA'. At the bottom of the image, a red horizontal band contains the text 'ADELA' repeated several times, separated by slashes and backslashes. The overall composition is a mix of geometric shapes, text, and abstract patterns.

[illegible]

MINI CATALOGUE
catalogue/price list for the Parameter
fair, stripping the ASCII aesthetic to its
typewriter predecessors


```
P A R A M E T E R ////////////////////////////////////  
/////////////////////////////////////*  
*****  
  
Generative Arts Fair //////////////////;:::.....
```

ALBERTO HARRES
FRANCIS NOWAK
BÉRÉNICE SERRA
JUAN MANUEL ESCALANTE
KATARINA BABIČ DERENDA
SARAH GROFF HENNIGH-PALERMO
ADRIAN SAMUEL STELL PIČMAN
ALEKSANDRA JOVANIĆ
ROSEMARY LEE
STRAHINJA JOVANOVIĆ

2025, Ljubljana

The Parameter Fair is dedicated to presenting and selling works that imaginatively engage (re)generative methods and explore alternative modes of artistic production, the use of material resources and interfacing with a world in a state of multiple crises.

It aims to showcase and support transformative practices and aesthetics that challenge recommender systems, art markets and project-based production while emphasising care, accessibility, adaptability and resilience.

In its third edition, the fair features ten artists whose practices entangle new and traditional techniques, combine manual and mechanical processes, experiment across digital and analogue realms, and build upon the principles of open source, creative coding and permacomputing.

004

005

ALBERTO HARRES //////////////////////////////////////

:.....:

A R C H E - S C R I P T U R E S : T H E M A T E R I A L
M E M O R Y O F A B O R D E R (2024)

Arche-Scriptures revolves around understanding ceramics
as a possible medium to store digital information. *The
Material Memory of a Border* series, created as a site-
specific research at the former customs post of Carinarnica
on the border between Slovenia and Italy, reflects on the
transience and permanence of borders as information systems,
exploring the paradox between the permanence of ceramics and
the fragility of digital memory.*****

Price range of individual artefacts:
//// 25.00-200.00 EUR ////

ALBERTO HARRES (1994, Brazil) is an artist and technologist
based in Bremen, working at the intersections of art and
technology, with language as a central focus. His works
have been shown in exhibitions and festivals worldwide,
and awarded the CyberArts Honorary Mention at Prix Ars
Electronica (2019), the Hochschulpreis Digitale Medien 1st
Prize (2022) and the Media Futures grant (2022).
////////////////////////////////////
////////*****
Website: albertoharres.com
Mastodon: mastodon.social/@mneunomne
Instagram: @mneu_nomne
(((Photo: Domen Pal/Aksioma)))

006

007

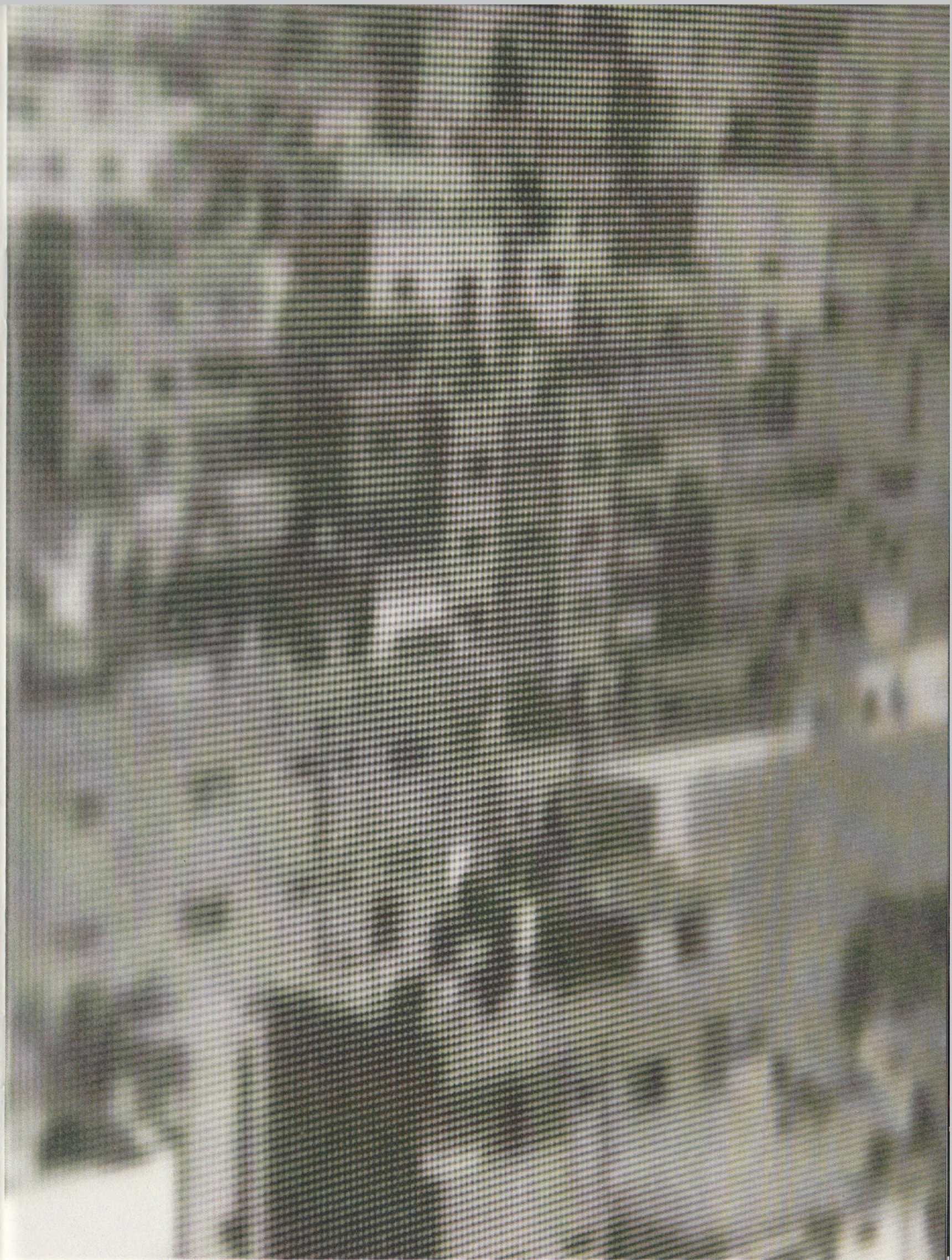
Shedding Light is an analogue print on photosensitive paper of a video sequence captured in Gaza on 2 November 2023. On this date, the Hajji Tower, housing the last camera installed by AFP, was struck by an attack aimed at destroying the livestreaming viewpoint. Ironically, the camera recorded the attack itself. Despite this, investigations continued through witness documentation and OSINT investigations. Created in collaboration with Forbidden Stories, an organisation continuing the work of silenced journalists. *****

BÉRÉNICE SERRA (1990, France) is a media artist based in Zürich and a guest professor at the Basel Academy of Art and Design FHNW. Her work explores the dynamics of user-generated content production and dissemination in the age of post-digital networks. It includes web-to-print books, web-based projects, techno-critical writing, online interventions, and installations.

////////////////////
//////////*****

Website: berenice-serra.com
Mastodon: post.lurk.org/@berenice
Instagram: @berenice.serra

(((Images courtesy of the artist.))) ***010***

010

SARAH GROFF HENNIGH-PALERMO //////////////////////////////////////
*****
:~::~:

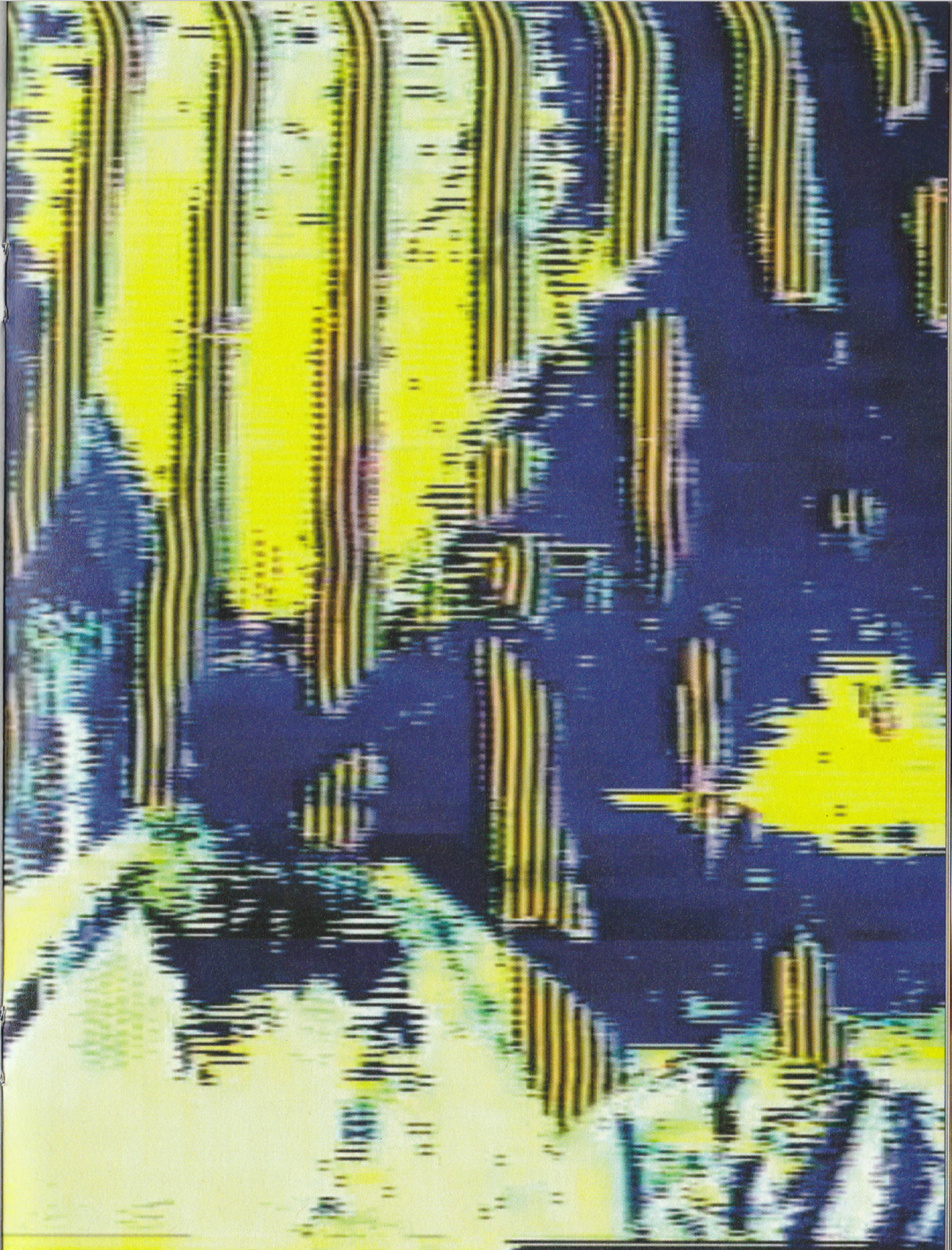
C O L L E C T I O N I ° (2022-2024)

A series of sketches and shorts that are not algorithm-
forward but still generative - concerned with contingency,
indeterminacy and fuzz, the grain of video and a source of
mashed-up joy. The works are made via a multi-part process,
starting with footage live coded in La Habra, a pattern-
based system for generating rhythmic graphics, which is then
processed many times through many resolutions. Each pass is
improvised and involves modern, vintage and emulated video-
effects machines, often badly misused.*****

Price range of individual artefacts:
///// 10.00-95.00 EUR /////

SARAH GROFF HENNIGH-PALERMO (1979, United States) lives and
works in Berlin and makes art with code and video. She has
created data-obscured art sites, new computer languages and
hybrid nostalgia machines. Her digital works focus on grain
and soul rather than novelty and dominance. She exhibits
and performs across the United States & Europe with Codie,
Electric Detectives and Cable Knit Sweater.
////////////////////////////////////
////////////////////////////////////
Website: sarahghp.com
Mastodon: post.lurk.org/@sarahghp
Bluesky: @sarahghp.bsky.social
(((Images courtesy of the artist.)))

016

017

F U S S I L V A S E S (2023-2024)

Price range of individual artefacts:
 /// 36.00-200.00 EUR ///

(((Photo: Hana Podvršič.)))

A sculpture titled 'Horse' by Jannis Kounellis. The sculpture is made of a white, textured material, possibly plaster or fabric, and is set against a solid blue background. It features a large, conical head with a pointed top and a small, dark, rectangular opening for a mouth. The head is supported by three long, thin, cylindrical legs. The sculpture is positioned on a white, angular, geometric base. The lighting is soft, highlighting the texture of the material and the form of the sculpture.

ADELA

P A R A M E T E R //////////////////////////////////
//*****

Generative Arts Fair //////////////////////////////////;:;:;:;:;:;:.....

Part of ADELA - International Festival of Generative Arts

Production
Ljudmila Art and Science Laboratory (May 2025)

Curation
Maja Burja, Katja Pahor

International jury
Davide Bevilacqua, Maja Burja, Luka Frelih,
Katja Pahor, Veerle Pennock

Texts
Katarina Babič Derenda, Maja Burja, Juan Manuel Escalante,
Sarah Groff Hennigh-Palermo, Alberto Harres, Aleksandra
Jovanić, Strahinja Jovanović, Rosemary Lee, Francis Nowak,
Katja Pahor, Bérénice Serra, Adrian Samuel Stell Pičman

Design
Eva Bevec

Typeface
Arketa by Outline Online

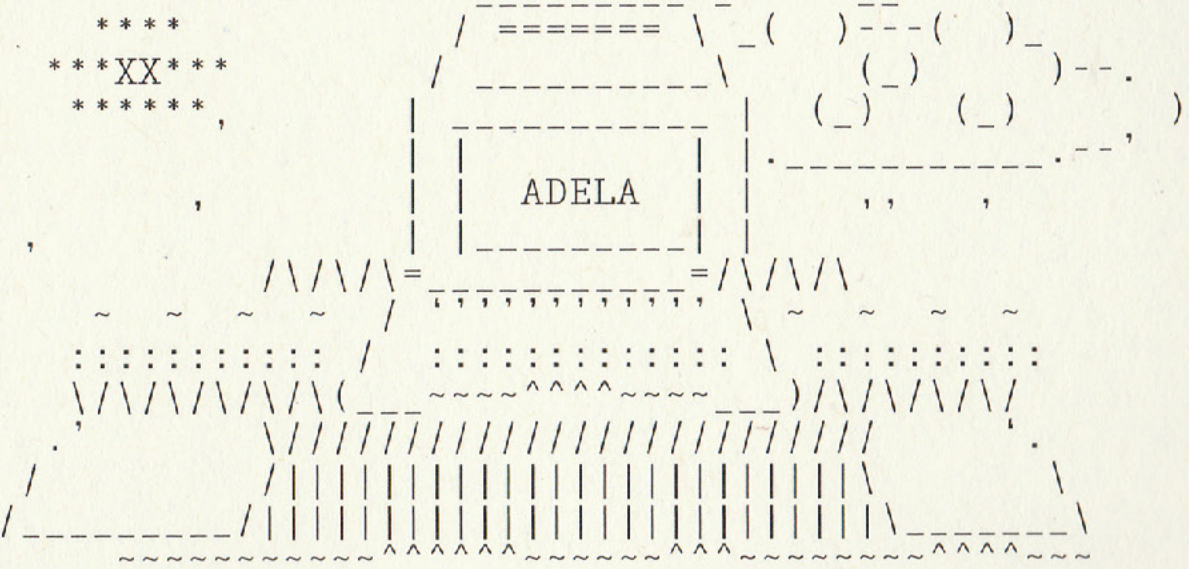
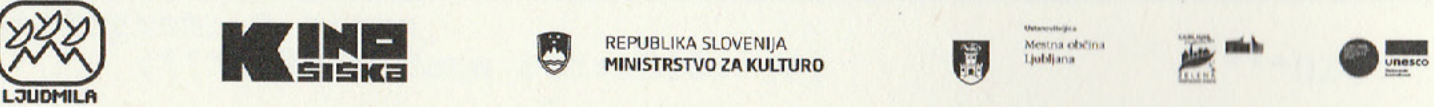
Proofreading
Jana Renee Wilcoxen

Coproduction
Kino Šiška

Coorganisation
servus.at, Creative Coding Utrecht

Supported by the Ministry of Culture of the Republic
of Slovenia and the Municipality of Ljubljana.

//
//

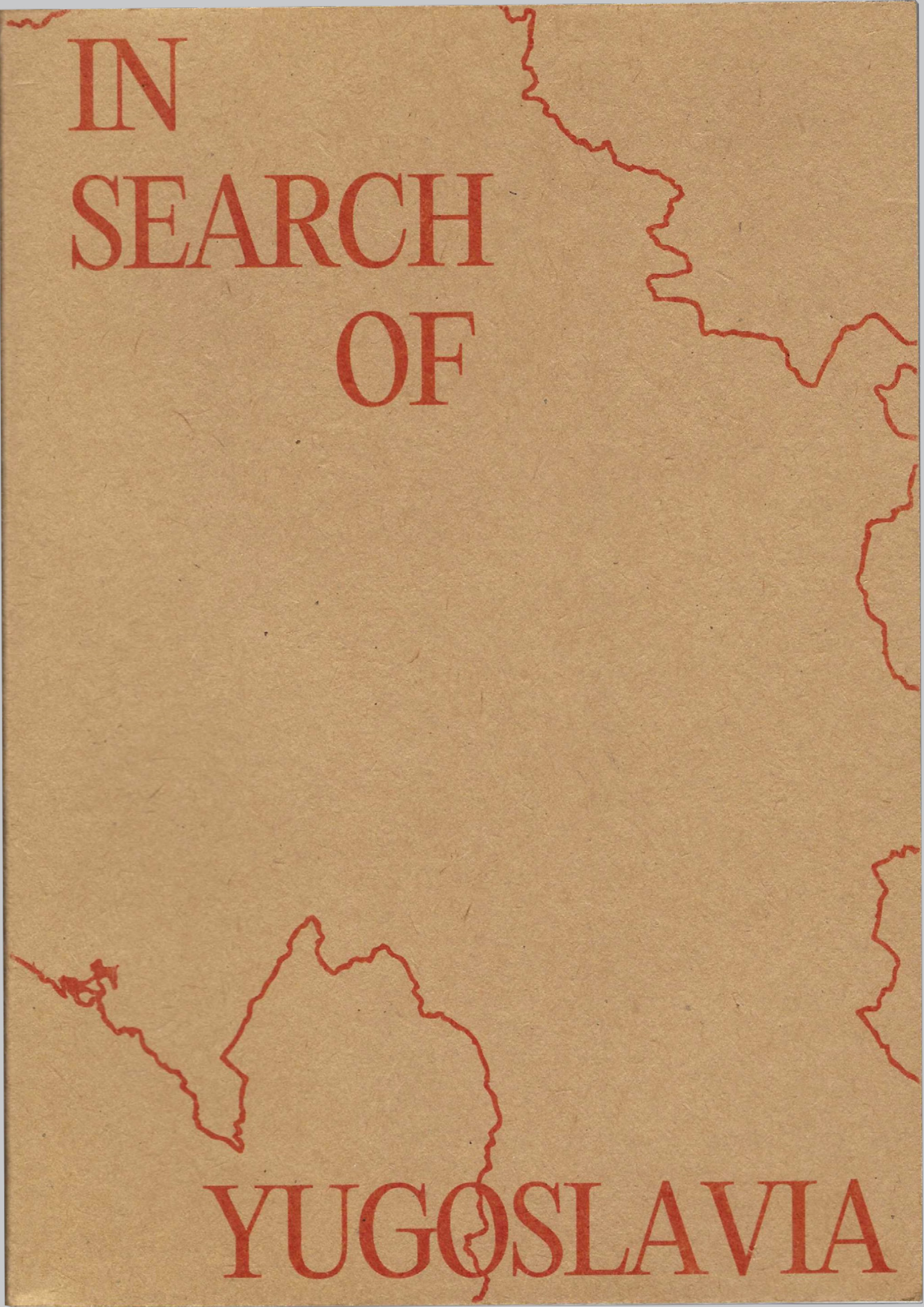
KATARINA BABIČ DERENDA////////////////////////////////////
JUAN MANUEL ESCALANTE*****
SARAH GROFF HENNIGH-PALERMO//****
ALBERTO HARRES////////////////////////////////////
ALEKSANDRA JOVANIĆ////////////////////////////////////*****
STRAHINJA JOVANOVIĆ//*****
ROSEMARY LEE*****
FRANCIS NOWAK*****
BÉRÉNICE SERRA//*****
ADRIAN SAMUEL STELL PIČMAN ///*****
//////////*****
//////////
////////;;::
:::..,,

..;
,

(7) IN SEARCH OF YUGOSLAVIA

PUBLICATION (2022)

A subjective and inexhaustive catalogue representing my search for a past, a collective experience I have never lived, through a flow of associative reflections on visual material connected to the former Yugoslavia and its memory, gathered at home, online, and on the streets of Ljubljana, my hometown.

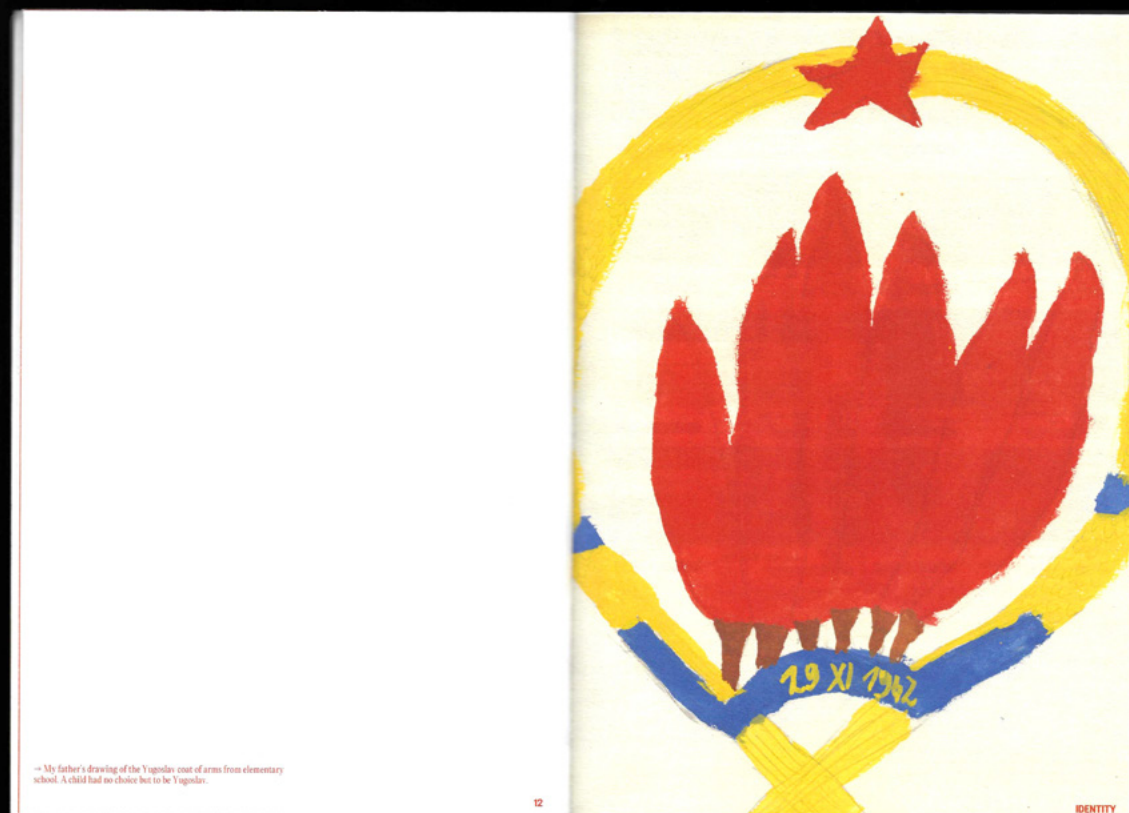
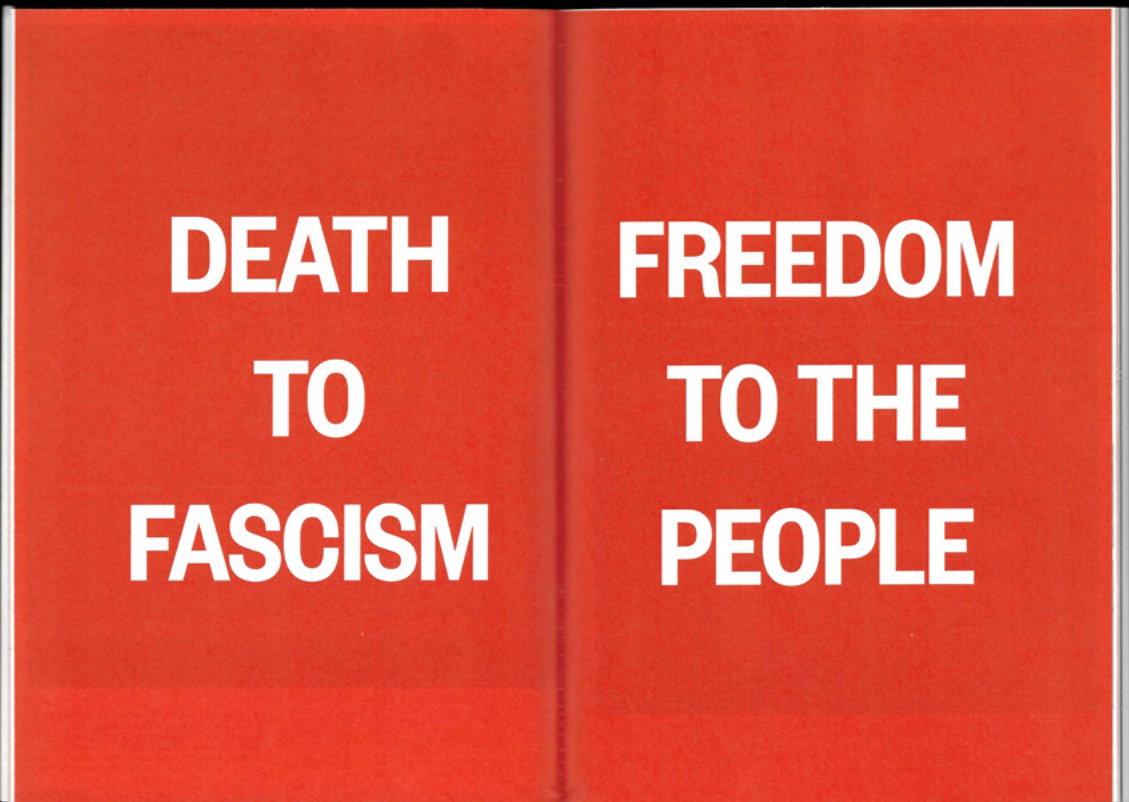
YUGONOSTALGIA; a state of personal and/or collective positive memory of certain values, events, things, and people that for various reasons symbolize and represent the space and era of socialist Yugoslavia. As in the case of any other nostalgia, such memory is most often romanticized, refined, decontextualized, and uncritically idealized. It has implications of a myth, a legend, and neglects the perception and articulation of objective political, economic, and social issues of that space and time.

Seemingly paradoxically, Yugonostalgic narratives are present and vital in the former Yugoslav republics, although Yugoslavia as a state project is practically a dead concept without a serious political-ideological potential. What feeds Yugonostalgia are the objectively comparable socio-economic advantages of Yugoslavia in relation to the (non) developed dynamics of the countries that emerged after its disintegration (mass employment policy, housing, labor and social security, free health and education, smaller class differences), the paths and melancholy of reminiscences of generations that are inevitably growing old, yet still linger on the vivid memories of their youth in Yugoslavia, as well as the younger generations that cannot have such memories, but through socialization indirectly take over and shape them with specific personal-collective, familial, and cultural-historical practices and rituals.

Text adapted from *Yugonostalgia* (Ljubljana: Ljubljana University Press, 2019)

INTRODUCTION

1

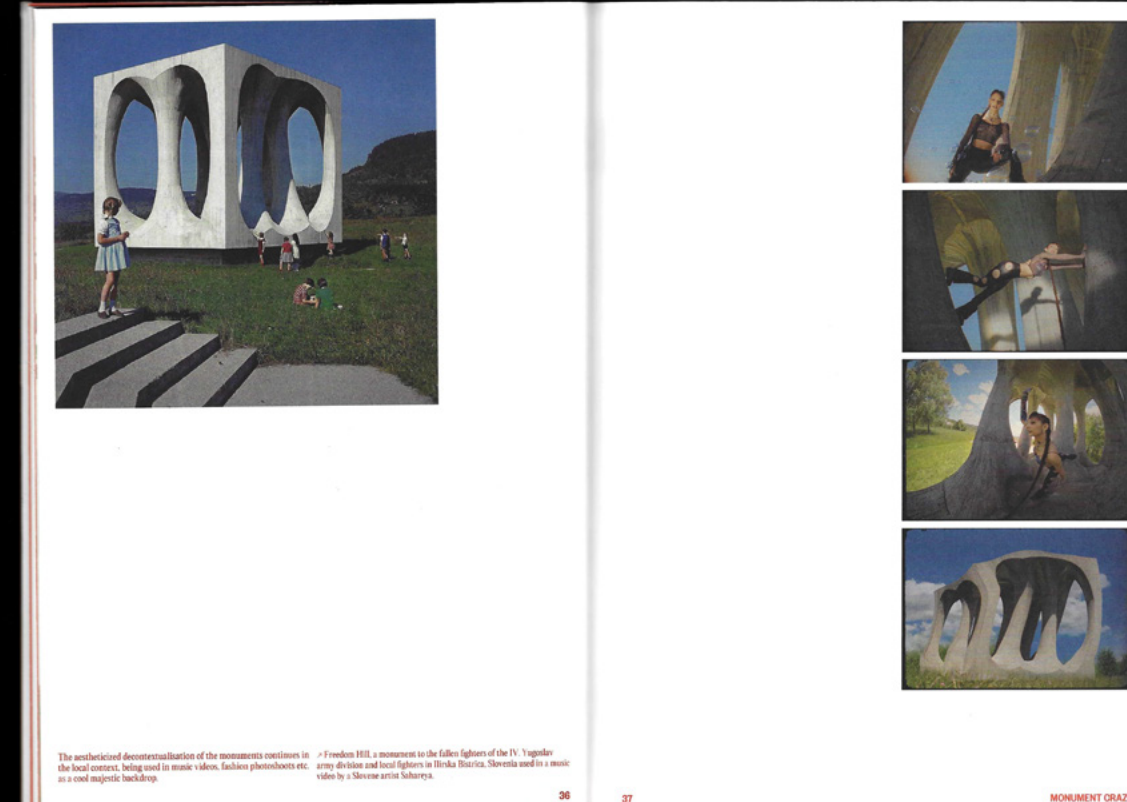

1 No matter how much the Yugoslav state of 1945 was a socialist state, it did not mean that it was Yugoslavia.

11 Cake in the shape of Yugoslavia, covered in a Yugoslav flag, passed on one of the Yugonostalgia Facebook groups.

IDENTITY

The architectural deconstruction of the monuments continues to be a hot topic, being used to make various political statements as a kind of symbolic backdrop.

12

13

MONUMENT DANCE

14 Josip Broz Tito 1892-1980

15

AFTER TITO - TITO

The role was strongly based on the indoctrination of the youth, with 'School of Flowers' of Yugoslavia (aka Tito's Flowers) being the central institution. The school functioned as a place to educate the youth, to instill the values and to ensure the continuity of the communist system.

16

17

THE CULT OF TITO

18 Carving on a hill near Ljubljana, 2012.

19

AFTER TITO - TITO

19 The Yugoslav government was in Yugoslavia, serving to maintain the status quo. The government was in Yugoslavia, serving to maintain the status quo. The government was in Yugoslavia, serving to maintain the status quo.

20

AFTER TITO - TITO

AFTER TITO - TITO

21 An election poster for political party Zoran Djindjic (The Left), stating 'FOR THE MANY, NOT THE FEW'.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

YUGONOSTALGIA; a state of personal and/or collective positive memory of certain values, events, things, and people that for various reasons symbolize and represent the space and era of socialist Yugoslavia. As in the case of any other nostalgia, such memory is most often romanticized, refined, decontextualized, and uncritically idealized. It has implications of a myth, a legend, and neglects the perception and articulation of objective political, economic, and social issues of that space and time.

Seemingly paradoxically, Yugonostalgic narratives are present and vital in the former Yugoslav republics, although Yugoslavia as a state project is practically a dead concept without a serious political-ideological potential. What feeds Yugonostalgia are the objectively comparable socio-economic advantages of Yugoslavia in relation to the (non) developed dynamics of the countries that emerged after its disintegration (mass employment policy, housing, labor and social security, free health and education, smaller class differences), the pathos and melancholy of reminiscences of generations that are inevitably growing old, yet still linger on the vivid memories of their youth in Yugoslavia, as well as the younger generations that cannot have such memories, but through socialization indirectly take over and shape them with specific personal-collective, familial, and cultural-historical practices and rituals.

Yugonostalgia owes its tenacity to the fact that the territory of the former Yugoslavia is, socially and culturally, a very closed and interconnected space – especially linguistically – so it continues to cooperate, despite great trauma, through personal, collective, friendly, familial and business contacts. That's how Yugonostalgia – as a benign, pauperized form of apolitical memory – remains a constant nervous spot of all nationalisms in the region, a cancer-wound of right-wingers of all ethnic and religious backgrounds. In the post-transitional states, Yugonostalgia and Yugonostalgics, as bearers of such spirit, are regularly ruthlessly attacked by the political and media mainstream. All those who criticize the political, social, economic and cultural trends in the countries of former Yugoslavia are often labeled as Yugonostalgists in a pejorative sense, especially if the attitude is ideologically left-wing. In spite of everything, the Yugonostalgic sentiment survives tenaciously – from below, from the everyday life of its people.

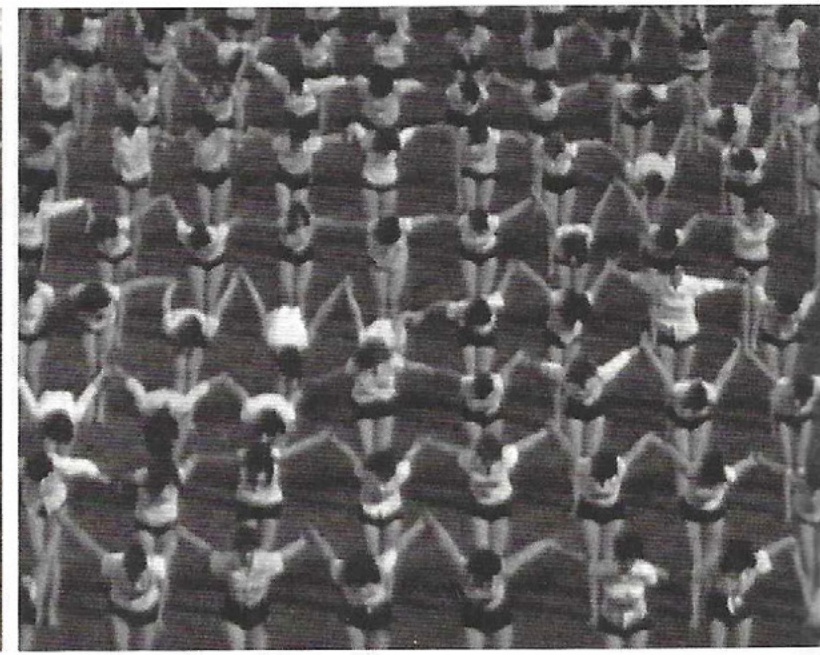
Text adapted from Hajrudin Hromadžić: Leksikon tranzicije

† A cake in a shape of Yugoslavia, covered in a Yugoslav flag, posted on one of the Yugonostalgic Facebook groups.

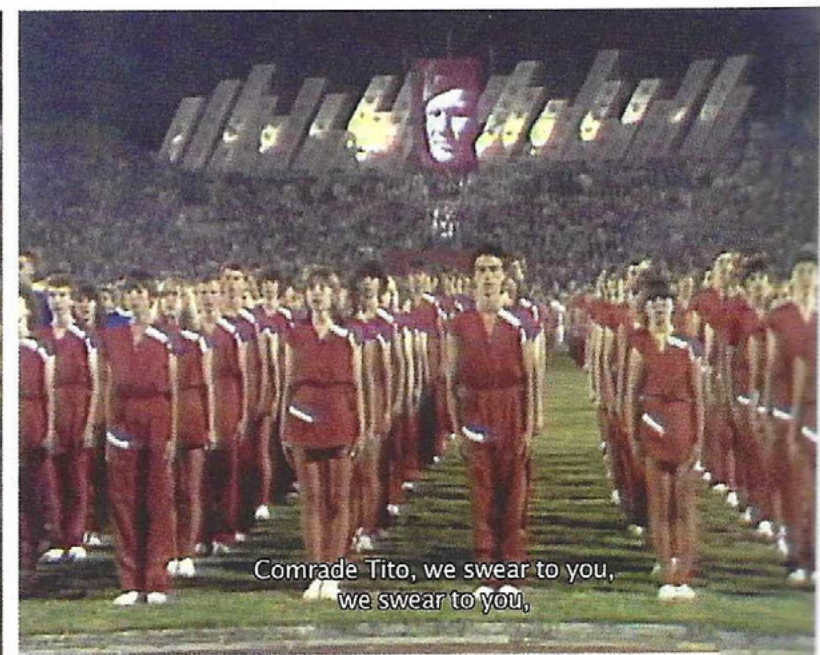
↑ This kind of collecting reminds me of my father's badge collection. Collecting badges was a popular hobby in Yugoslavia and just like the Instagram pages, a means of forming a community through comparing, exchanging, discussing, socializing.

In Zoran Rajić's hands, the baton is approaching the western stand,

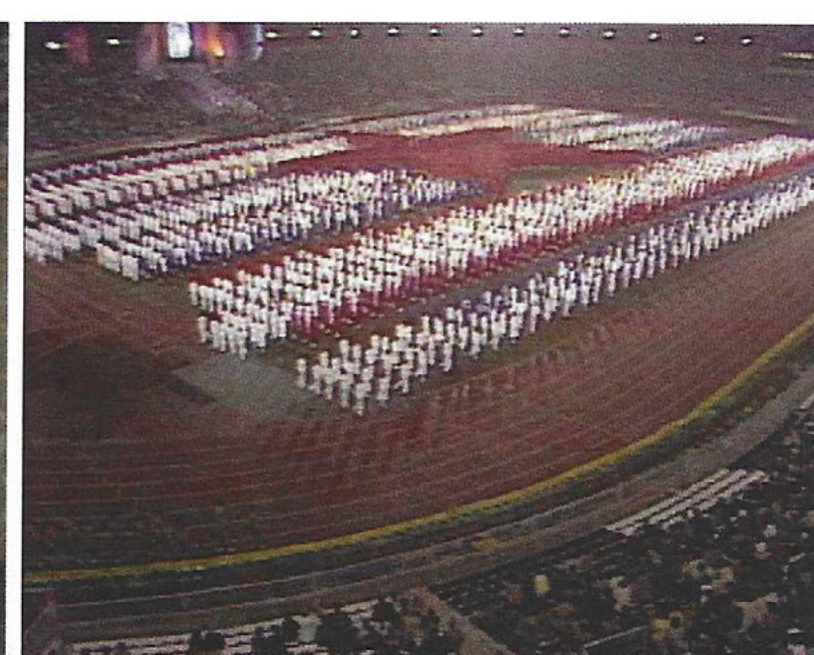
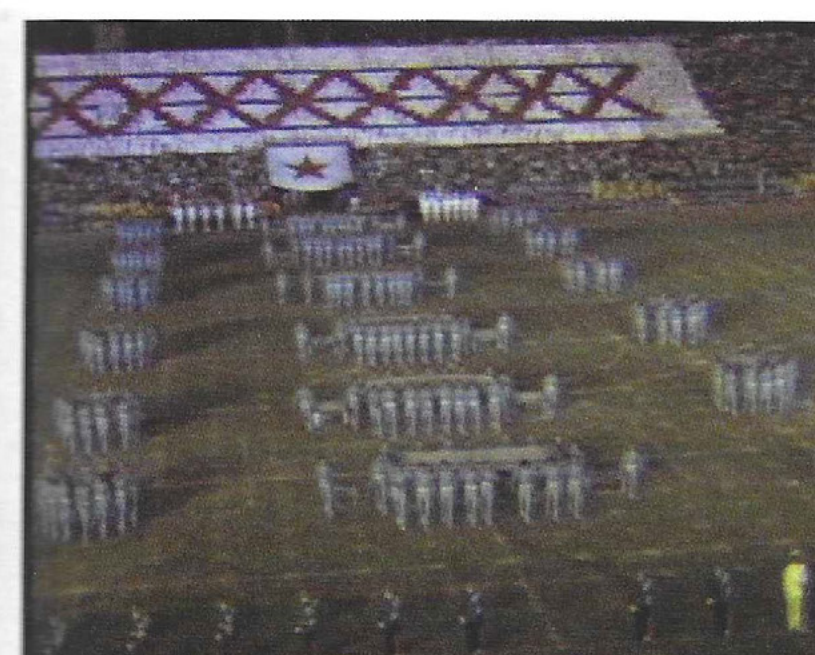
WE GIVE YOU OUR WORD,
WE GIVE YOU OUR WORD,

Comrade Tito, we swear to you,
we swear to you,

† The biggest holiday of the former country was Tito's birthday, May 25 - The Day of Youth, when the relay race all over Yugoslavia ended at a stadium in Belgrade with the handing over of the baton to Tito.

The big celebration with intricate choreography was watched by the whole country. My mother compares the event to the opening of the Olympics. Show, excitement, hundreds of beautiful young bodies moving in the rhythm of the marches.

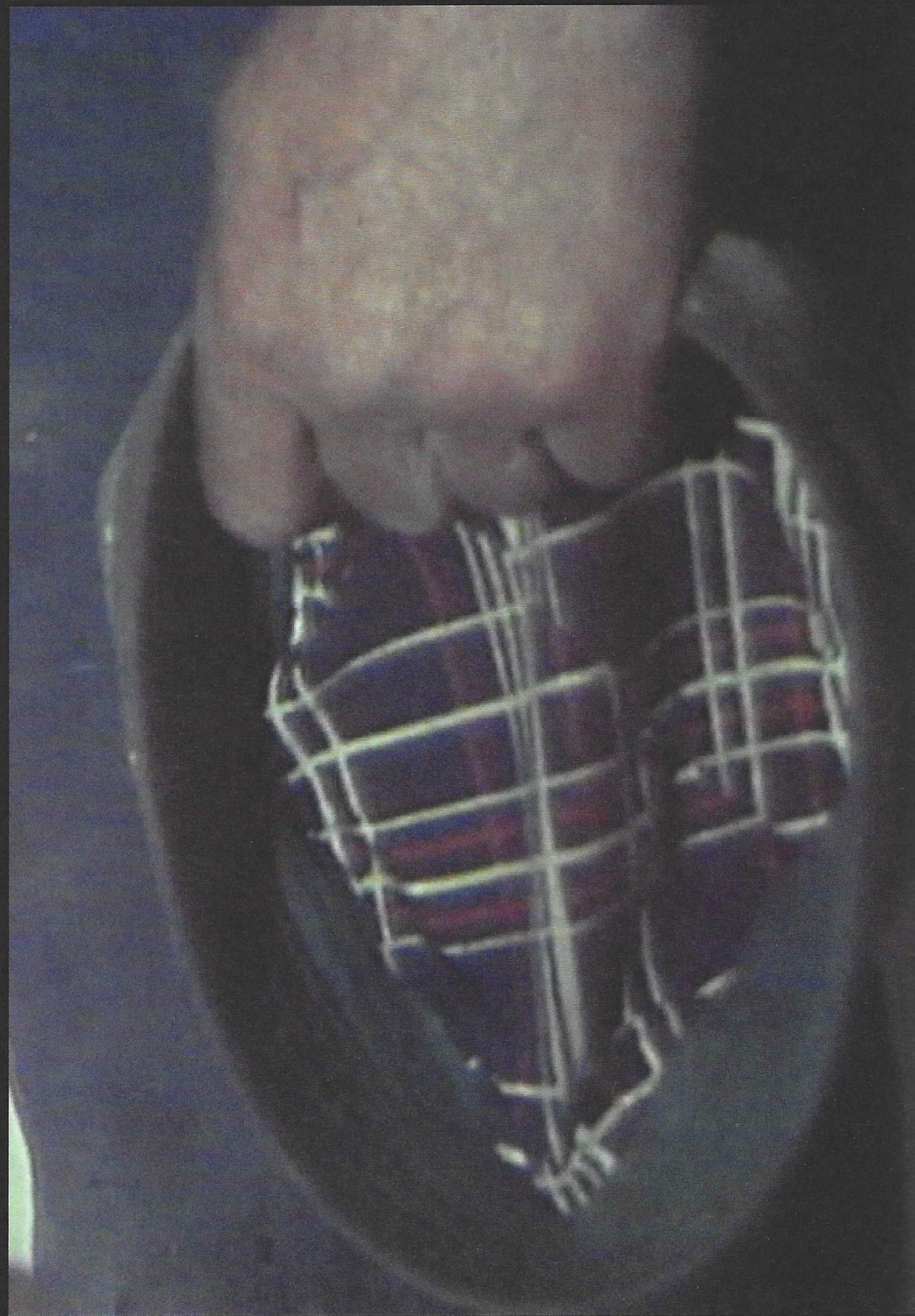

WE GIVE YOU OUR WORD,
WE GIVE YOU OUR WORD,

When I ask my mother about her perception of the Day of Youth parades, which, in my eyes, are a kind of eerie, almost terrifying manifestation of ideological indoctrination, she replies, shrugging her shoulders,

"Just Tito. Let's watch Tito. What is he wearing today? Like that. We didn't see it as political, or as some kind of non-sense, a waste of money, like - it would be better to feed the poor, or something like that. Nothing. It was just entertainment."

64

65

AFTER TITO - WHAT?

EXHIBITION
ehxibited in DobraVaga in Ljubljana as a part
of the exhibition cycle *Artist Per Month* in april
2024, with all 460 photographs on the walls

(photo: Maša Pirc)

(8) THE MOST BEAUTIFUL CITY IN THE WORLD

MA THESIS PROJECT / PUBLICATION (2023)

Tending a vegetable garden stands at a peculiar intersection of fundamentally different ideologies in post-transitional Ljubljana. Vrtičkarstvo – the scarcity-motivated tradition of bottom-up self-organized community gardening associated with the Yugoslav (socialist) past has become a dire enemy of the local government and its attempts at turistification and beautification of the city.

The project critically recounts the local, yet universal story of a confrontation of two political aesthetic regimes: lively and spontaneous heterogenous informality of the people’s gardens and the authorities’ controlling and profit-driven standardization of space.

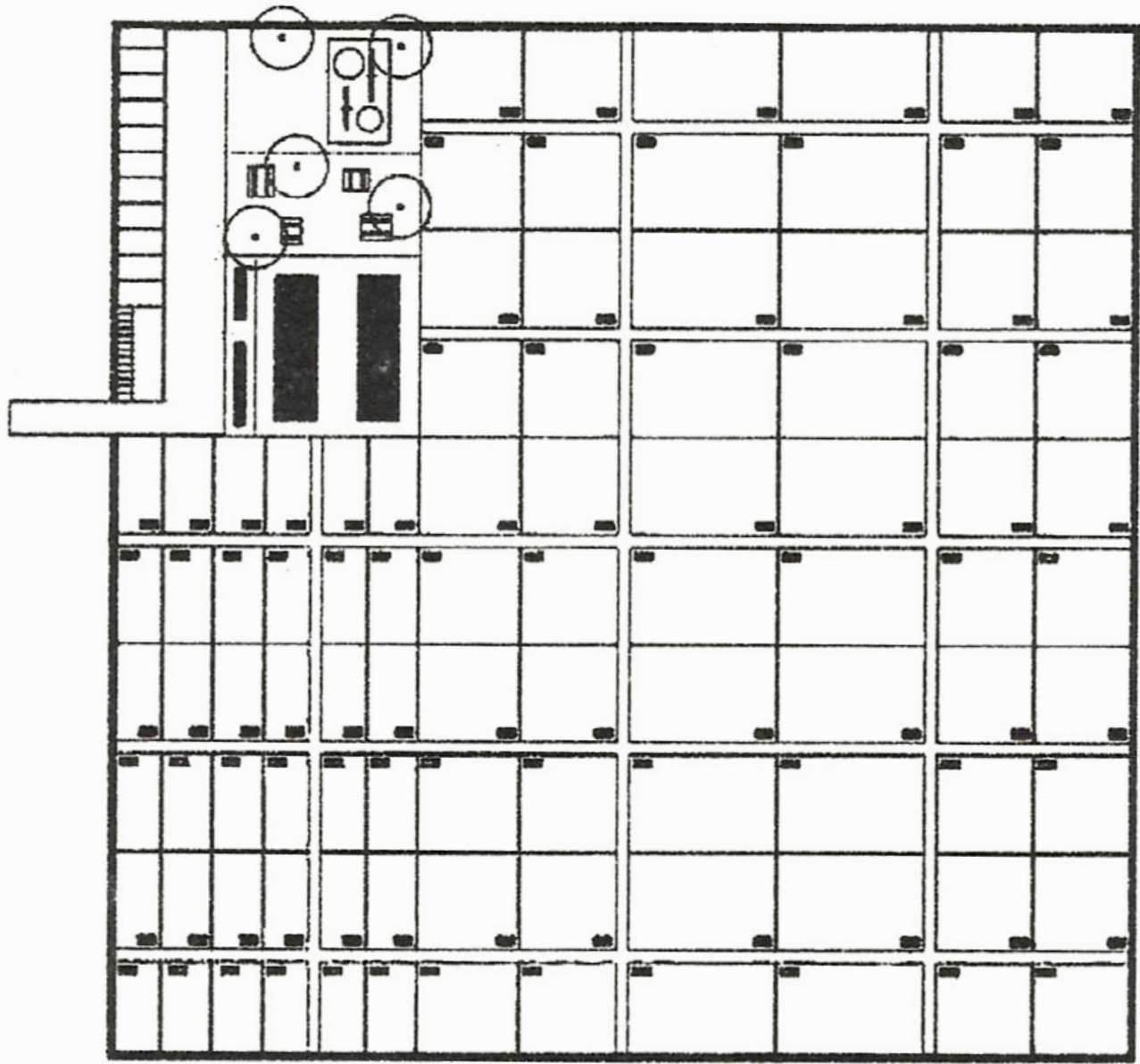
The publication explores the conflict through a collage of theoretical and historical research, an analysis of municipal directives, in-depth interviews with family members enveloped in the activity and recounts of spontaneous conversations with the gardeners, combined with my personal observations and reflections.

The significance and internal logic of the disappearing and illegalized vernacular are documented and archived through a photo essay and a typological analysis - on the one hand, constructing an archetype of a garden and on the other, showcasing the inventiveness and weirdness of the gardeners’ various solutions within it. Since many of these structures are at risk of being removed or have already been abandoned because of their legal status, the material can also act as a beginning of an informal archive of vrtičkarstvo.

Who has the right to design in a city condemned to beauty?

(student project)

THE MOST
BEAUTIFUL
CITY
IN THE
WORLD

THE MOST BEAUTIFUL CITY IN THE WORLD

Text and design:
Eva Bevec

Special thanks to:
Mama Milka
Mama Vera
Mom
Dad

Tutors:
Anna Engelhardt
Gert Staal
Inne Strucuzzi
Marco Ferrari
Simon Davies

This publication resulted from research conducted as part of the individual thesis project in the master department Information Design at Design Academy Eindhoven, The Netherlands

April 2023

Contents (3)

Abstract (7)

Introduction (9)

Towards a Methodology (15)

1

Necessary GARDENS (23)

2

Ugly GARDENS (33)

3a

Illegal GARDENS (75)

3b

Legal GARDENS (87)

Conclusion (111)
Glossary (117)
Typology Index (121)

Abstract

Tending a vegetable garden stands at a peculiar intersection of fundamentally different ideologies in post-transition Ljubljana. Vrščinarstvo – the scarcity-motivated tradition of bottom-up self-organized community gardening associated with the Yugoslav (socialist) past has become a dire enemy of the local government and its attempts at touristification and beautification of the city.

In the thesis, I try to critically recount this local, yet universal story of a confrontation of two political aesthetic regimes: lively and spontaneous heterogeneous informality of the people's gardens and the authorities' controlling standardization of space. This is done through a collage of theoretical and historical research, an analysis of municipal directive, in-depth interviews with family members enveloped in the activity and recounts of spontaneous conversations with the gardeners, combined with my personal observations and reflections.

The research explores how a transition of a political system has reshaped the discourse around ownership, regulation, design, and aesthetics of urban space. It highlights the importance of "grey areas," uncontrolled, autonomous spaces in the city, and the value of spontaneous vernacular design practices. Simultaneously, it uncovers and dissects the local government's profit-oriented motivations and mechanisms in removing, controlling, or appropriating such activities.

1

Necessary GARDENS

The intervention, among other things, instituted a new "fair" mathematical distribution of the land, assigning the size of the plot in accordance with the number of residents of a household. The previous vernacular order that was organically established over the course of over 50 years was replaced by reason, logic, and architectural precision. For Milka, this caused a grave conflict with her neighbor gardener, eventually leading her to abandon her plot.

MILKA It was not my fault. The municipality took the land from him and gave it to me, because he had way more than me and they divided it equally among everyone. I don't know exactly if other people had problems with this as well, because I only stayed for a day or two and then I withdrew (retreated?) from there. I was simply afraid – because of the way he was [verbally] attacking me – that he would do something – poison the saplings. It was spring, April – we were digging the gardens – so I just left everything.

While this was happening, one of the new standardized gardening areas was being built in Grba, a 20-minute walk from Milka's building.

MILKA I told this to the municipality on the phone and the woman said that I can get a garden – where they were fixing up new gardens in Grba. But back then I didn't know, I didn't even ask what it will be, how it will be, I was not interested. I said, "Thank you, no." I was upset by the neighbor. I thought "Grba is too far to walk there with

a hoe." If I had known how nice they would arrange it – that everyone would get a sort of cubicle – I would have said yes. They really made it quite lovely. Each person gets a cubicle, you can have tools and clothes, so you can change if you come from further away; they installed the plumbing –"

She offers to walk me there after our conversation. The location is on top of a small hill, kind of isolated, completely surrounded by a green metal fence. The doors are locked. We peek inside through the fence. The gardens are geometrically divided by low wooden curbs, each marked by a post with a metal number plate. The trails in between the plots are filled with white gravel. Close to the entrance, there is a big wooden shed with numerous small windows indicating individual cubicles, with an outside sitting area in the middle, adjoined by a minimalist white stone water fountain. Everything is a pleasing combination of warm-toned wood and white concrete. (A few days later, one of my walks takes me to Musto, another new gardening area. I am surprised to find out that it looks like an exact copy of Grba.) Milka points out that there are, anyway, some white-plastic-covered greenhouses (polivinil), though they are all relatively small and unnoticeable, mostly in the corner that is the furthest from the entrance. While circling the fence, we notice a trailer parked in the middle of the gardens. Milka is confused – I'm secretly glad to see this statement of necessity, a monument to the unstoppable weirdness of human inventiveness.

106

107

2009), which shows that the practice acts as a buffer in balancing material shortages as well as compensation for the lack of progress and social mobility. "Working the soil mended the broken model of the good life by supplying a sense of continuity and certainty."¹⁴

It is important to emphasize that the gardeners are demographically not a reflection of the general population. Because of its necessity-motivated origin context, vrščinarstvo is mostly engaged in by the elderly and the citizens with lower income – and after the Yugoslav wars in the 1990s largely by immigrants from the Balkans, who generally face intense discrimination and stigmatization in post-socialist Slovenia.

Although urban gardening in Ljubljana reflects certain universal urban phenomena it is specific in its bottom-up origin and organic development outside of formal structures. Born out of necessity, it is on one hand a response to urbanistic, material, and social shortcomings of the (initially socialist, but later also transitional and capitalist) system and on the other hand a reflection of more deeply rooted antiurban ideologies and cultural beliefs of the population. As such, it is also a document of people's resourcefulness and ability to self-organize. It forms a self-functioning hermetic system with its own structural, organizational, and aesthetic logic, which becomes an issue when interacting with its outside – other social groups and different interests – in the shared public space of the city.

30

¹ David Petelin, "Družbena podoba Ljubljane v letih 1945-1965," *Zgodovina našega časa*, accessed on 22 December 2022, <https://gkz.znanstvenilist.si/podoba-ljubljane-1945-1965>.

² Majčević, "Vrščinarstvo."

³ Lucie Chabreau (ed.), *On the Necessity of Gardening: An ABC of Art, Botany and Cultivation*, (London: Bloomsbury, 2021), 19.

⁴ Majčević, "Vrščinarstvo."

⁵ Majčević, "Vrščinarstvo."

⁶ Majčević, "Vrščinarstvo."

⁷ Majčević, "Vrščinarstvo."

⁸ Majčević, "Vrščinarstvo."

⁹ Majčević, "Vrščinarstvo."

¹⁰ Majčević, "Vrščinarstvo."

¹¹ Majčević, "Vrščinarstvo."

¹² Majčević, "Vrščinarstvo."

¹³ Majčević, "Vrščinarstvo."

¹⁴ Majčević, "Vrščinarstvo."

(1)

sheds [hulice / hucice / hucake]

(1)

(4)

barrels [soli]

ground pumps [širne]

(5)

(10)

gates [vrata / vhod]

(10)

1

Necessary
GARDENS
(23)

2

Ugly
GARDENS
(33)

3a

Illegal
GARDENS
(75)

3b

Legal
GARDENS
(87)

practices in Western Europe (allotments in the UK and Schrebergarten in Germany started as a part of public welfare campaigns with the intention of improving the workers' poor nutrition and mental health by providing them with a plot of land instead of financial support⁸), *Vrtičkarstvo* developed as a private, individual and bottom-up initiative, not backed by a formally recognized institution.⁹

MILKA Here people started organizing themselves fifty years ago when they moved into the flats, people from these new apartment buildings. Before, there was a common - uncultivated land, a meadow, nothing straight - next to the train tracks. And people began cultivating it. Someone had to start, then others saw it and followed. We joined around two years after the first one, my husband was still alive back then.

She emphasizes that it wasn't easy, as the soil had not been cultivated before, so it required quite some preparation in order to become fertile.

MILKA First, they started with the pickaxes – the soil was bad, hard, you couldn't do it with only a shovel, and we had to take out the stones. They had to bring in good soil – the farmers from around here would deliver manure – back then we didn't use artificial fertilizers, only barn manure – to better the soil. I know it seems odd ... but I would frequently go to the forest and bring a bag of forest soil to improve the garden. You know, in the forest there is beautiful black soil. The undergrowth is decaying and no one is removing this soil, so for years and years wonderful soil is developing.

E
A yearning is never expressed explicitly, but it is implied by both grand mothers when describing that working with the soil is what they were used to, what was "laid in the cradle" for them.

She highlights that not everyone got involved in gardening activities, only those who *missed* it,^E because of the environment they grew up in.

MILKA Most of us who started gardening were from rural backgrounds, we were used to the soil, you understand?

Though nowadays urban gardening is a part of city infrastructure and urban lifestyle in cities all over the world, its tradition in Ljubljana is still deeply rooted in the antiurban values of the population, which are a result of distinct urbanization patterns in Slovenia. Due to the specific historical geographic and political position (the location between bigger urban centers; hyper-planned movements of the population under socialism) and resulting values and cultural beliefs/ideologies ("cultural identification of Sloveneness with the countryside:"¹⁰ "domačijstvo,"^F folklorism, nostalgia, and pastoralism),¹¹ the urbanization was slower and incomplete. It didn't bring acculturation, an adjustment to the new (urban) environment. Ljubljana never developed urbanity as a way of life – it persists in connectedness with the countryside, incorporating rural practices in the city. Uršič and Hočevár define this lack of urban culture as the dominant *antiurban ideology* in Slovenia.¹²

F
"Domačijstvo" in Slovenia is described as an antiurban ideology, a conservative form of nationalism that developed in the 19th century as a consequence of a prolonged lack of a national state, based on traditionalist rural values (as opposed to a more liberal individualistic form of nationalism connected to the bourgeoisie and an urbanway of life). This mentality is connected to general intolerance and non-acceptance of shared use of public space among different social groups, that is the underlying problem when it comes to managing the gardens.

There is a saying in the Balkans, often thrown around in this context: "*Može seljak iz sela, ali ne može selo iz seljaka.*" ("A villager can leave the village, but the village can never leave the villager."). To different extents, I can observe this ideology in both of my grandmothers, who

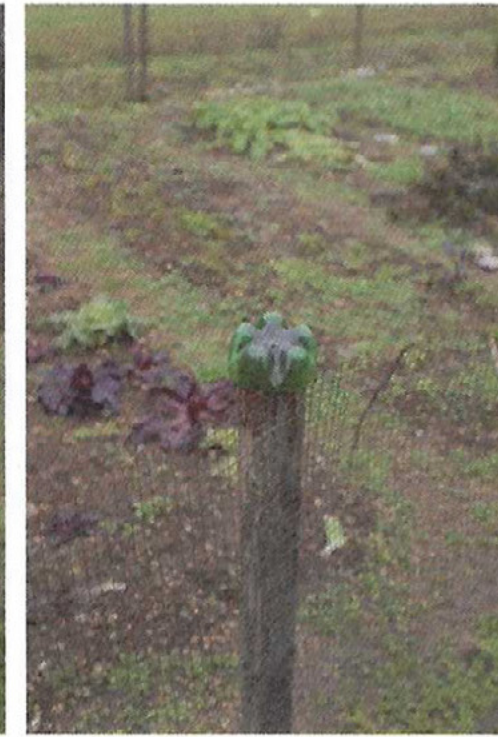
how local authorities in Ljubljana attempt to take control over informal spaces through aesthetic management – through establishing a uniform idea of beauty and demonizing anything outside of it. Bridging into the design project, I inquire into the ways in which this idea of beauty and the opposing category of ugliness are constructed, internalized, enforced and instrumentalized. I try to challenge them, highlighting the underlying question: who has the right to design?

¹ Petra Matijevic, 'Vrtičkarstvo (Slovenia),' *Global Informality Project*, Accessed 15 December 2022, [https://www.in-formality.com/wiki/index.php?title=Vrtičkarstvo_\(Slovenia\)](https://www.in-formality.com/wiki/index.php?title=Vrtičkarstvo_(Slovenia)).

² Jelka Piškurić, 'Bili nekoč so lepi časi': vsakdanjik v Ljubljani in okolici v času socializma, Zbirka Razpoznavanja 39 (Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino : Študijski center za narodno spravo, 2019). 135, 257.

³ 'European Green Capital 2016,' *City of Ljubljana*, Accessed 21 February 2023, <https://www.ljubljana.si/en/ljubljana-for-you/european-green-capital-2016/>.

⁴ 'Vision and Strategy,' *Visit Ljubljana*, Accessed 21 February 2023, <https://www.visitljubljana.com/en/about-us/vision-and-strategy/>.

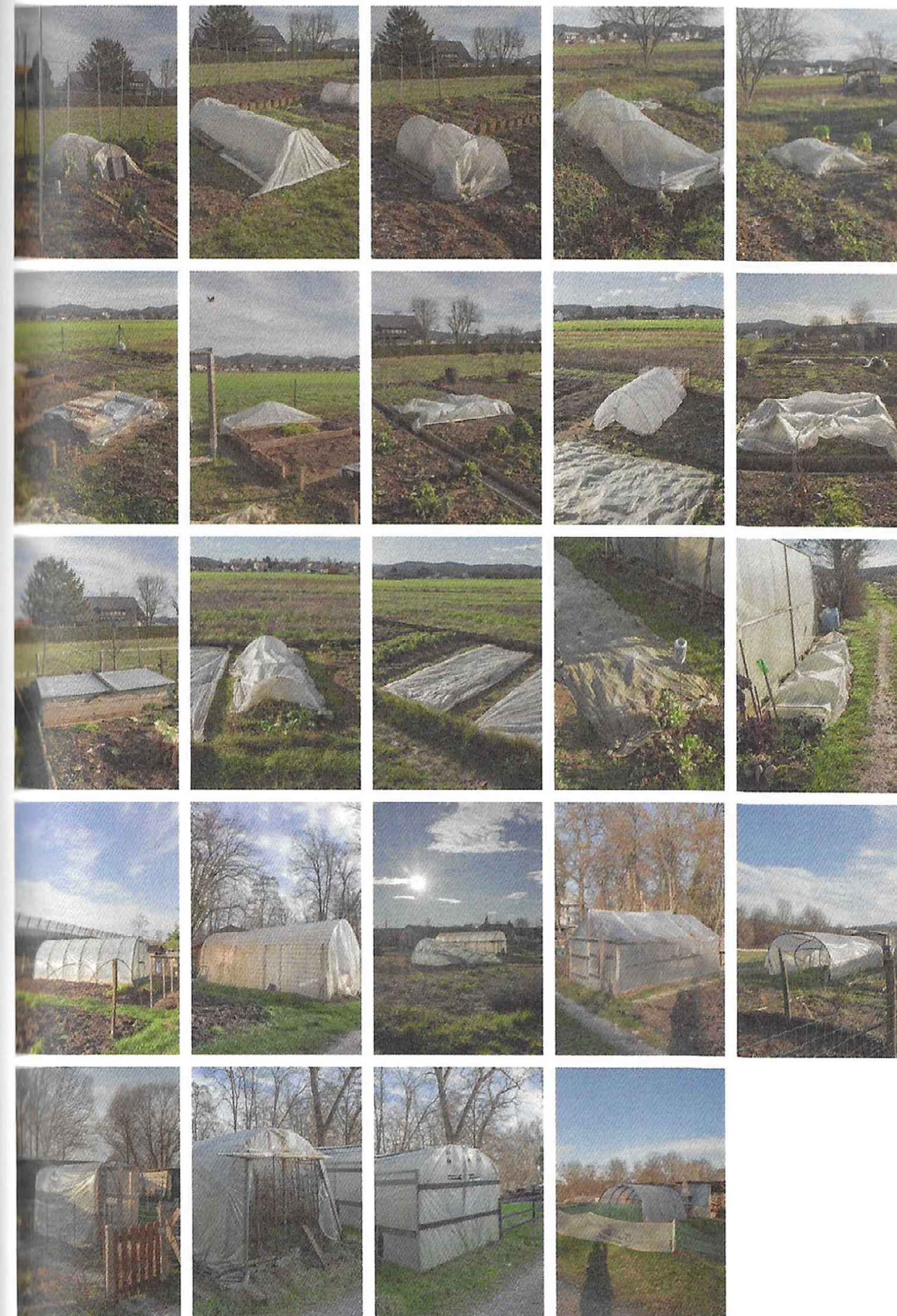

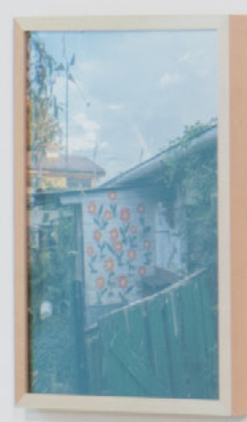

(6)

greenhouses [rastlinjaki / tople grede / polivinili]

(6)

EXHIBITION
ehxibited in MSUM in Ljubljana as a part of the
exhibition *Picture (a) City* in January 2025

(photo: Bor Cvetko)

(9) KEYS, WATER, PHONE (AND EVERYONE I LOVE)

PHOTOBOOK (2024)
DIGITAL PRINT, 105×180 MM, 464 PAGES

In 2020, during a chaotic period of my life, I started going for daily walks in order to improve my mental health. To keep myself motivated, I documented the strange, funny and banal phenomena I encountered while walking – as a kind of game, an exercise in looking.

The exercise became a methodology and grew from walks (Keys, Water, Phone) into recording similarly absurd moments during everyday chores and socializing (and Everyone I Love), almost unconsciously growing into an artistic practice. Over the years, the format of Instagram Stories served as its exhibition space at the comfortable intersection of cringe and endearing, intimate and public, evil-corporate and enticingly accessible – but always strictly transitory.

In an equally banal and humorous gesture, I seals four years’ worth of collected 24-hour Instagram ephemera (460 photographs) between sheets of paper, where they produce a new narrative. This is at once a personal photo album; an ode to the cities and spaces I’ve moved through; perhaps a kind of insight into the zeitgeist (of a specific, niche — yet repeatedly seen — use of social media in recent years) ... and maybe more.

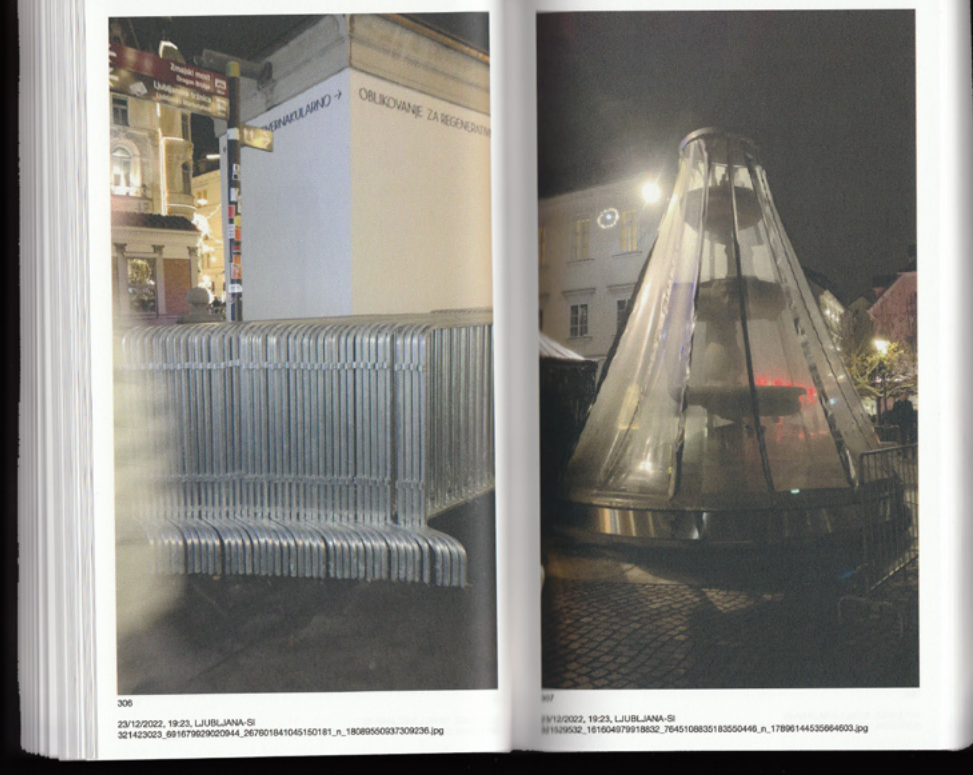
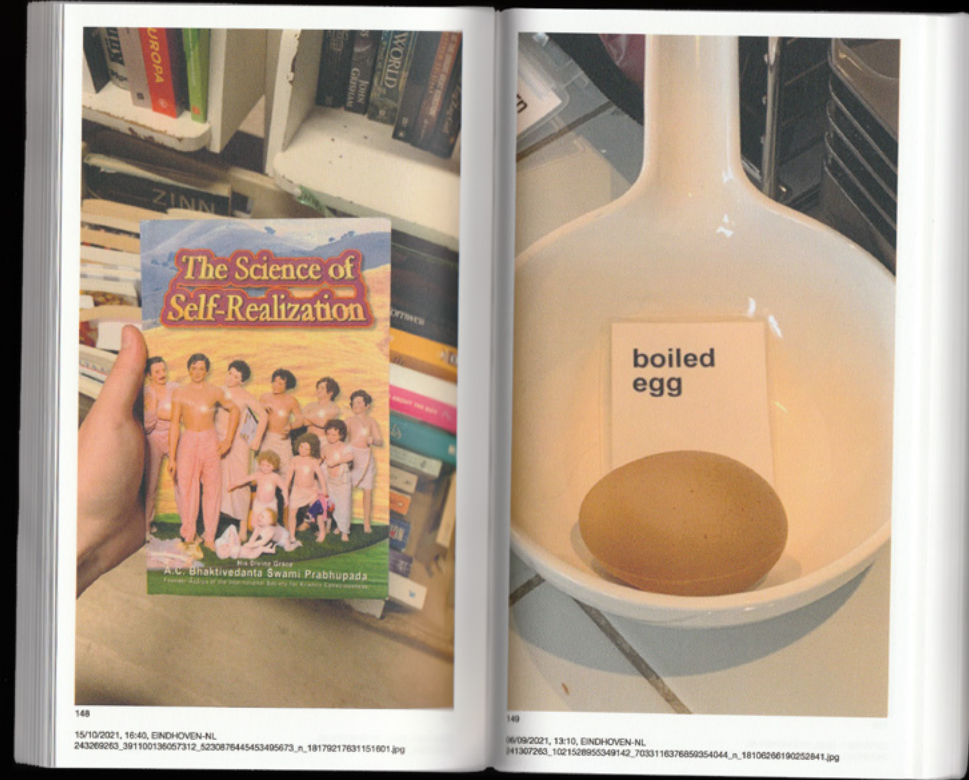

KLJUČI, VODA, TELEFON
(IN VSI, KI JIH IMAM PRAVO)

TRAKTOR PRED METALNO,
RIBE GLAVE, MOJE
PROJEKTI, GOSPOD POKOJA,
NEPOKORNA OPEKA,
SUŠENJE ZASTAVE,
MALOPROSTORNA, VPAŠČI,
MORNAKI, NEPOKORNI
OTRECI, KREMPI
NA MATELKOV, BONI
POSTAJA, SNEŽJE RIBE,
TITO, JAVER, POR NA
SLOWENSKI, PRAZNIČNI
PSL, ZAJNEJE SLADICE,
POTLUČČA UMETNOST,
NOVA PASAJA, SČOJA
PITA, BEST IN TOWN,
SLOVENIJA MERCH,
MALICE, VEČERJE, KEKEČ
HOPPA, DONAVICA,
NOČNE RIBE, WI FI
LETI, KAVANTENA,
ZALOGE, SANAJSKA
KNJIGA, SANAJSKA SOBA,
PREGRIDEK, KAVASTROPA,
PREPRAVLJENOST,
SOLJATA, URBANIZEM,
FRIZURIZEM, UZBIRČEN
SMETILJAK, UTRULENA
LUTKA, DEBELA JAJČA,
LIVELA JAJČA, POSLIKAVE,
PRAZNOVANJA, POMLAD,
POLETJE, PIKTOGRAM,
TATI, SARI, JIVEC,
SPREDAJ, SARI, JIVEC,
ZADAJ, TEORIJE ZAROTE,
ŽIVJE, AMBIENT,
PREGRIDEK, GREJA,
SPOMINI, MELEKO NA
KOLESU, VESELA CERKEV,
BOR PRAVI, MONOPROM,
JACEN MAČEK, ŽELJA,
REKONSTRUKCIJA, VREČE
LISTJA, PRVA POMOČ,
HUMOS IN KOPANJE,
MOZELI, SONČNI
ZAPHOD, LUMJAST
STOL, KORENCEK,
PROŠAJA, SPODNIKA,
ČRNA SKOTLA,
HRENTVKE, ŠPNAČA
IN RIBE, POTRAV,
STORAJA, DESIGN
OBELJA, MEDENJAK,
VAROVANJE, KAMEN JE
NODAJ, VED, VERTIKALA,
HORIZONTALA, POKAVICE,
PALAČNIKA, MAČEK
V ŠKATLI, PRAZNIČNE
NOVICE, SNEŽAK PATRIOT,
UDOBNO MESTO, SPET
UDOBNO MESTO, NOVO
V PONOVI, SERVIS,
PRIVATNO ZEMLJIŠČE,
VESEL, SMETILJAK,
ZAPROVED, OZVEVEN
DAN, ZVONCI, MOZICA,
OMARICA, DUGOČNALA,
PRIPRAČNOST

KLJUČI
PRAVO

334

20/03/2023, 21:00, LJUBLJANA-SI
336807053_598275038562352_12198880748048739_n_18080839648338420.jpg

335

11/03/2023, 19:07, ZAGREB-HR
334649083_950065723112077_8342532453564103110_n_17889647033795422.jpg

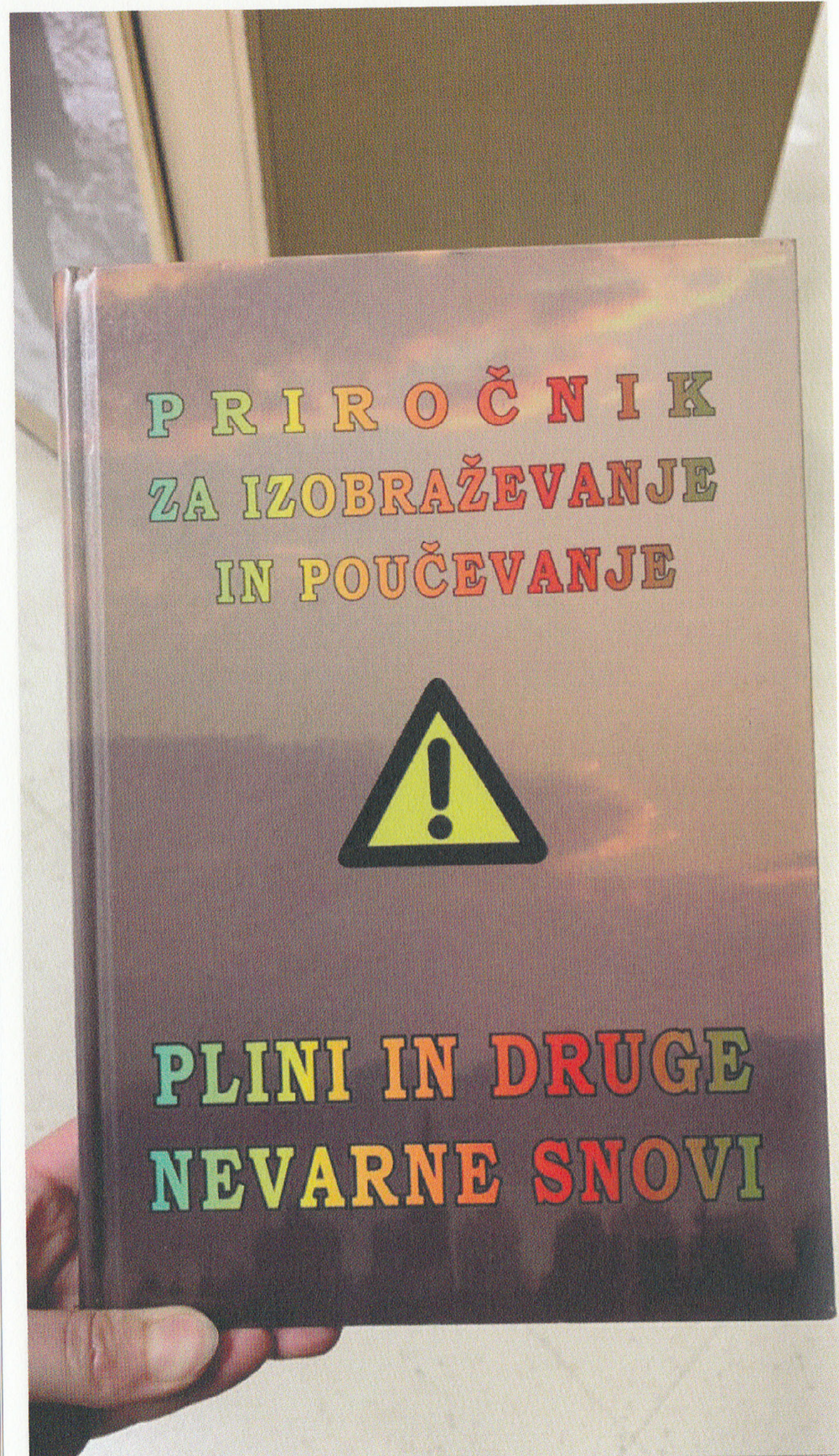
230

01/07/2022, 20:21, PUNAT-KRK-HR
290903560_787788992597479_2172516205131764990_n_17933647805142359.jpg

231

18/07/2022, 23:55, GOZD MARTULJEK-SI
294546869_454874886161383_7536174151791359803_n_17940963959068434.jpg

314

12/01/2023, 18:09, LJUBLJANA-SI
324695990_2393986850750478_5641391877719132609_n_17847275957913358.jpg

315

03/01/2023, 23:41, LJUBLJANA-SI
323758254_1203959443541846_6169707568357525761_n_17989734004709772.jpg

358

03/05/2023, 12:18, EINDHOVEN-NL
344575724_198966649613866_4040371456250259834_n_17987718472961840.jpg

359

18/05/2023, 13:06, EINDHOVEN-NL
117450174_619460309893548_3693178223447156862_n_17987626679076755.jpg

374

13/06/2023, 19:08, EINDHOVEN-NL
353657163_572215748165645_5104862128022452678_n_18018776038542953.jpg

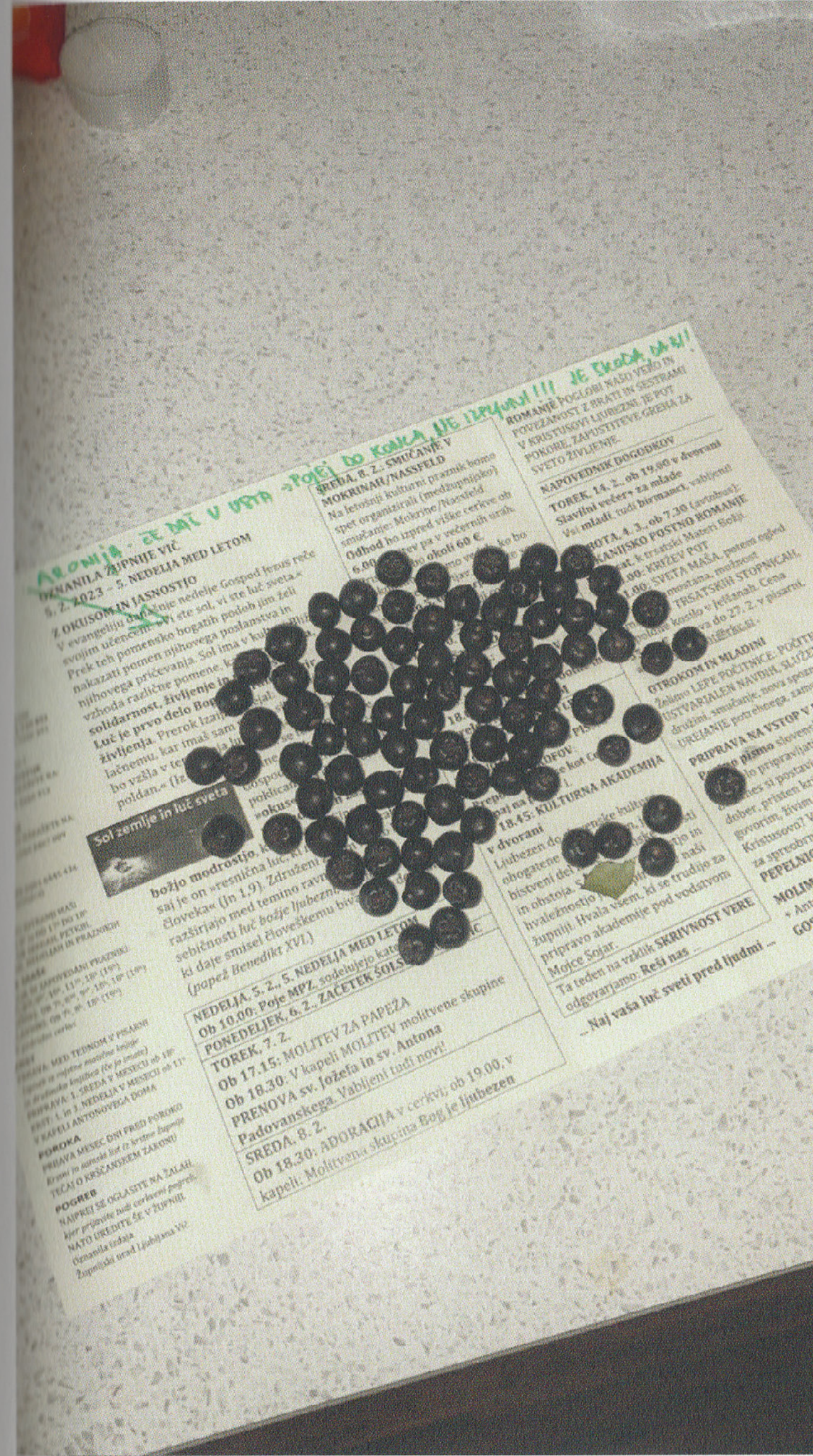
375

16/06/2023, 23:43, EINDHOVEN-NL
554029039_929347708349151_6327017923507027435_n_18023525119509234.jpg

402

21/08/2023, 20:33, LJUBLJANA-SI
368507014_993700508531965_6328889309664851823_n_17842277514057726.jpg

403

18/08/2023, 15:55, LJUBLJANA-SI
000121943_266035132879609_9141137716519757043_n_17995016918119215.jpg

406

14/08/2023, 13:26, LJUBLJANA-SI
366547471_830343675166755_8962018898268266674_n_17969496872353295.jpg

407

15/09/2023, 20:09, LJUBLJANA-SI
102075583_992643648738097_1032095419089712697_n_18097949050358429.jpg

436

04/01/2024, 11:53, BRUSELJ-BE
416128107_339949428822419_8572241156549647698_n_18037290982654826.jpg

437

05/01/2024, 18:35, EINDHOVEN-NL
416423556_915536980008991_537869588818527914_n_17913782948855680.jpg

